

Erik Heinonen

Jalkapalloseuran sosiaalinen vastuullisuus

FC Lahti Oy

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

2024

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Erik Heinonen
Työn nimi	Jalkapalloseuran sosiaalinen vastuullisuus – FC Lahti Oy
Toimeksiantaja	FC Lahti Oy
Vuosi	2024
Sivut	87 sivua, liitteitä 17 sivua
Työn ohjaaja(t)	Marjaana Roponen

TIIVISTELMÄ

Nykyajan jalkapalloseurat kiinnittävät toiminnassaan entistä enemmän huomiota sosiaaliseen vastuuseen. Kehittämällä toimeksiantaja FC Lahti Oy:n sosiaalista vastuullisuutta vahvistetaan yhteisön junioripelaajien hyvinvointia ja tuetaan siten lahtelaisen jalkapallon kestävää tulevaisuutta.

Opinnäytetyössä tutkittiin jalkapalloseura FC Lahden sosiaalisen vastuullisuuden nykytilaa selvittämällä lahtelaisen jalkapalloyhteisön 10–17-vuotiaiden junioripelaajien hyvinvoinnin tila. Tutkimuksen tavoitteena oli löytää FC Lahden sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyen vahvuudet ja kehityskohteet. Työn tutkimusongelmat olivat: Millainen on lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin nykytila? Miten lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien eri ikävaiheiden ja sukupuolten väliset hyvinvointiin liittyvät erot on huomioitava sosiaalisen vastuun kehittämisessä? Mitä konkreettisia toimenpiteitä FC Lahti voisi toteuttaa vahvistaakseen sosiaalisen vastuullisuuden toteutumista ja tukeakseen siten junioripelaajien hyvinvointia?

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys muodostui seuraavista pääluvuista: jalkapalloseuran vastuullisuus ja jalkapalloseura junioripelaajien kasvattajana. Kyseessä on tapaustutkimus, jossa käytettiin määrällistä tutkimusmenetelmää. Tutkimusaineisto kerättiin kyselyn avulla. Aineiston analysoinnissa käytettiin suoria jakaumia ja keskiarvoja, ja ristiintaulukoinnin sekä korrelaatiokertoimien kautta etsittiin muuttujien välisiä korrelaatioita.

Tutkimustulokset osoittivat, että yhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin tila on kokonaisvaltaisesti kohtuullisen hyvä. Suurin osa pelaajista saa iloa jalkapallosta sekä koki seuratoimintaan osallistumisen vuoden 2024 aikana positiiviseksi. Yhteisössä on myös onnistuttu junioripelaajien sosiaalistajana sekä turvallisen yhteisön luomisessa. Tutkimustulosten mukaan naisten hyvinvoinnin tila on miehiä heikompi. Ikäryhmien välillä hyvinvoinnin tila on parempi, mitä nuoremasta pelaajasta on kyse. Junioripelaajien kokemusten pohjalta voidaan seuran sosiaalinen vastuullisuus luokitella hyväksi.

Kehittämisehdotuksina esitetään, että FC Lahden täytyy panostaa epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn, valmentajien pedagogisten taitojen kehittämiseen sekä vapaa-ajalla pelaamisen lisäämiseen. Lisäksi FC Lahden tulisi kehittää toimintamalleja, jotka tukevat jokaisen pelaajan mahdollisuutta olla yhteisössä omana itsenään.

Asiasanat: yrityksen sosiaalinen vastuullisuus, juniorijalkapallo, hyvinvointi, FC Lahti Oy

Degree title	Bachelor of Business Administration
Author (authors)	Erik Heinonen
Thesis title	Social responsibility of a football club – FC Lahti Oy
Commissioned by	FC Lahti Oy
Time	2024
Pages	87 pages, 17 pages of appendices
Supervisor	Marjaana Roponen

ABSTRACT

Modern football clubs are increasingly focusing on social responsibility in their operations. By developing the social responsibility of FC Lahti Oy, the well-being of young players in the community is strengthened, thereby supporting the sustainable future of football in Lahti.

The thesis examined the current state of social responsibility in the football club FC Lahti by investigating the well-being of youth players aged 10 to 17 in the Lahti football community. The objective was to identify strengths and areas for improvement in FC Lahti's social responsibility efforts. The research questions were: What is the current state of well-being among junior players in Lahti's football community? How should differences in age and gender among junior players be addressed in the development of social responsibility practices? What specific actions could FC Lahti take to enhance social responsibility and support junior players' well-being?

The thesis theoretical framework focused on social responsibility in football clubs, and the role of football clubs in supporting the growth and development of junior players. The research was executed as a case study approach using the quantitative research method. The data was gathered through a survey. The data was analysed by using distribution frequencies, averages, and correlations were sought through cross-tabulation and correlation coefficients.

The results indicated that the overall well-being of the junior players in the community was quite good. Most players find joy in football and had positive experiences participating in club activities in 2024. The community has succeeded in socializing junior players and creating a safe environment. The results revealed that the female players reported lower well-being levels than the males. The younger players experienced better well-being than the older juniors. Based on these findings, FC Lahti's social responsibility can be rated as good.

Recommendations for improvement include implementing measures to prevent inappropriate behavior, developing coaches' pedagogical skills, and increase junior players playing during free-time. Additionally, FC Lahti should develop operational models that support each player's ability to be themselves within the community.

Keywords: corporate social responsibility, junior football, wellbeing, FC Lahti Oy

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
1.1	Johdatus aiheeseen ja sen valintaan.....	6
1.2	Tutkimusasetelma.....	7
2	JALKAPALLOSEURAN VASTUULLISUUS.....	9
2.1	Vastuullisuudesta.....	10
2.2	Suomalainen jalkapallo ja sosiaalinen vastuullisuus	13
2.3	Vastuullinen jalkapalloseura.....	15
3	JALKAPALLOSEURA JUNIORIPELAAJIEN KASVATTAJANA	21
3.1	Lapset ja nuoret jalkapallossa	21
3.2	Suomalaisen jalkapallon vastuu – Juniorijalkapallo	25
4	TOIMEKSIANTAJA	32
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	35
5.1	Tutkimuksellinen lähestymistapa	36
5.2	Aineistonkeruumenetelmä.....	37
5.3	Analysointimenetelmät	43
6	TUTKIMUSTULOKSET	46
6.1	Vastaajien taustatiedot	46
6.2	Teema 1. Pelaajien hyvinvointi	47
6.3	Teema 2. Turvallisuus joukkueympäristössä.....	52
6.4	Teema 3. Valmennus	52
6.5	Teema 4. Epäasiallinen kohtelu	55
6.6	Teema 5. Jalkapallon harrastaminen.....	57
6.7	Teema 6. Harjoitusympäristön kehittäminen	59
6.8	Merkittävimmät korrelaatiot	61
7	POHDINTA.....	62
7.1	Johtopäätökset	63

7.2	Toimenpidesuosituksset.....	74
7.3	Luotettavuuden arviointi	76
8	LOPUKSI.....	78
8.1	Jatkotutkimusaiheita	78
8.2	Tutkimustyön onnistumiset ja kehityskohteet	79
	LÄHTEET	81
	LIITTEET	

- Liite 1. Kyselylomake
- Liite 2. Saatekirje
- Liite 3. Muistutuskirje
- Liite 4. Tietosuojalomake
- Liite 5. Jakaumataulukot

1 JOHDANTO

Tässä luvussa tarkastellaan lyhyesti jalkapallon historiaa sekä lajin merkitystä yhteiskunnallisena ilmiönä. Lisäksi esitellään opinnäytetyön tekijän motiivit ja lähtökohdat aiheen valinnalle. Aihevalinnan perustelujen jälkeen esitellään tutkimuksen toimeksiantaja sekä tutkimuksen aihe. Tämän jälkeen tarkastellaan tutkimusasetelmaa. Tutkimuksen tarkoitus, tutkimuskysymykset, tavoitteet ja tutkimusmenetelmät esitellään tutkimusasetelma-alaluvussa. Luvun lopussa avataan tutkimuksen keskeiset käsitteet ja teoria-aiheet, jotka johdattelevat lukijan tutkimuksen tavoiteltuun lopputulemaan.

1.1 Johdatus aiheeseen ja sen valintaan

Jalkapallo on yksi maailman seuratuimmista ja vaikutusvaltaisimmista lajeista (Vastuullisuus s.a., FC Lahti). Kyseessä on laji, joka liikuttaa, yhdistää ja innostaa ihmisiä ympäri maailman. Jalkapalloa voidaan pitää merkittävänä sosiaalisena ja kulttuurisena ilmiönä, jonka juuret ulottuvat kauas historiaan. Jalkapallon tarinan voidaan katsoa alkaneen jo ennen ajanlaskun alkua, kun ensimmäinen pallo keksittiin. (Vastuullisuuden painopisteet 2023.) Pallo on liikuttanut ihmisiä vuosisatojen ajan ja sen rinnalla kehittyi pallopelejä nimeltä jalkapallo, jota alkuaan kutsuttiin potkupalloksi. Jalkapallon uskotaan rantautuneen Suomeen 1800-luvun lopulla. (Suomalaisen jalkapallon historia s.a.) Suomalaisen jalkapallon historia osoittaa, että lajilla on ollut merkittävä vaikutus monien ihmisten elämään.

Tämän tutkimuksen myötä on mahdollista olla osana suomalaisen jalkapallon kehitystä antamalla panos lahtelaisen jalkapalloyhteisön sosiaalisen vastuullisuuden kehittämiseen. Tämän tutkimuksen avulla pyritään kehittämään lahtelaisen jalkapalloyhteisön sosiaalista vastuullisuutta. Opinnäytetyön tekijällä on noin 15 vuoden kokemus jalkapallon harrastamisesta sekä kokemusta lajin parissa työskentelystä. Nämä kokemukset ovat osoittaneet, millaisia mahdollisuuksia jalkapalloyhteisö voi parhaimmillaan tarjota nuorille urheilijoille. Opinnäytetyön avulla pyritään rakentamaan sosiaalisesti vastuullista seuratoimintaa, joka mahdollistaa, että

lahtelaiseen jalkapalloperheeseen kuuluvat junioripelaajat kokevat jalkapallon tuovan heille turvaa, tukea ja kasvatusta.

UEFA SROI -mallituksen mukaan, joka toimii työvälineenä jalkapalloon sijoitetun sosiaalisen pääomatulon mittaamisessa, jalkapallon arvioidaan tuovan Suomessa yhteiskunnalle 1 092 miljoonan euron sosiaalisen hyödyn (Jalkapalloon sijoitetun sosiaalisen pääoman tuotto s.a.). Tutkimustiedon perusteella voidaan todeta opinnäytetyön tekijän olevan merkittävän aiheen äärellä.

Tutkimuksellinen opinnäytetyö tuo toimeksiantaja FC Lahti Oy:lle, tietoa lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnista, pelaajien hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä, ja siten seuran sosiaalisen vastuun nykytilasta. Opinnäytetyön aihe: ”*Jalkapalloseuran sosiaalinen vastuullisuus – FC Lahti Oy*”, syntyi tekijän kiinnostuksen ja toimeksiantajan tarpeen yhdistelmänä. Tutkimuksen rajaus tehtiin varhaisessa vaiheessa prosessia toimeksiantajan tarpeiden mukaisesti tutkimukseksi, joka keskittyy sosiaalisen vastuun kehittämiseen. Ensimmäinen rajaus tapahtui vastuullisuuden käsitteen tarkentamisessa sosiaaliseen vastuullisuuteen, minkä jälkeen tutkimuksen kohderyhmää rajattiin entisestään.

1.2 Tutkimusasetelma

Tutkimuksessa syvennyttään Veikkausliigassa pelaavan, vuonna 1996 perustetun jalkapalloseura FC Lahden ja sitä hallinnoivan FC Lahti Oy:n sosiaaliseen vastuullisuuteen, sen nykytilaan, ja lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvointiin ja sen turvaamiseen. Lisäksi opinnäytetyössä tuodaan uutta näkökulmaa seuran pelaajien kehitykselle tutkimalla jalkapalloseuran vastuuta junioripelaajien kasvatuksessa. Työn tarkoituksena on tutkia FC Lahden sosiaalisen vastuullisuuden nykytilaa, selvittämällä lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin tila. Tutkimuksessa selvitetään myös pelaajien hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden nykytila. Opinnäytetyö on osa seuran vuonna 2023 julkaistun vastuullisuusohjelman kehittämistyötä. Vastuullisuusohjelman suunnittelussa oli tunnistettu yhteiskunnallisia megatrendejä, lasten ja nuorten sosiaalisia tarpeita, sekä

toimintaympäristön muutoksia. Yhteisön sisällä seuralla ei kuitenkaan ollut tarkkaa käsitystä junioripelaajien sosiaalisen hyvinvoinnin tilasta, eikä yrityksen sosiaalisen vastuullisuuden toimivuudesta (Kokkonen 2024).

Työn tavoitteena on löytää FC Lahden sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvät vahvuudet ja kehityskohteet. Tutkimuksessa toteutetaan FC Lahden ja sen hallinnoivien seurojen eli FC Reippaan ja FC Kuusysin 10–17-vuotiaille junioripelaajille sähköinen hyvinvointikysely. Tutkimusaineiston avulla luodaan räätälöityjä kehitysehdotuksia seuran sosiaalisen vastuullisuuden kehittämiseksi ja siten junioripelaajien harrastamisen ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Kohderyhmä sisältää eri ikäisiä lapsia ja nuoria kummastakin sukupuolesta. Luvussa 3.1 on esitelty tarkemmat ikäryhmien määritelmät. Tutkimuksessa pyritään löytämään sukupuolten ja ikäryhmien välisiä merkittäviä eroavaisuuksia. Työn tarkoituksen ja tavoitteen tunnistamisen jälkeen muodostui tutkimukselle seuraavat tutkimusongelmat:

- Millainen on lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin nykytila?
- Miten lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien eri ikävaiheiden ja sukupuolten väliset hyvinvointiin liittyvät erot on huomioitava sosiaalisen vastuun kehittämisessä?
- Mitä konkreettisia toimenpiteitä FC Lahti voisi toteuttaa vahvistaakseen sosiaalisen vastuullisuuden toteutumista ja tukeakseen siten junioripelaajien hyvinvointia?

Tutkimuksessa on tarkoituksena tutkia tarkasti vain yksittäistä tutkimuskohdetta eli pyritään ymmärtämään vain FC Lahden sosiaalista vastuullisuutta. Tutkimuksen lähestymistapana käytetään tapaustutkimusta ja määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää.

Aineistonkeruumenetelmänä käytetään kyselyä, joka sisältää avoimia ja suljettuja kysymyksiä. Tulokset analysoidaan Webropol- ja Excel-ohjelmilla. Analysoinnissa tarkastellaan jakaumia, keskiarvoja sekä korrelaatioita ristiintaulukoinnin ja korrelaatiokertoimien avulla.

Opinnäytetyön teoriaosuus rakentuu kahden pääteoria aiheen alle, jotka ovat jalkapalloseuran vastuullisuus ja jalkapalloseura junioripelaajien kasvattajana. Ensimmäinen teoriaosuus käsittelee vastuullisuutta yleisesti sekä jalkapalloseuran näkökulmasta. Toinen teoriaosuus keskittyy jalkapalloseuran

merkitykseen junioripelaajien kasvatuksessa. Teoriaosuuden jälkeen esitellään FC Lahden historiaa, nykyistä yritystoimintaa, yhteisön juniorijalkapallon tilaa sekä erityisesti seuran vastuullisuuden tilaa. Toimeksiantajan esittelyssä hyödynnetään yrityksen henkilöstön suullisia tiedonantoja, havainnointia sekä seuran verkkosivuja. Seuran vastuullisuuden painopisteet ja tavoitteet sekä seuran vastuullisuuden jo olemassa olevat kehityskohteet ohjaavat työn tutkimuksellista osiota.

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat sosiaalinen vastuullisuus, juniorijalkapallo, hyvinvointi sekä FC Lahti Oy. Opinnäytetyössä vastuullisuutta tarkastellaan seuraavien käsitteiden kautta: yrityksen yhteiskuntavastuu (Corporate Social Responsibility, CSR), sosiaalinen vastuullisuus (Social Responsibility, SR) ja yritysvastuu urheilussa (Corporate Social Responsibility in Sport). Opinnäytetyössä aihetta tutkitaan usein urheiluseura-käsitteen kautta laajemman kirjallisuuden keräämiseksi. Lopputuloksena syntyy opinnäytetyöraportti, joka koostuu johdannosta, teoreettisesta viitekehyksestä, toimeksiantajan esittelystä, tutkimusaineistosta, johtopäätöksistä, toimenpidesuosituksista, jatkotutkimusaiheista sekä luotettavuuden arvioinnista. Työn lopussa pohditaan vielä työn onnistumisia ja kehityskohteita sekä työn hyötyjä toimeksiantajalle ja tutkijalle itselleen.

2 JALKAPALLOSEURAN VASTUULLISUUS

Tässä kokonaisuudessa käydään läpi, mitä tarkoittavat *vastuullisuus* ja *yrityksen sosiaalinen vastuu -käsitteet*. Alaluvuissa avataan käsitteitä niiden yleisellä tasolla, ei niinkään perehdytä vielä jalkapallon kontekstiin. Ensimmäisessä alaluvussa käsitellään vastuullisuutta ja tarkemmin yrityksen yhteiskuntavastuuta. Lisäksi alaluvussa perehdytään yrityksen sosiaaliseen vastuuseen ja avataan tarkemmin vastuullisuuden osa-alueista sosiaalista vastuullisuutta. Tämän jälkeen kerrotaan suomalaisesta jalkapallosta ja suomalaisen jalkapallon vastuullisuudesta. Vastuullisuuden käsittelyssä tutkitaan tarkemmin sosiaalista vastuullisuutta. Kokonaisuuden lopussa perehdytään syvemmälle jalkapalloseuran vastuullisuuteen ja kerrotaan esimerkkejä eurooppalaisten jalkapalloseurojen sosiaalisen vastuun toimista.

2.1 Vastuullisuudesta

Vastuullisuus

Vastuullisuutta käsiteltäessä on ymmärrettävä sen laaja-alaisuus ja monimuotoisuus sillä kyseessä on käsite, jolle ei ole yhtä ainoaa määritelmää. Käsitteen toiminnallinen kenttä nähdään monesti hyvin sekavana, minkä vuoksi on tärkeää ymmärtää vastuullisuuden kokonaisuus käsitteineen. (Hellström & Parkkonen 2022, 13.) Yritysten, kuten urheiluseurojen, vastuullisuus rakentuu useimmiten yritysvastuu ja yhteiskuntavastuu - käsitteiden alle. Kaikki vastuullisuuden rinnakkaiskäsitteet viittaavat samaan, eli vastuulliseen, kestäväan ja kannattavaan yritystoimintaan, jossa huomioidaan eri toimien vaikutukset ympäröivään yhteiskuntaan. (Suomen YK-liitto s.a.)

Vastuullisuuden käsite on jatkuvassa muutoksessa, ja vuosittain vastuullisuustrendi, joka mielletään jo menestyksen edellytykseksi, kasvaa ja muovautuu eri organisaatioiden toimintaan. Vastuullisuus voi parhaimmillaan olla yrityksen strategian ydin, jonka kautta saavutetaan kilpailuetua (Elinkeinoelämän keskusliitto s.a.). Globaalit megatrendit, kuten ilmastonmuutos, luontokato sekä eriarvoistuminen tarvitsevat vastuullisuusajattelua ja sen myötä vastuullisia tekoja. Vastuulliset teot turvaavat nykyisten ja tulevien sukupolvien mahdollisuuden hyvään elämään (Hellström & Parkkonen 2022, 13; Suomen YK-liitto s.a.). Kun käsitellään vastuullisuutta ja puhutaan tulevaisuuden turvaamisesta, tulee usein esille kestävä kehitys -käsite (Sustainable Development, SD). Kestävällä kehityksellä puolestaan tarkoitetaan jatkuvaa yhteiskunnallista muutosta, jossa YK:n 2030 Kestävän kehityksen agendan mukaan, tavoitteena on turvata nykyisten ja tulevien sukupolvien elämä ympäristö, ihmiset ja talous huomioiden. (Ympäristöministeriö 2023.) Jokaisella yrityksellä on mahdollisuus toteuttaa vastuullisuutta haluamallaan tavalla, mutta perustan vastuulliselle yritystoiminnalle asettaa lainsäädäntö ja muu normisto (Elinkeinoelämän keskusliitto s.a.).

Yrityksen yhteiskuntavastuuta, jossa yritys on vastuussa omista yhteiskunnallisista vaikutuksistaan (Vanhala & Ristaniemi 2022, 25), voidaan tarkastella kolmen eri dimension kautta. Dimensioita ovat taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöllinen vastuu (Hellström & Parkkonen 2022, 14). Vastuullisuus käsitetään yrityksissä ja organisaatioissa monin eri tavoin ja vastuullisuuden painopisteet vaihtelevat eri toimialojen välillä. Elinkeinoelämän keskusliiton (s.a.) julkaisussa vastuullisuus ymmärretään kestävinä tekoina, joiden avulla luodaan kannattavaa liiketoimintaa sidosryhmät ja tulevaisuus huomioiden. Työ- ja elinkeinoministeriön (s.a.) julkaisussa puolestaan kiteytetään yhteiskuntavastuun -käsite seuraavasti: ”Yhteiskuntavastuu rakentuu käsitykselle oman toiminnan ja arvoketjun vaikutuksista ihmisiin, ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Yrityksen sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuu on yksi kolmesta yrityksen yhteiskuntavastuun osa-alueista, jota voidaan tarkastella lyhenteen ESG (Environmental, Social ja Governance) kautta (Nordea 2023). Sosiaalinen vastuu on yritysvastuun osa-alueista haastavimmin määriteltävissä oleva käsite, sillä sosiaalisen vastuullisuuden oikea ja väärä ei ole tilastollisesti ja yksiselitteisesti määriteltävissä. Esimerkiksi ihmisten hyvinvointi ja ihmisoikeuksien kunnioitus eivät perustu vain tilastoihin, vaan myös tuntemuksiin. (Kurittu & Rankanen 2023, 248.) Yrityksen sosiaalinen vastuu on vastuullisen liiketoiminnan käsite, jolla tarkoitetaan yrityksen vaikutuksia yhteiskuntaan eli ympäristöön ja yhteisöihin sisältäen sidosryhmät, kuten henkilöstön, asiakkaat ja yhteistyökumppanit (Osuuspankki s.a.).

Archie B. Carrol (2016) avaa yrityksen yhteiskuntavastuuta käsittelevässä julkaisussa sosiaalista vastuullisuutta vuonna 1979 julkaistun neliosaisen määritelmän (Carroll's CSR-pyramid) kautta. Carroll's CSR-pyramidin kärki eli filantrooppiset vastuut tarkoittavat hyväntekeväisyyteen liittyviä toimia. (Carrol 2016) Tästä esimerkkinä FC Lahden 9.5.2024 järjestämä hyväntekeväisyystapahtuma yhdessä Apulanta -yhtyeen kanssa. Tapahtuman avulla tuettiin vähävaraisten perheiden lasten liikuntaharrastusmahdollisuuksia (Kokkonen 2024). Toisena kokonaisuutena sosiaalisen vastuullisuuden

kentässä nähdään eettiset vastuut ja kolmantena osa-alueena oikeudelliset vastuut. Eettiset vastuut kuvataan pyramidissa erillisenä osa-alueena, mutta on hyvä tiedostaa etiikan koskevan myös kaikkia vastuullisuuden osa-alueita. (Carrol 2016.) Reilu Peli -urheiluyhteisön eettiset periaatteet ovat esimerkki urheiluseurojen eettisestä ohjeistosta (Suomen Olympiakomitea s.a.). Yhteiskunnan turvaamiseksi sekä yritystoiminnan ohjaamiseksi on olemassa lakeja, joita yrityksen on noudatettava (Carrol 2016). Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma 2020–2024 ”Urheillaan ihmisiksi” on muun muassa rakennettu liikuntalain, yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain pohjalta (Suomen Olympiakomitea 2020). Tätä kokonaisuutta kutsutaan oikeudelliseksi vastuuksi. Neljäntenä kategoriana on taloudellinen vastuu, joka luo pohjan sosiaalisesti vastuulliselle liiketoiminnalle. Yrityksen perusedellytyksenä on taloudellinen kannattavuus niin itse yritykselle kuin myös koko yhteiskunnalle. Sosiaalisen kentän sekavuus tulee myös kyseisen osa-alueen kautta ilmi, sillä taloudellinen vastuu sosiaalisen vastuun osa-alueena voi tuntua oudolta, mutta yhteiskunta osittain velvoittaa yrityksiltä taloudellisesti kannattavaa toimintaa. (Carrol 2016.)

Kurittu ja Rantanen (2023, 248) mainitsevat, että sosiaalinen vastuu voidaan jakaa myös erilaisiin teemoihin, joita ovat ihmisoikeuksien vaaliminen, säälliset ja turvalliset työolot, paikallisyhteisöjen oikeuksien ja hyvinvoinnin kunnioittaminen. Vastuullisen liiketoiminnan kivijalkana ovat universaalit ihmisoikeudet, jotka kuuluvat jokaiselle ihmiselle maailmassa (Ihmisoikeusliitto s.a.). Ihmisoikeusasiantuntija Merja Pentikäinen toteaa (2020) blogissaan, että yrityksiä ei olisi olemassa eikä niitä tarvittaisi, mikäli ihmisiä ei olisi. Vastuullisen yrityksen minimivaatimus on harjoittaa yritystoimintaa, jolla ei ole negatiivisia vaikutuksia ihmisiin (Pentikäinen 2020). Kun puhutaan yritystoiminnan vaikutuksista ihmisiin nousee esille sosiaalinen kestävyys - käsite. Sosiaalisella kestävyydellä tarkoitetaan esimerkiksi sosiaalisen kestävyuden haasteisiin vaikuttamista. Haasteita ovat muun muassa väestönkasvu, köyhyys, ruoka- ja terveydenhuolto, sukupuolten välinen epätasa-arvo sekä koulutuksen järjestäminen (Ympäristöministeriö 2023). Sosiaalinen vastuullisuus kuuluu kaikille organisaatioille, niin globaaleille kuin pienillekin yrityksille, ja vastuullisuuden jokainen osa-alue on otettava huomioon johtoportaan työntekijöihin saakka (Schwery ym. 2011, 5).

2.2 Suomalainen jalkapallo ja sosiaalinen vastuullisuus

Suomalainen jalkapallo ja sen sisäiset yleishyödylliset jalkapalloseurat ovat urheilun ja liikunnan mahdollistajia ja siten merkityksellisiä toimijoita yhteiskunnassamme. Urheilu toimii kulttuurissamme lasten ja nuorten sosiaalistajana, ja kokonaisvaltaisesti urheilu ja liikunta edustavat toiminnallaan arvoja, joista yhteiskuntavastuullinen yritys rakentuu. (Jalonen ym. 2017, 34).

Joukkueurheilulajina jalkapallo on merkittävä osa yhteiskuntamme hyvinvointia ja kehitystä. Yhteiskunnan investointi jalkapalloon on sijoitus suomalaisten hyvinvointiin, sillä jalkapallo opettaa kunnioittamaan kanssaihmiä, tuo elämyksiä ja niiden kautta merkitystä elämään sekä tutkimusten mukaan parantaa itsetuntoa ja itseluottamusta. Jalkapallo kuuluu kaikille, ja siksi sen arvo yhteiskunnalle on merkittävä. (Seurojen yhteiskunnallinen merkitys s.a.)

Suomalaisen jalkapallon rakenne

Suomalaisen jalkapallon urheilutoimintaa hallinnoi jalkapallon erikoisliitto, Suomen Palloliitto (SPL). Palloliitto on osa Kansainvälistä Jalkapalloliittoa (Federation Internationale De Football Association, FIFA), ja kansainvälisen liiton jäsenenä Palloliitolla on vastuu suomalaisesta jalkapallo- sekä futsal-toiminnasta. Suomalainen jalkapallo rakentuu harrastustoiminnasta sekä kilpa- ja huippu-urheilutoiminnasta. (STTInfo s.a.) Suomen Palloliiton (2023) julkaisun mukaan suomalainen jalkapallo oli vuonna 2023 harrastetuin laji ja samana vuonna rikkoutui myös futsalin ja jalkapallon 160 000 harrastajamäärä. Pelaajista 27 530 oli futsal-harrastajia. Harrastajista 121 482 oli miehiä ja 38 647 naisia.

Jalkapalloseurat ovat yhteiskunnassa myös merkittävässä asemassa lasten ja nuorten liikuttamisessa harrastamisen mahdollistajina (Suomen Palloliitto 2022b). Palloliiton pelipassidatan mukaan vuonna 2023 oli pelkästään opinnäytetyön kohderyhmän (10–17-vuotiaat) ikäisiä rekisteröityneitä pelaajia

jo 77 391. Pelaajista 57 632 on poikia ja 19 759 tyttöjä. Kokonaisuudessaan suomalaisista jalkapallonpelaajista alle 18-vuotiaita rekisteröityjä junioripelaajia on 120 728. Pelaajista 90 716 on poikia ja 30 012 tyttöjä. (Pelipassidata s.a.)

Suomen Palloliiton vastuullisuusohjelma – Sosiaalinen vastuu

Suomalaisen jalkapallon vastuullisuus on osa Euroopan jalkapalloliiton (Union of European Football Association, UEFA) vastuullisuutta ja vastuullisuusohjelmaa (Football Sustainability Strategy 2030, FSR-strategy). Suomalaisen jalkapallon kattojärjestön, Suomen Palloliiton, vastuullisuus on rakennettu FSR-strategian pohjalta. (Vastuullisuus s.a., Suomen Palloliitto.) Vastuullisuusohjelma ohjaa tavoitteiden avulla jalkapalloseuroja kohti vastuullisempaa seuratoimintaa. UEFA:n presidentti Ceferin (UEFA s.a., 4) mainitsee FSR-strategian esipuheessa, että koko eurooppalaisen jalkapalloyhteisön on yhdistettävä voimansa ja autettava yhteiskuntaa sitä uhkaavissa ongelmissa. Tärkeimpänä on, että jokaisella on oikeus ja mahdollisuus pelata jalkapalloa omana itsenään (UEFA s.a., 30).

UEFA:n vastuullisuusohjelmassa pääpaino on ihmisoikeuksien toteutumisessa, ja sen alle on luotu seitsemän päälinjausta. Päälinjaukset toimivat sosiaalisen vastuun ohjenuorina myös suomalaiselle jalkapallolle. Päälinjauksia ovat rasmin vastainen työ, tasa-arvo ja osallisuus, pakolaisten tukeminen, solidaarisuus ja oikeudet, jalkapalloa kaikille, lasten ja nuorten suojelu sekä terveys ja hyvinvointi. (UEFA s.a, 30.) Suomen Palloliiton vastuullisuudessa sosiaalisen vastuullisuuden tavoitteet on tarkennettu vielä kuvassa 1 esitettyihin osa-alueisiin.

Kuva 1. Suomen Palloliiton sosiaalisen vastuun osat (Sosiaalinen vastuu s.a.)

Monikulttuurisen kehitystyön ja kotoutumisen edistämisen toimenpiteet tukevat kantaväestön ja monikulttuurisesta taustasta tulevien henkilöiden toimintakykyä monikulttuurisessa ympäristössä. Urheilussa turvallinen toimintaympäristö on edellytys positiivisille kokemuksille. Palloliitto pitää lapset, nuoret ja aikuiset turvassa kiusaamiselta, häirinnältä ja muulta epäasialliselta käytökseltä. Monikulttuurisen ja turvallisen toimintaympäristön lisäksi yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon on toteuduttava, jotta jokainen kokee sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, etnisestä taustasta tai taloudellisesta tilanteesta huolimatta itsensä tervetulleeksi mukaan jalkapalloon.

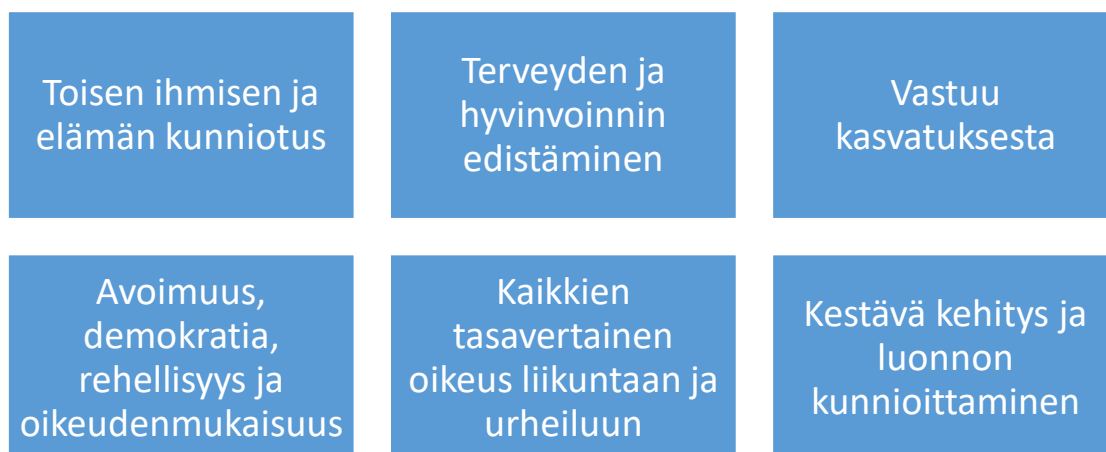
Suomen Palloliiton vastuullisuusohjelmassa painotetaan, että suomalainen jalkapallo luo mahdollisuuksia terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi jalkapalloharrastuksen avulla. Jalkapalloperheen kouluttaminen liikunnan ja terveellisten elämäntapojen hyödyistä on merkittävä osa suomalaisen jalkapallon kehittämistä. Ihmisoikeuksien ja tasa-arvon periaatteiden toteutumiseksi vastuullisuusohjelma on sitoutunut noudattamaan YK:n ja UEFA:n ihmisoikeuslinjauksia. Palloliitto rakentaa tasa-arvoista urheilua yhdessä Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen Olympiakomitean ja Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen kanssa. (Sosiaalinen vastuu s.a.)

2.3 Vastuullinen jalkapalloseura

Vastuullinen urheiluseura on osa Suomen suurinta kansanliikettä eli liikuntaa ja urheilua, jonka positiiviset vaikutukset yhteiskunnalle ovat merkittävät.

Liikunta tukee yhteiskunnan ja yksilöiden oppimista, yhteisöllisyyttä, terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä (Suomen Olympiakomitea s.a.). Vastuullinen seura, joka pitää sisällään hyvän hallinnon, turvallisen toimintaympäristön, yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen toiminnan sekä ympäristön ja ilmaston huomioimisen, mahdollistaa yhteisöllisen liikunnan. Yhteisöllinen liikunta tukee kansanterveyttä ja -taloutta (Suomen Olympiakomitea s.a.; Suomen Olympiakomitea 2020).

Jalkapalloseura joukkueurheilutoimintaa toteuttava yrityksenä, tapahtumien tuottajana ja eri ikäisten jalkapalloilijoiden liikuttajana on toimija, jonka vastuullisuuden merkitys korostuu entisestään. Suomen Olympiakomitean (s.a.) julkaisussa tiivistetään, että vastuullisen seuran on toimittava urheiluyhteisön reilun pelaamisen periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Reilu peli -periaatteiden (kuva 2) noudattaminen mahdollistaa liikunnan ilon niin urheilijoille, valmentajille sekä katsojille (Terveurheilija 2023).

Kuva 2. Reilu peli -periaatteet (Terveurheilija 2023)

Reilu Peli -eettinen ohjeisto ja urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma ovat vastuullisen urheilutoiminnan perusta, joka tukee suomalaisia urheiluseuroja tekemään vastuullisesti hyviä päätöksiä. Suomen Palloliiton (Jalkapalloon sijoitetun sosiaalisen pääoman tuotto s.a.) julkaisussa kuvataan vastuullisten tekojen merkitystä ja mainitaan, että jalkapallon vaikuttavuus vuodessa on Suomessa n. 1,96 miljardia euroa, josta sosiaalinen vaikuttavuus on 1092 miljoonaa euroa.

Vastuullisen seuratoiminnan kehittäminen alkaa seuran nykytilan tiedostamisesta, minkä jälkeen on mahdollista suunnata katse tulevaisuuteen ja tavoitteiden asettamiseen sekä saavuttamiseen. Laadukkaassa seuratoiminnassa seuratoimijat ovat sitoutuneita seuran tavoitteisiin, tukijoihin, yhteistyökumppaneihin ja ympäröivään yhteiskuntaan. Vastuullinen seura noudattaa kansainvälisen jalkapalloliiton jäsenenä kansainvälisiä toimintaperiaatteita ja sääntöjä. Jalkapalloseurojen on myös tunnettava lajin periaatteet, jotka ovat turvallisuus, terveellisyys, samanarvoisuus, ympäristöystävällisyys ja kestävä kehitys. Kun puhutaan sosiaalisesti vastuullisesta jalkapalloseurasta, on organisaation sisällä jokaiseen häirintään, kiusaamiseen tai epäasialliseen kohteluun liittyvään tapaukseen puututtava, sillä jokaisella on oikeus harrastaa jalkapalloa turvallisessa ympäristössä. Palloliitto ohjaa tarvittaessa nuoria olemaan yhteydessä Väestöliiton Et ole yksin -palveluun, joka tarjoaa keskustelutukea erilaisiin häirintätapauksiin. (Suomen Palloliitto 2022a 7, 12.)

Jalkapalloseuran sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuullisuus urheilussa (Corporate Social Responsibility in Sports, CSR in Sports), on monissa tutkimuksissa esille nouseva käsite, kun tutkitaan laajemmin urheilun yhteiskuntavastuuta. Ammattuurheilun alalla sosiaalinen vastuullisuus on teemana suhteellisen uusi, ja käsitteen ymmärrys muovautuu uusien tutkimusten myötä enemmän kohti urheilun sosiaalisia ulottuvuuksia (Delhez & Robert 2015, 4). Urheilun kontekstissa yhteiskuntavastuu voidaan myös jakaa sosiaaliseen, taloudelliseen ja ympäristölliseen vastuuseen. Yhteiskunnassa panostetaan yhä enemmän yhteiskuntavastuun dimensioista sosiaaliseen vastuuseen, ja tarkemmin ihmisten terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Tämän myötä urheiluorganisaatioiden velvollisuudet ja vastuut ovat kasvaneet, ja yrityksiltä odotetaan mukautumista vastuullisuuden vaatimuksiin tukeakseen yhteiskunnallisia arvoja. (Itik Genera s.a.)

Jalkapallon kuin myös muidenkin urheilulajien sosiaalista vastuullisuutta tarkastellessa, nostetaan ihmisoikeudet vahvimpaan tarkasteluun. Jalkapallon kattojärjestön Fifan julkaisemassa vuoden 2022 sosiaalisen vastuullisuuden ja

koulutuksen vuosijulkaisussa kerrotaan, että esimerkiksi vuoden 2026 World Cupissa päätavoite on ihmisoikeuksien toteutumisessa ja kestävän vaikutuksen saavuttamisessa (FIFA 2022). Ketola (2005, 40) tiivistääkin kirjassaan, että YK:n ihmisoikeudet luovat pohjan sosiaaliselle vastuulle. Ihmisoikeusliitto (2024) mainitsee seksuaalisen häirinnän, rasismien ja syrjinnän, lasten kaltoinkohtelun, naisten urheilun vähättelyn ja vammaisten ihmisten yhdenvertaisen mahdollisuuden urheilla olevan ihmisoikeusesimerkkejä, joihin urheilun päättäjien sekä urheiluseurojen on panostettava.

Kuritun (2022) Pro Gradu -tutkielma, jossa tarkasteltiin yrityksen yhteiskuntavastuuta suomalaisessa jalkapallossa, osoitti jalkapalloseurojen vastuullisuuden eroja muiden alojen yrityksiin nähden. Johtopäätöksissä mainitaan muun muassa seuraavat jalkapalloseurojen erityispiirteet: nuoriin vetoavuus, positiiviset terveysvaikutukset ja sosiaaliset interaktiot. Aleksii Ilomäki (2021, 33) korostaa arvonluontia käsittelevässä Pro gradu -tutkielmassaan sosiaalisten interaktioiden tärkeyttä muistuttamalla, että positiiviset interaktiot mahdollistavat arvon syntymisen. Jalkapalloseurat ovat muun muassa vastuussa valmentajien vuorovaikutustaitojen kouluttamisesta, sillä ”vuorovaikutusosaaminen on valmentajan tärkein työkalu, kertoo Olli Vainio (2022) lasten valmentajan vuorovaikutusosaamista käsittelevässä Palloliiton julkaisussa. Kuritun (2022, 99) tutkimuksen mukaan ammattilaisseurat olivat panostaneet sosiaalisen vastuun teemoista vähävaraisten ja/tai maahanmuuttajataustaisten nuorten tukemiseen. Jalkapalloseurojen asema juuri tämänkaltaisissa sosiaalisen vastuullisuuden toimissa on merkittävä.

Jason Chung (2018, 150) tiivistää urheilun yhteiskuntavastuuta tarkastelevassa tutkimuksessaan, että kokonaisvaltaisesti sosiaalinen vastuu on urheiluyhteisön yhteinen tavoite, jonka sisällä ammattiuurheilujärjestöillä on vahva asema, kun puhutaan yhteiskunnan hyvinvoinnin parantamisesta. McGowan ja Mahon (s.a., 5–6) lisäävät, että urheiluorganisaatioilla on jopa yrityksiä suurempi vaikuttamisen mahdollisuus, sillä urheilu on luonteeltaan kokonaisuus, jonka kautta on mahdollisuus vaikuttaa yhteiskuntaan ja sen sisäisiin yhteisöihin. Valtakunnallisessa jalkapallossa FIFA on muun muassa

panostanut sosiaalisen vastuuseen käyttämällä 40 % tuloistaan suoraan jalkapallon kenttätason tukemiseen, kehitystyöhön sekä kumppanuuksiin. (Matthew & Kent s.a.).

Sosiaalinen vastuullisuus nousee monessa suomalaisessa jalkapalloseurassa yhteiskuntavastuun painopisteistä vahvimmin esille. Helsingin Jalkapalloklubin sosiaalisessa vastuullisuudessa korostetaan lastenoikeuksien toteutumista, syrjäytymisen ehkäisyä sekä elinikäistä oppimista ja hyvinvointia (HJK s.a.) FC Lahdessa puolestaan sosiaalisen vastuullisuuden teemoja ovat syrjäytymisen ehkäisy, rasismien torjunta ja kaikinpuolinen yhdenvertaisuus (Vastuullisuuden painopisteet 2023). Yksi yhtenäinen tavoite jalkapalloseurojen sosiaalisessa vastuussa on luoda sosiaalista arvoa. Sosiaalinen arvo keskittyy yhteiskuntaan kohdistuviin myönteisiin vaikutuksiin, jotka ulottuvat ihmisiin, yhteistyökumppaneihin, talouteen, ympäristöön ja paikallisyhteisöihin. Tavoitteena on luoda pitkäaikaisia, yhteisesti jaettuja arvoja. (Ramboll s.a.) Jalkapalloseura Liverpoolin ”You’ll Never Walk Alone” on oiva esimerkki sosiaalisen arvon ja yhteisöllisyyden luomisesta. Vain yksi laulu voi jo luoda yhteisöllisyyden tunteen niin pelaajille, kuluttajille kuin koko organisaatiolle. (Jalonen ym. 2017.)

Lainsäädännöllisten ohjeistusten ohella jalkapallossa on tärkeää myös pelisuoritus. Suorituskykyyn keskittynyt valmennusammattilainen Wayne Goldsmith (2024) kertoo ammattilaisseuran vastuista, jotka tukevat joukkueen suorituskykyä. Vaikka julkaisussa käsitelläänkin ammattilaisjalkapalloa, pätevät tietyt toimet myös juniorijalkapalloon. Goldsmith (2024) nostaa esille Yhdysvaltain puolustusministeriön vastuun määritelmän, joka pätee kaikkiin yrityksiin: ”Vastuu tarkoittaa velvollisuutta viedä määrätty tehtävä onnistuneeseen päätökseen”.

Jalkapalloseura rakentuu monista eri toimijoista ja jokainen, joka vaikuttaa suorasti tai epäsuorasti joukkueen suorituskykyyn, on vastuussa teoistaan. Esimerkiksi fysiikkavalmentaja on vastuussa pelaajien fyysisestä kunnosta ja valmennustiimi on vastuussa pelaajien valmentamisesta. (Goldsmith 2024.) Joukkueenjohtoryhmä, johon kuuluu muun muassa joukkueenjohtaja, valmentaja, huoltajat, taloudenhoitaja ja viestintävastaava ovat puolestaan

vastuussa seuratoiminnan toteutumisesta (Suomen Palloliitto 2022a, 12). Vaikka vastuut eivät suoranaisesti vaikuta seuran sosiaaliseen vastuuseen ja pelaajien hyvinvointiin on tämän kappaleen tarkoituksena luoda ymmärrys siitä, että vastuu rakentuu monien toimien ja henkilöiden kokonaisuudesta. Niin kuin aiemmin on mainittu, vastuullisuus voi olla parhaimmillaan yrityksen strategian ydin, jonka kautta saavutetaan kilpailuetua (Elinkeinoelämän keskusliitto s.a.).

Eurooppalaisten seurojen sosiaalisen vastuun projekteja

European Club Association (ECA) vuoden 2016 verkkojulkaisussa, joka käsittelee eurooppalaisten jalkapalloseurojen yhteiskuntavastuuta (Corporate Social Responsibility, CSR), kerrotaan eri seurojen yhteiskuntavastuun hankkeista ja niiden toteuttamisesta. Yhteiskuntavastuun osa-alueista sosiaalinen vastuullisuus nähdään yritysvastuun osa-alueena, jota voidaan toteuttaa monella eri tavalla ja eri kokoisin projektein, vaikka tavoitteena olisikin sama lopputulema. Yli 60 % hankkeista kohdistui lapsiin ja nuoriin, ja projektibudjetit vaihtelivat alle 1 000 eurosta yli 500 000 euroon. Jalkapalloseurat, varsinkin ECA:n jäsenseurat ovat yhteiskunnassa asemassa, jossa vaikutukset ylettyvät kaupunkeihin, maihin ja maanosiin, joten jalkapalloseurassa vaikutusvaltaa on hyödynnettävä. (European Club Association 2016, 6.)

Pääsääntöisesti eurooppalaisissa seuroissa keskitytään yhteiskuntavastuun osa-alueista sosiaaliseen vastuullisuuteen ja terveyden, fyysinen toimintakyvyn ja koulutuksen teemoihin. Muita esille nousevia teemoja ovat invaliditeetti, epäasiallinen käytös sekä integraatio. (European Club Association 2016, 16.) RSC Anderlecht -jalkapalloseurassa sosiaalista vastuullisuutta toteutetaan tarjoamalla kerran viikossa jalkapalloharjoitus heikoimmassa asemassa oleville 10–14-vuotiaille nuorille. Harjoituksen tarjoamisen edellytyksenä on säännöllinen koulunkäynti. Tavoitteena on koulunkäynnin lisääminen ja integraation saavuttaminen. Apollon Limassol FC -seuran projektin tavoitteena on puolestaan kouluttaa lapsia moraalisisista arvoista, kiusaamisesta ja jalkapallon vaikutuksesta yhteisöllisyyteen. Seura vieraillee peruskouluissa kahdesti kuukaudessa ja mahdollistaa

stadionvierailuja vammaisille lapsille. Arsenal FC edistää yhteiskunnan sosiaalista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä järjestämällä koulutuskursseja ja jalkapalloistuntoja, joiden tavoitteena on yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden tunteen lisääminen. (European Club Association 2016, 24, 34, 42.)

3 JALKAPALLOSEURA JUNIORIPELAAJIEN KASVATAJANA

Tämä kokonaisuus käsittelee jalkapalloseuraa junioripelaaajien kasvattajana. Ensimmäisessä alaluvussa käydään läpi lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, minkä jälkeen esitellään suomalaisen yhteiskunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja liikunnan nykytila. Kyseisessä kappaleessa avataan tarkemmin myös hyvinvoinnin käsitettä. Alaluvun lopussa käsitellään lasten ja nuorten oikeuksia. Toisessa luvussa tarkastellaan suomalaisen jalkapallon ja jalkapalloseurojen vastuuta juniorijalkapallossa. Luvussa käsitellään myös juniorijalkapalloilijoiden hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä: turvallista harjoitusympäristöä, valmennusta sekä epäasiallista kohtelua ja sen ennaltaehkäisyä.

3.1 Lapset ja nuoret jalkapallossa

Lasten ja nuorten kasvu ja kehittyminen

Kun tarkastellaan kohderyhmää, johon kuuluvat esimurrosikäiset, varhaisnuoret sekä keskinuoret tytöt ja pojat, on tunnistettava kohderyhmän eriävät tarpeet niin sukupuolten kuin ikäryhmienkin välillä. Korhonen (2021) määrittelee lasten ja nuorten ikäkaudet seuraavasti: esimurrosikä n. 9–12-vuotiaat, varhaisnuoruus n. 12–14-vuotiaat, keskinuoruus n. 15–17-vuotiaat ja jälkinuoruus n. 18–22-vuotiaat.

Esimurrosiässä lapset kokevat ensimmäiset fyysiset ja psyykkiset murrosiän aiheuttamat muutokset. Lapsen tunne-elämä rikastuu ja tunteiden ailahtelut yleistyvät. Esimurrosikäiset lapset saattavat kohdata erilaisia fyysisiä ja psyykkisiä ongelmia, kuten käytös- ja tunne-elämän ongelmia. Näitä ovat ylivilkkäisyys, keskittymisen vaikeudet, ahdistuneisuus, masennus ja sosiaalisen kanssakäymisen ongelmat. Varhaisnuoruuden ikävuosina nuoret mahdollisesti

kokevat myös nopeita ja voimakkaita tunteiden muutoksia sekä kehon muutoksia. Lisäksi nuoret kasvavat yksilöiksi ja alkavat irrottautumaan vanhemmistaan. Uhma, riitautuminen ja vetäytyminen ovat tyypillisiä irtautumisen aiheuttamia tunteita. (Korhonen 2021.)

Keskinuoruuteen siirtyessä tunne-elämä ja ajattelu kehittyvät entisestään, ja nuori alkaa sopeutumaan murrosiän muokkaamaan kehoon. Abstraktin ajattelun kehittyessä nuori löytää uusia näkökulmia arjen tapahtumiin sekä kykenee myös ennakoimaan tulevia tapahtumia. Keskinuoruus ja jälkinuoruus ovat aikaa, jolloin nuori muodostaa omaa identiteettiään ja tämä voi ilmetä mielialojen vaihteluina sekä vahvoina mielipiteinä. Oman identiteetin rakentuminen ja irtautuminen vanhemmistaan nostavat kaverisuhteiden merkityksen suureksi. Nuoruuden vastoinikäymisten ja mahdollisten mieliala-, uni- ja sosiaalisiin tilanteisiin liittyvien ongelmien aikana kaverisuhteiden merkitys on suuri, sillä nuori on mahdollisesti jo irtautunut kokonaan vanhemmistaan. Lapsuuden ja nuoruuden aikana kehittyvät myös psyykkiset puolustuskeinot eli ”defenssit”. Puolustuskeinojen avulla ihminen torjuu ahdistavia sekä pelottavia tunteita. Silmien sulkeminen, kieltäminen, taantuminen, torjunta ja huumori ovat esimerkkejä eri ”defensseistä”. (Korhonen 2021.)

Koskela (2023) toteaa, että juniorijalkapallossa lasten ja nuorten vaihe-erot niin kasvussa kuin kehityksessä luovat valmennukselle haasteita junioreiden väliaikaisen eriarvoisen aseman myötä. Kalenteri-ian ja biologisen iän välillä 4-vuoden vaihtelu samana vuonna syntyneiden välillä on hyvinkin yleinen ilmiö. Tutkimukset osoittavat, että tytöillä kehitys- ja kasvuerot tasaantuvat n. 15–16-vuotiaana, kun puolestaan pojilla vasta n. 18–19-vuotiaana. Valmennuksen on huomioitava lasten ja nuorten kehitysvaiheet ja kyettävä suhteuttamaan eri kehitysvaiheiden lapset ja nuoret toisiinsa. (Koskela 2023.)

Lasten ja nuorten liikunta ja hyvinvointi

Lapsen ja nuoren kehityksen ja kasvun kannalta liikuntaa voidaan pitää olennaisena osana arkea. Liikkuminen turvaa sekä edistää lasten ja nuorten terveyttä (UKK-instituutti 2024). Matarma (2012, 8) kertoo liikunnan tuottavan

monia positiivisia vaikutuksia lasten ja nuorten arkeen. Oppiminen ja osaaminen, ilon ja hauskuuden kokemukset, esteettiset elämykset, irtautuminen arjesta ja yhteisöllisyyden tunne ovat vain osa liikunnan positiivisista vaikutuksista (Matarma 2012, 8).

Hyvinvointi on puolestaan käsite, joka ei ole suoraan määriteltävissä. Tohtori Tchiki (2024) toteaa, että hyvinvointi voidaan nähdä terveyden, onnen ja vaurauden kokemuksena, joka sisältää hyvän mielenterveyden, korkean tyytyväisyyden, merkityksen tunteen sekä hyvän stressin hallinnan. Tchiki (2024) tiivistää että, että hyvinvointi on hyvää oloa. Satu Puolitaival ym. (2022) puolestaan määrittelevät hyvinvoinnin ihmisen elämisen ja toimimisen peruslähtökohdaksi.

Kokonaisvaltainen hyvinvointi voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen, joita ovat fyysinen, sosiaalinen ja psyykinen hyvinvointi. Hyvinvointi on kokonaisuus, jossa osa-alueet ovat toisiinsa kytköksissä. Kun ihmisen perustarpeet kuten hyvät ihmissuhteet, terveys, terveelliset elämäntavat ja harrastaminen ovat kunnossa, ne vaikuttavat positiivisesti myös mielen hyvinvointiin. Psykkisellä eli mielen hyvinvoinnilla tarkoitetaan henkistä tilaa, jossa arvostetaan itseään ja muita sekä selvittää elämään kuuluvista haasteista. (Työterveyslaitos s.a.) Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (2023a) kertoo, että positiivinen mielenterveys rakentuu psyykkisistä voimavaroista, vaikuttamismahdollisuuksista omaan elämään, toiveikkuudesta ja elämönhallinnan tunteesta, positiivisista sosiaalisista suhteista sekä myönteisestä käsityksestä omasta itsestä ja omista kehittymismahdollisuuksista.

Fyysinen hyvinvointi rakentuu fyysisestä kunnosta ja terveydestä eli kehon fysiologisesta kyvystä suoriutua liikuntasuorituksista, jotka vaativat kestävyyttä ja lihasvoimaa. Lisäksi fyysinen hyvinvointi kattaa hengitys- ja verenkiertoelimistön sekä hermo-lihasjärjestelmän toiminnan (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2024). Kolmantena osa-alueena on sosiaalinen hyvinvointi, joka on hyvin tunnistamaton voimavara ihmisten elämässä. On kuitenkin tiedossa, että sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavat sosiaaliset suhteet,

yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteet sekä kokemukset ja käsitykset ympäröivästä yhteiskunnasta (Työterveyslaitos 2020).

Tutkimukset osoittavat, että lasten ja nuorten liikunta on myös yksi monista yhteiskunnan kehityskohteista. Vuonna 2022 tehdyn Move! -mittauksen mukaan 5. ja 8. luokkalaisten lasten ja nuorten liikkuminen on vähentynyt viimeisten vuosien aikana (Suomen Palloliitto 2022b). Lisäksi vuoden 2024 kansallisen LIITU-tutkimuksen tulokset osoittavat, että lasten (7–15-vuotiaiden) harrastamisen aloittamisikä on varhaistunut ja seuratoiminnan lopettaminen aikaistunut. Suuren yhteiskunnallisen vaikuttavuuden takia urheiluseurat ovat merkittävässä asemassa elinikäisen hyvinvoinnin mahdollistajana ja lasten ja nuorten liikuttajana. (Suomen Olympiakomitea 2024.) Tulevaisuuden sukupolven vähentynyt liikunta on aiheuttanut toimintakyvyn heikkenemistä. Jalkapalloseurat, kuten muutkin urheiluseurat, ovat vastuussa liikunnan ja harrastamisen mahdollisuudesta eli tarjontaa pitää olla kaiken tasoisille nykyisille- ja potentiaalisille harrastajille. Urheiluseurojen vastuun toteuttaminen ei yksin riitä, vaan seurojen, koulujen ja perheiden on tehtävä yhteistyötä. (Suomen Palloliitto 2022b.)

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuteen vaikuttavat monet eri tekijät, jotka voidaan jakaa psyykkisiin- ja sosiaalisiin ja ympäristötekijöihin. Psyykkisistä tekijöistä tärkeäksi on luokiteltu koettu liikunnallinen pätevyys. Sosiaalisissa tekijöissä puolestaan vanhempien merkitys nähdään suurena vaikuttavana tekijänä. Ympäristöllisistä tekijöistä lähiympäristö, kuten liikuntamahdollisuudet nähdään vaikuttavana tekijänä. (Telama ym. 2001.) Niemistö ym. (2022, 34) mainitsevat, että vuoden 2016 LIITU-tutkimuksen mukaan lapsille ja nuorille liikunta merkitsee mielihyvää ja nautintoa. Urheiluseurat ovat vastuussa, että lasten ja nuorten mielihyvä ja nautinto täyttyvät.

Liikunnan vähentymisen lisäksi myös lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on esiintynyt huolestuttavia ilmiöitä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (2023b) kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat kiusaamisen, yksinäisyyden, ahdistuneisuuden ja sosiaalisten tilanteiden pelon kuormittaneen edelleen monia nuoria. Lisäksi vuoden 2016 LIITU-tutkimus osoitti, että liikunta- ja

urheiluharrastukset ovat kolmanneksi yleisin paikka, jossa lapset ja nuoret kokevat syrjintää sekä kiusaamista (Kokko & Mehtälä 2016, 82).

Lasten ja nuorten oikeudet

Liikunnan mahdollisuus ei yksinomaan riitä, vaan urheiluyhteisön on oltava turvallinen, kannustava ja ihmisoikeuksia kunnioittava. Lasten ja nuorten turvaksi on luotu kansainvälisesti tunnistetut oikeudet, jotka turvaavat esimerkiksi alaikäisten jalkapalloilijoiden oikeuksien toteutumisen. On kuitenkin tiedostettava, että oikeudet eivät ole vielä toimintaa vaan vasta ohjeistus. Lasten ja nuorten oikeuksien toteuttaminen sekä valvominen on koko globaalin jalkapalloyhteisön perusvastuu. (FIFPRO s.a.)

Lasten ja nuorten (alle 18-vuotiaiden) oikeuksien toteutumiseksi julkaistiin vuonna 2021 lapsistrategia, joka on luotu YK:n lapsien oikeuksien sopimukseen perustuen. Tutkimukset ovat osoittaneet, että lasten ja nuorten syrjintä ja yksinäisyys ovat kasvaneet. Lisäksi lapsien tuen ja palvelun saannissa on esiintynyt haasteita. Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus huolenpitoon, turvaan, itsensä hyväksytyksi kokemiseen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. (Lapsistrategia s.a.)

3.2 Suomalaisen jalkapallon vastuu – Juniorijalkapallo

Eurooppalaista jalkapalloa hallinnoivana toimijana UEFA:n vastuu on näyttää mallia yhteisön seuroille vastuullisesta ja kestävästä toiminnasta. UEFA:n missio on inspiroida, aktivoida ja ohjeistaa kaikkia yhteisön sisäisiä toimijoita, kuten liittoja, seuroja ja pelaajia, toimimaan vastuullisesti ja siten mahdollistamaan jalkapallon positiiviset vaikutukset. Vastuullisuuden ja kestävyuden kehittäminen vaatii yhteistyötä kaikkien jalkapalloyhteisön sidosryhmien kanssa. (UEFA s.a, 4, 6.) Palloliitolla on UEFA:n alaisena liittona velvollisuus toimia UEFA:n vastuullisuuden tavoitteiden mukaisesti.

Suomalaisen jalkapalloyhteisön lasten ja nuorten hyvinvoinnin kasvattaminen on yksi Suomen Palloliiton visioista, yhdessä menestyvän jalkapallomaan tavoittelemisen kanssa. Palloliiton tavoitteena, joka on osa vuonna 2021

julkaistua ”Kehitämme lasten valmennuksen ydintaitoja seuraympäristössä” -strategiaprojektia, on kehittää harjoitusympäristöjä. Tavoitteena on, että jokaisella jalkapallojuniorilla on ensinnäkin mahdollisuus harrastaa ja toiseksi kehittyä turvallisessa ympäristössä. Palloliiton tavoitteena on kehittää valmennusosaamista ja mahdollistaa jokaiselle pelaajalle koulutettu valmentaja. Tavoitteen saavuttaminen vaatii yhteistyötä seurojen kanssa. (Valmentajalle s.a.)

Jalkapalloseurojen vastuu – Juniorijalkapalloilijat

Kokko ja Mehtälä (2016, 4) toteavat, että lapsen kasvun ja kehityksen kannalta olisi lähes välttämätöntä saada mielekkäällä ja terveellä tavalla liikunta osaksi lasten ja nuorten arkea. LIITU-tutkimuksessa kerättiin tietoa koko Suomen 9-, 11-, 13- ja 15-vuotiaiden lasten liikunta-aktiivisuudesta. Urheiluseurat ovatkin yksi suuri mahdollistava tekijä kyseisen tarpeen toteutumisessa, esimerkiksi luomalla harrastusmahdollisuuksia. (Kokko & Mehtälä 2016, 4.) Niemistö ym. (2022, 34) kirjoittama artikkeli, osoittaa ettei harrastusmahdollisuus kuitenkaan yksinomaan riitä. Muihin Euroopan maihin verrattuna Suomessa nimittäin juuri murrosiän kynnyksellä (11–13) poikkeuksellisen moni nuori lopettaa ohjatun harrastamisen (Niemistö ym. 2022, 34).

Urheilu ja siihen liittyvä laki saattaa olla monelle urheiluseuralle hyvinkin monimutkainen kokonaisuus. Jokaisella urheiluseurala on kuitenkin vastuu toimia lainsäädännön mukaisesti ja siten varmistaa junioriurheilijoiden turvallisuus, terveys ja hyvinvointi. (Government of Western Australia s.a.) Länsi-Australian hallituksen (s.a.) kirjanen ”The law and sport – junior sport policy” tiivistää Australian Sports Commissionin (ASC) kehittämän Junior Sport Frameworkin (JSF) julkaisemat urheiluseurojen junioripelaajiin liittyvät vastuut. Kirjasessa annetaan ohjeet urheiluseuran nuorten tarpeiden toteuttamiseen, ja ne jaetaan kuvan 3 mukaisiin kategorioihin.

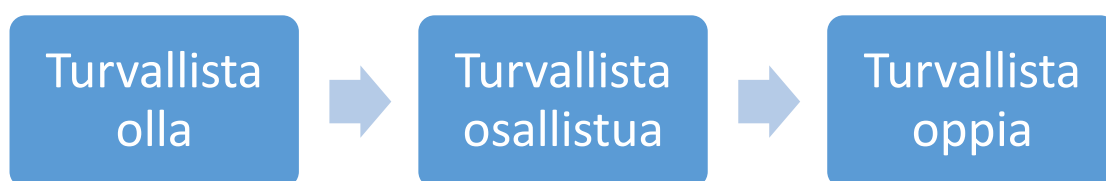

Kuva 3. Nuorten tarpeiden toteuttamiseen liittyvien ohjeiden kategoriat (Government of Western Australia s.a.)

Nuorten tarpeisiin liittyvät suuntaviivat ohjaavat junioriurheiluun liittyvää toimintaa kohti nuorten rohkaisemista elinikäiseen urheiluun sekä urheilun parhaiden puolien esiintuontiin. Nuorten hyvinvointiin liittyvä laki korostaa, että jokaisen urheilutoimintaa osallistuvan henkilön on otettava vastuu omien toimien vaikutuksista. (Government of Western Australia s.a., 2) Kirjasessa (Government of Western Australia s.a., 2) tiivistetään, että toimihenkilöiden on tiedostettava urheilutoiminnan tarjoamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset sekä otettava käyttöön suojaustoimenpiteet, jotka turvaavat lasten hyvinvoinnin ja turvallisuuden. Tämän avulla suojataan seuraa, vapaaehtoisia ja varsinkin osallistujia, kuten lapsia ja nuoria (Government of Western Australia s.a., 2). Suomen Taitoluisteluliiton sivuilla on seuroille materiaaleja vastuullinen seuratoiminta -aiheesta. Materiaaleja löytyy seuraavista kategorioista: yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, kasvatus ja elintavat, turvallisuus, päihteettömyys ja antidoping sekä johtaminen ja hallinto. (Suomen Taitoluisteluliitto s.a.)

Turvallinen toimintaympäristö

Lasten ja nuorten urheilussa turvallinen toimintaympäristö on pohja kaikelle toiminnalle. Palloliiton keskeinen tehtävä on luoda psyykkisesti turvallinen ilmapiiri, jossa ei esiinny kiusaamista, häirintää eikä epäasiallista käytöstä. Turvallinen toimintaympäristö mahdollistaa, että jokainen saa olla oma itsensä lähtökohdistaan huolimatta. (Reijo 2023.) Turvallinen toimintaympäristö voidaan jakaa kuvan 4 osoittamiin osa-alueisiin.

Kuva 4. Turvallinen toimintaympäristö (Kaukinen 2024)

Kaukisen (2024) julkaisemassa diasarjassa, joka käsittelee sosiaalista vastuullisuutta ja tarkemmin turvallista toimintaympäristöä, Case Turvaamon kautta, jakaa edellä mainittujen kategorioiden lisäksi psykologisen eli koetun turvallisuuden kuvan 5 osa-alueisiin.

Kuva 5. Psykologinen turvallisuus yhteisössä (Kaukinen 2024)

Tiedämme, että urheiluseurojen toimintaa ei olisi ilman ihmisiä, ja varsinkaan ilman pelaajia, sillä Pentikäisen (2020) sanoin, ei yritystoimintaakaan olisi ilman ihmisiä. Seurojen tulevaisuus rakentuu turvaamalla Z-sukupolvien terveellinen ja mielekäs harrastaminen, ja kun puhutaan lasten ja nuorten harrastamisesta nousee esille valmentamisen sekä liikuntapedagogiikan käsitteet.

Liikuntapedagogiikka tarkoittaa toimintaa, jossa tarkastellaan kasvatuksellisesta näkökulmasta kaikkia liikuntaan liittyviä ilmiöitä (Niemistö ym. 2022, 34). Urheiluseuratoiminnassa pedagogiikkaa toteuttavat ohjaajat ja valmentajat, joilla on kokonaisvaltaisesti tietoa lasten ja nuorten kehityksestä sekä kykyä luoda harrastamisympäristöstä fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen sekä innostava (Niemistö ym. 2022, 34). Lehto (2018, 61) tiivistää, että liikuntakasvatuksen keskeisimpiä tavoitteita ovat tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen. Valmentajien vastuulla on luoda toimintaympäristö, jossa edellä mainitut teemat toteutuvat.

Valmennus

Valmennuksen tärkeyttä lasten ja nuorten kasvatuksessa ei voida liikaa korostaa. Ammattitaitoinen valmentaja mahdollistaa harrastajien myönteisten liikuntakokemusten toteutumisen muun muassa positiivisen palautteen avulla (Niemistö ym. 2022, 36). Harrastus ja kilpailumielessä harrastavien junioreiden tarpeiden välillä on todettu eroja, mutta monet peruseriaatteet pätevät kaiken tasoiseen liikuntaan. Niemistö ym. (2022, 36) mainitsevat, että kilpailumielessä harrastavat kokevat tärkeäksi valmentajien osaamisen fyysisten ja psyykkisten loukkaantumisten ennaltaehkäisemisessä. Muut liikunnan harrastajat kokevat tärkeäksi fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisen ilmapiirin. Tutkimukset osoittavat, että lapset ja nuoret haluavat harrastaa liikuntaa yhteisössä, jossa he kokevat merkityksellisyyden ja yhdessäolon tunnetta. Lisäksi valmentajan ja pelaajan välinen luottamus koetaan tärkeäksi. Valmentajien on osattava huomioida harrastajien fyysisten perustarpeiden, kuten terveyden ja turvallisuuden, lisäksi psykologiset perustarpeet, joita ovat itseohjautuvuusteorian mukaan omaehtoisuus, kyvykkyys ja yhteenkuuluvuus (Puolitaival ym. 2022; Niemistö ym. 2022, 36).

Mehiläisen (2022) lehdistötiedotteessa mainitaan, että urheiluseurojen valmentajat kokevat tarvitsevänsä apua henkisessä valmennuksessa, sillä valmennuskulttuuri on muuttunut teknisen suorituksen valmentamisesta ihmisten valmentamiseksi. Valmentajien vastuulla on fyysisten ja lajikohtaisten harjoitusten lisäksi ”henkisen pelikentän” huomioiminen ja kokonaisvaltaisesti lasten tasapainoisen ja turvallisen kehityksen tukeminen (Mehiläinen 2022).

Tulehmo (2022) toteaa, että lapsuusvaiheessa on olennaista saada lapset rakastumaan lajiin sekä innostumaan liikunnasta. Palloliiton strategiaprojektissa keskitytään lapsilähtöisempään ja pelikeskeisempään valmentamiseen, sillä valmentajilla on suuri vastuu lasten tarpeiden ja odotusten täyttämiseksi (Tulehmo 2022). Mieli ry:n asiantuntija Joni Reijo (2023) mainitsee Suomen Palloliiton julkaisussa, että Palloliitto on määritellyt lasten valmennuksen ydintaidoiksi seuraavat teemat: suunnittelu- ja organisointi, kohtaaminen, ryhmänhallinta, esiintyminen ja palautteenanto. Hänen mukaansa Nuori mieli urheilussa -hankkeen sisältö rakentuu seuraavista osa-alueista: turvallinen toimintaympäristö, ihmissuhteet ja vuorovaikutus, aikaansaaminen, läsnäolo ja uppoutuminen, myönteisyys sekä merkityksellisyys. Valmentajien vastuulla on toteuttaa ydintaitoihin liittyviä toimia, sillä niiden avulla tuetaan muun muassa lasten ja nuorten mielen hyvinvointia. (Reijo 2023.)

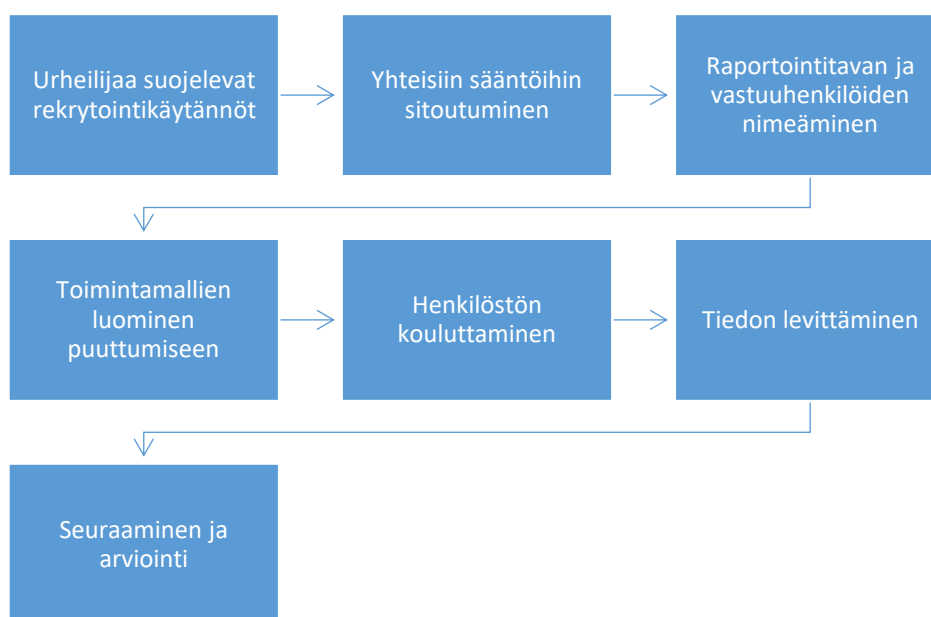
Epäasiallinen kohtelu ja sen ennaltaehkäisy

Toivonen ja Kananen (2023, 93–94) toteavat artikkelissaan, että epäasiallisen kohtelu on noussut keskustelun aiheeksi. Artikkelin kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille suunnatussa kyselyssä selvisi, että liikuntaseuratoiminnassa esiintyi eniten henkistä väkivaltaa muihin ohjattuihin harrastusmuotoihin verrattuna. Lisäksi Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen (SUEK) tutkimustulokset osoittivat, että 16-vuotiaat ja sitä vanhemmat kilpaurheilijat kuuluvat kiusaamisen, väkivallan ja epäasiallisen kohtelun riskiryhmää. (Toivonen & Kananen 2023, 93–94.)

Epäasiallinen kohtelu voi olla henkistä, fyysistä tai seksuaalista, sanallista tai sanatonta, tietoista tai tiedostamatonta. Epäasiallista kohtelua käsittelevässä

kyselyssä, joka toteutettiin 13- ja 15-vuotiaille (956) urheiluseuroissa harrastaville nuorille, 23 % (N=228) ilmoitti kokeneensa epäasiallista kohtelua harrastusympäristössä. Yleisimmät epäasiallisen kohtelun muodot olivat huutaminen, kiroilu, nimittely, pilkkaaminen ja ryhmän ulkopuolelle jättäminen. Toiseksi yleisimpiä muotoja olivat uhkailu, pakottaminen tai painostaminen, muun muassa seuraavista aiheista: lajin tai seuran vaihtaminen sekä sairaana tai loukkaantuneena pelaaminen. Lisäksi töniminen, kiinnitarttuminen ja lyöminen ovat yleisiä epäasiallisen kohtelun muotoja. Seksuaalista häirintää esiintyi puolestaan kaikista vähiten. On kuitenkin huomioitava, että kyseinen tutkimus ei sisältänyt vaihtoehtoa ”ei koskaan”. (Toivonen & Kananen 2023, 93–94.)

Liikunta- ja urheiluharrastukset ovat kolmanneksi yleisin paikka syrjinnälle ja kiusaamiselle (Kokko & Mehtälä toim. 2016, 82). Lisäksi vuoden 2022 LIITU-tutkimuksen osoitettuaan, että epäasiallista kohtelua esiintyy harrastusympäristöissä (Toivonen & Kananen 2023, 93–94), on todettavissa, että ennaltaehkäisylle on todellinen tarve. Väestöliiton (s.a.) julkaisussa avataan ennaltaehkäisyä kuvan 6 osoittaman 7 portaisen listauksen kautta. Julkaisussa on myös listattu valmiita mallipohjia ennaltaehkäisyn tueksi (Väestöliitto s.a.).

Kuva 6. Epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisy urheiluseuroissa askel askeleelta (Väestöliitto s.a.)

Syrjinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen alkaa jo suojelevista rekrytointikäytännöistä, eli rikostaustatutteen tarkistamisesta kaikilta lasten ja nuorten kanssa työskenteleviltä. Mahdollisille uusille työntekijöille on kerrottava seuran säännöt ja urheilijoita suojaavat toimenpiteet. Sääntöjen on oltava yksityiskohtaiset ja selkeät. Sääntöjen perehdyttäminen vaatii, että seuran säännöt ovat ajan tasalla ja yhteisiä sääntöjä noudatetaan. Koko seuralla, henkilökunnalla, vapaaehtoisilla sekä urheilijoilla on jokaisella omat vastuunsa yhteisiin sääntöihin sitoutumisessa. Sääntöjen toteutuminen vaatii, että tieto kulkeutuu myös urheilijoille ja vanhemmille, sillä kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä tapahtuvat useimmiten toisen urheilijan toimesta. Yhteisiä pelisääntöjä suunnitellessa on tärkeää osallistaa lapset ja nuoret, sillä se luo avoimen ympäristön, jossa pelaajat uskaltavat puolustaa oikeuksiaan sekä kertoa huolistaan. Olennaista on, että urheilijat tietävät miten toimia, jos kokevat epäasiallista käytöstä. Raportointitavan ja vastuuhenkilöiden nimeämiseen liittyen, seurassa olisi tärkeä olla vastuuhenkilö, joka ottaa vastaan mahdolliset epäasialliseen käyttäytymiseen liittyvät ilmoitukset. Lisäksi seurassa on hyvä olla etukäteen mietityt toimintamallit epäasiallisten käytösten selvittämiseksi. Urheilijoita suojelevan rekrytoinnin jälkeen seuran toivotaan tarjoavan henkilöstölle koulutuksia häirinnän, väkivallan ja epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisemiseksi. Kaiken ennaltaehkäisytoiminnan mahdollistaa tieto siitä mikä on sallittua ja mikä ei. Urheiluseuran selkeä viestintä, toiminnan aktiivinen seuranta ja arviointi ovat olennainen osa lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtimista. (Väestöliitto s.a.)

4 TOIMEKSIANTAJA

Opinnäytetyön toimeksiantajaa käsittelevässä luvussa kerrotaan lyhyesti seuran historiasta pelikentällä sekä sen ulkopuolella. Historian kerronta etenee vuoteen 2024 asti sisällyttäen seuran merkittävimmät tapahtumat ja käännekohdat. Tässä luvussa avataan myös organisaation toimintaa sekä koko lahtelaista jalkapalloyhteisöä, jonka jälkeen tarkastellaan seuran vastuullisuuden historiaa sekä seuran vastuullisuustavoitteita. Seuran vastuullisuus rakentuu vuoden 2023 julkaistun vastuullisuusohjelman pohjalle, josta lisää luvun lopussa.

Historiaa

FC Lahden jalkapallotoiminta sai alkunsa vuonna 1996 kun kaupunkiin perustettiin yhdistyspohjainen jalkapalloseura FC Lahti. Maineikkaan seuran rakennus alkoi jalkapalloseurojen FC Kuusysin ja Lahden Reippaan velkataakasta johtuvan fuusioitumisen myötä. FC Lahti jatkoi jalkapallokentällä fuusioituneiden seurojen perinteitä, ja pelasi ensimmäisen kautensa (1997), Suomen toiseksi korkeimmalla sarjatasolla 1.divisioonassa. Vuonna 1999 seura nousi suomen pääsarjaan. Ensimmäiset vuodet etenivät pitkälti uusia toimintalinjoja rakentaessa niin kentällä kuin sen ulkopuolella. (Historia s.a.)

Vuonna 2008 FC Lahti Ry yhdistyspohjainen toiminta muuttui ja seura jatkoi osakeyhtiön muodossa. Seura toimi yhdistyspohjaisena toimijana kymmenen vuoden ajan. Toimintamuodon vaihdoksen myötä FC Lahti Ry jäi kuitenkin seuran taustayhdistykseksi (Kokkonen 2024.) Ajanjakso toimintamuodon muutoksen jälkeen sisälsi kentän puolella historiallisia tapahtumia kuten, kauden 2008 ja 2014 Veikkausliigan pronssin, ulkomaalaispelaajien hankintoja sekä monia uusia valmentajia (Historia s.a.).

Lahtelainen jalkapalloyhteisö

Historian kirjan tapahtumat niin vuoteen 2024 asti ovat luoneet FC Lahdesta lahtelaisen jalkapallon suurimman jalkapalloseuran, jolla on perintö, identiteetti sekä lupaus: "Pallo on meillä – FC Lahdella". Vuonna 2023 julkaistun brändilupauksen kautta organisaatio osoittaa oman osuutensa Lahdessa niin jalkapalloseurana, mutta myös yhteiskunnallisena toimijana. (Missio s.a.) Puhuttaessa lahtelaisesta jalkapalloyhteisöstä, tarkoitetaan koko FC Lahti yhteisöä, jossa FC Lahti Oy on yhdessä FC Lahti Ry:n kanssa kaksi organisaation hallinnoivaa toimivaa. FC Lahti Oy vastaa miesten edustusjoukkueesta, ja vuonna 2008 taustayhdistykseksi jäänyt FC Lahti Ry vastaa naisten edustusjoukkueesta. Seuralla on myös perinteikäs reservijoukkue Lahden Reipas sekä FC Lahti akatemia. FC Lahti akatemiaa hallinnoivat yhdistyspohjaiset junioriseurat Kuusysi ja Reipas. FC Lahti akatemiassa pelaavat FC Lahti brändin alla 2011 syntyneet ja sitä vanhemmat lapset ja nuoret. Kyseessä on tiivis lahtelainen jalkapalloyhteisö, johon kuuluu

yli 10 000 lasta ja nuorta sekä yhteistyöseuroja pääosin itäisestä ja eteläisestä Suomesta. Seurassa sovittiin tänä vuonna junioritoiminnan yhdistymisestä FC Reippaan ja FC Kuusysin kanssa. Lahtelainen jalkapalloyhteisö siirtyy FC Lahti Ry:n alaisuuteen marraskuu 2024 alkaen. (Kokkonen 2024.)

Vastuullisuus

Jalkapalloseurana ja yhteiskunnallisena toimijana, joka liikuttaa n. 10 000 lasta ja nuorta, ja tuottaa jalkapallon ystäville monia kymmeniä elämyksellisiä tapahtumia vuodessa, on vastuullisuuden merkitys hyvin suuri. FC Lahden toiminta on rakentunut vuosittain tiettyjen pelisääntöjen pohjalle, mutta selkeä strategia käytännön toimiin on puuttunut. (Kokkonen 2024.) Vuonna 2022 seura julkaisi pelisäännöt, jonka avulla pyrittiin mahdollistamaan turvallinen harrastaminen ihonväristä, etnisestä taustasta tai sukupuolesta riippumatta. Pelisäännöissä korostettiin turvallisuuden tunnetta, suvaitsevaisuutta, kannustamista sekä rasismien ja syrjinnän ehkäisemistä. Pelisäännöt luotiin seuran arvojen, joita ovat avoimuus, pelaajalähtöisyys, jatkuvan kehittymisen asenne, positiivisuus ja yhteisöllisyys, pohjalta. (Halttunen 2022.) Vuoden 2022 lopussa seura kuitenkin halusi päivittää aiemmat pelisäännöt ja luoda pidemmän tähtäimen strategian seuran vastuullisuudelle ja sen kehittämiseksi. Kaudelle 2023 seura rakensi markkinointiviestintäkumppani Oakhillin kanssa vastuullisuusohjelman nimeltä ”Pallo on meillä”, joka virallisesti julkaistiin 5.6.2023. (Missio s.a.) Vastuullisuusohjelma ohjaa seuran toimintaa käytännössä kuin myös strategisesti, sekä mahdollistaa vastuullisuuden tutkimisen ja kehittämisen. FC Lahti loi vastuullisuusohjelman yhdessä Virnex Groupin kanssa, ja ohjelman strategia rakentui Suomen Palloliiton vastuullisuuden sekä UEFA:n ”Football Sustainability Strategy, FSR” tavoitteiden pohjalta (Vastuullisuus s.a., FC Lahti).

Seuran vastuullisuuden nykytilasta ei ole vielä tarkkaa tutkimustietoa, sillä vastuullisuusohjelma on ollut julki vasta vuoden ajan. Kaudella 2023 seura kuitenkin toteutti useita vastuullisuuden teemoihin liittyviä tapahtumia. ”Kiitos Äiti”, ”Pääseekö peliin – Ei tekosyitä” ja eri vastuullisuusteemaiset pelit olivat tapahtumia, jotka osoittivat niin tilastojen kuin myös havaintojen kautta, että vastuullistentoimien vaikutukset ylettävät myös jalkapallon ulkopuolelle.

Kaudella 2024 vastuullisuusohjelman toteutuksessa ovat mukana seuran työntekijät, miesten ja naisten edusjoukkueet sekä yhteistyökumppanit. Tavoitteena on kehittää vastuullisuusohjelmaa entisestään, joka muun muassa tarkoittaa juniorijoukkueiden aktivoimista ja heidän osallistamista. (Kokkonen 2024.)

Globaalin tason megatrendit, kuten digitaalinen elämäntapa, heikkokuntoisuus, eriarvoistuminen sekä ympäristökriisit, ovat syy, miksi FC Lahti on toteuttanut ja tulee toteuttamaan vastuullisuuden eri teemoihin liittyviä tapahtumia. Megatrendien sekä taustalla olevien linjausten lisäksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteet toimivat suunnannäyttäjinä seuran vastuullisuudessa. Seuran vaikuttamisen painopisteitä ovat osallisuus, mielen ja kehon terveys, ympäristö sekä esimerkillisyys. FC Lahti tekee osansa, ettei kukaan jää kentän laidalle, ja mahdollistaa nuorten liikkumisen, paremman fyysisen, sosiaalisen ja henkisen hyvinvoinnin takaamiseksi. Seurassa ymmärretään vastuu maailman seuratuimman lajin toimijana, ja FC Lahti haluaa olla esimerkillinen toimija, jolla on arvot sekä missio. Yhteiskunnallisena toimijana FC Lahti on myös etsimässä ympäristöystävällisempiä tapoja, ilmastonmuutoksen hidastamiseksi sekä päästöjen vähentämiseksi. (Vastuullisuuden painopisteet 2023.)

FC Lahden 2030 unelma on olla Päijät-Hämeen merkityksellisin ja liikuttavin seurayhteisö, jolla on kestävä ja kasvava talous. Säännöllinen Eurocup - paikka on myös yksi seuran vuotuisista tavoitteista yhdessä vastuullisuuden kehittämisen kanssa. Vastuullisuuden tavoitteet painottuvat pitkälti sosiaaliseen vastuullisuuteen ja päätavoitteena on sosiaalisen vastuullisuuden nykytilan kartoitus ja tutkimustiedon perusteella suunniteltujen toimien käytäntöön ottaminen. (Kokkonen 2024.)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa käydään yksityiskohtaisesti läpi tutkimusasetelmasta tutkimuksen lähestymistapa, aineistonkeruumenetelmä sekä analysointimenetelmä. Jokaisen luvun alussa avataan ensimmäiseksi aiheen teoriaa, jonka jälkeen esitellään, miten osa-alueen toimet toteutettiin tässä

tutkimuksessa. Ensimmäiseksi käydään läpi tutkimuksellinen lähestymistapa, jonka jälkeen siirrytään aineistonkeruumenetelmän käsittelyyn. Lopuksi avataan aineistonanalysoinnin toteutusta.

5.1 Tutkimuksellinen lähestymistapa

Tutkimusprosessissa tutkimusongelma kulkee koko tutkimuksen läpi ja siten toimii tutkimuksen lähtökohtana. Tutkimusprosessin ensimmäinen taso eli teoriaso mahdollistaa tutkimuksen tarkoituksen ja tavoitteen selvittämisen. Tämä johtaa tutkimusongelmien selvittämiseen, jotka puolestaan vievät tekijän kohti tutkimusstrategian eli lähestymistavan valintaa. Lähestymistavan valinnan jälkeen voidaan määrittellä aineistonhankinnan- ja analysoinnin keinot. (Seppola 2023, 11.)

Tämän tieteellisen tutkimuksen lähestymistavaksi valikoitui tapaustutkimus eli case-tutkimus. Tapaustutkimus on lähestymistapa, joka pyrkii todellisuuden tutkimiseen, ja lähestymistavalle tyypillistä on, että tutkimuksen kohteena on yksi tai tarvittaessa useampi tapaus. Käsite ”tapaus” tarkoittaa tutkittavaa kohdetta, joita voivat olla esimerkiksi tutkimuksen kohdeorganisaatio, toiminnallinen prosessi tai sen osa, yksilö tai käsite. Lähestymistapa perustuu teoreettiseen kattavuuteen ja se soveltuu tutkimuksiin, joissa tapaus on mahdollista rajata tarkasti. (Vilka 2021, 125, 182.) Tapaustutkimuksen avulla pyritään kuvaamaan, selvittämään tai selittämään erilaisia inhimillisiä ja sosiaalisia ilmiöitä (Seppola 2023, 79).

Tutkimuksissa esiintyvät usein teoreettinen- ja empiirinen taso, joita yhdistävät mittaaminen eli todellisuudesta kerätty aineisto sekä sen analysointi. Tutkimusaineisto voi olla määrällistä tai laadullista. (Seppola 2023, 19.) Tässä tutkimuksessa kerätään pääsääntöisesti määrällistä aineistoa, mutta myös avointen kysymysten kautta vähän laadullista aineistoa. Määrällistä aineistoa tuottavassa tutkimuksessa ilmiötä pyritään selittämään teknisesti sekä numeraalisesti (Vilka 2021, 18). Laadullinen aineisto on puolestaan ei-numeerista ja mahdollistaa ilmiön yksityiskohtaisemman tarkastelun (Seppola 2023, 60.) Määrällinen aineisto rakentuu erilaisista tilastoista, jotka analysoidaan määrällisiä analysointimenetelmiä hyödyntäen. Määrällisessä

tutkimuksessa pyritään vastaamaan kysymyksiin: kuinka moni, kuinka paljon, missä suhteessa, kuinka kauan, kuka, mitä ja missä. (Seppola 2023, 19.) Laadullisen aineiston keräyksessä tutkimuskysymyksen tulee vastata kysymyksiin: miksi tai/ miten (Seppola 2023, 60).

Vehkalahti (2014, 13) korostaa kyselytutkimusta käsittelevässä oppikirjassaan, että määrällisen tutkimusstrategian monesti ymmärretään tavoittelevan vain laajempia yleiskäsityksiä ja laadullisen puolestaan pyrkivän löytämään asioiden syvemmät merkitykset. Näin ei kuitenkaan ole, vaan tilastollisillakin menetelmillä päästään käsiksi yksityiskohtiin, nimittäin tutkimusote ei ole ainoa merkitsevä tekijä (Vehkalahti 2014, 13).

Opinnäytetyö toteutettiin tapaustutkimuksena, sillä seurassa ei ole tehty opinnäytetyön tapauksesta aiempia empiirisiä tutkimuksia. Tämän takia tutkimuksessa tarkastellaan ilmiötä kokonaisvaltaisesti määrällisen tutkimuksen aineistonhankinta- ja analysointimenetelmien avulla. Tutkimuksen tapauksena on toimeksiantajayrityksen sosiaalinen vastuullisuus ja aiheen alle kuuluva lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvointi. Tapauksen suuresta perusjoukosta pyritään keräämään kyselyn avulla perusjoukon havaintoyksikköjä kuvaavaa yleistä tietoa, korrelaatioita muuttujien välillä sekä sukupuolesta ja iästä johtuvia eroavaisuuksia.

5.2 Aineistonkeruumenetelmä

Opinnäytetyön lähestymistavan ja tutkimusotteen muodostumisen jälkeen aineistonhankintamenetelmäksi valittiin kysely. Kyseessä on aineiston keruutekniikka, jossa jokainen kyselyyn osallistuja vastaa ennalta määrättyssä järjestyksessä samaan kysymyssarjaan (Seppola 2023, 52). Kyselyt voivat sisältää avoimia, suljettuja tai sekamuotoisia kysymyksiä (Seppola 2023, 56). Kyselylomaketta pidetään yhtenä yleisimmistä määrällisten tutkimusmenetelmien aineistonkeruutavoista. Kyselytutkimuksessa vastaaja suorittaa itse kyselylomakkeeseen vastaamisen toisin kuin monessa haastattelussa, jossa haastattelija puolestaan kirjaa vastaukset ylös. Kysely aineistonkeruumenetelmänä toimii hyvin suurelle ja hajallaan olevalle perusjoukolle. (Vilkkä 2021, 76.) Seppola (2023, 52) lisää, että kysely soveltuu parhaiten tutkimuksiin, joiden tavoitteena on kuvata tai selvittää asioita, kuten

tapauksia erilaisten standardoitujen kysymysten avulla. Kyselyssä on tärkeää, että kysymykset tulkitaan vastaajien kesken samalla tavalla (Seppola 2023, 52). Tutkimusjoukon ja heidän yksityisyytensä kannalta kyselylomake on hyvä vaihtoehto, sillä vastaaja on aina tuntematon jo tutkimuksen suunnitteluvaiheesta lähtien. (Vilkka 2021, 76.)

Kyselylomakkeen kysymyksiä suunniteltaessa on tunnettava mittaamisen eri keinot, sillä määrällinen tutkimus edellyttää havaintojen mittaamisen. Mittaasteikoiden eli mittaustasojen avulla päätetään, millaista tietoa halutaan tuottaa. Kyselytutkimuksessa mittaamista voidaan toteuttaa erilaisten asenne- ja mittaasteikoiden avulla. Likertin asteikko on yksi tyypillinen asenneasteikko, joka tarkoittaa järjestysasteikkoa. Asteikkoa käytetään usein mielipideväittämissä. Likertin asteikko voi olla esimerkiksi 4-, 5-, 6-, tai 9-portainen, ja asteikon ääripäät sisältävät mielipiteen ääripäät kuten ”täysin eri mieltä” ja ”täysin samaa mieltä”. Mittaasteikoista laatueroasteikko eli nominaaliasteikko ja edellä mainittu järjestysasteikko ovat tyypillisiä mittaasteikkoja. Laatueroasteikolla on mahdollista esittää numeraalisesti asioiden erilaisuutta sekä samanlaisuutta. Sukupuoli on yksi esimerkki havaintoyksikön ominaisuuksista. Järjestysasteikolla puolestaan voidaan mitata vastaajien mielipiteitä ja asenteita. (Vilkka 2007, 45–50.)

Kyselyn suunnittelu on yhtä tärkeässä arvossa kuin kyselyn muodostaminen, sillä suunnittelu mahdollistaa muun muassa luotettavuuden, validiteetin, kysymystenasettelun ja tavoitteen tarkan huomioimisen (Seppola 2023, 52). Kyselyn suunnittelussa on mittausasteikkojen valinnan jälkeen tärkeä perehtyä yksittäisten kysymysten suunnitteluun. Kuvassa 7 on listattu hyvän kysymyksen tunnusmerkit, jotka on huomioitava jokaista yksittäistä kysymystä suunnitellessa.

Kuva 7. Hyvän kysymyksen tunnusmerkit (Seppola 2023, 54)

Yksittäiset kysymykset muodostavat kyselylomakkeen kokonaisuuden, ja tutkimuslomakkeessa on tärkeää, että lomake on selkeä ja houkuttelevan näköinen, vastausohjeet ovat selkeät, kysymykset ovat loogisessa järjestyksessä, ja yksi kysymys kysyy vain yhtä asiaa. (Seppola 2023, 56.)

Luoto (2009) tiivistää Duodecimin artikkelissa, että kyselylomake on hyödyllinen sen ollessa testattu, luotettava, osuva, toistettavissa oleva, teknisesti järkevä, selkeä ja tarvittaessa identifioitava.

Vilkka (2007, 28) korostaa, että kyselylomakkeen sisällön lisäksi on huomioitava erityisesti saatekirjeen sisältö, kyselyn- ja muistutuskirjeen lähettämisen ajoitus sekä mahdollisesta arvonnasta informoiminen. Hyvä ajoitus yksinkertaisesti mahdollistaa suuremman vastausprosentin. Saatekirje on maksimissaan yhden sivun mittainen teksti, joka sisältää tietoa tutkimuksesta. Saatekirje on olennainen osa tutkimusta, sillä sen avulla tutkittava luo ensivaikutelman tutkimuksesta. Saatekirjeen avulla tutkittava tietää mihin hänen antamia tietoja käytetään, ja sen myötä päättää kyselyyn vastaamisesta. (Vilkka 2007, 28, 65, 80, 81.) Vilkka (2007, 66) lisää, että mikäli tutkimus sisältää irrallisen arvonnasta, on lomakkeen vastaajille kerrottava, miten osallistua arvontaan, mitä on mahdollista voittaa ja miten arvonta toteutetaan. Vastaajien kesken arvottu palkinto mahdollisesti lisää kyselyn vastausprosenttia (Vilkka 2007, 66).

Toteuttaessaan kvantitatiivista tutkimusta on huomioitava koko tutkimusprosessin aikana, ja varsinkin aineistonhankinnassa, tutkimuseettiset käytännöt. Yksi tutkimuseettikan keskeisistä toimista on anonymisointi, mikä tarkoittaa suorien ja epäsuorien tunnisteiden muuttamista tai poistamista

aineistosta. Epäsuorilla tunnisteilla tarkoitetaan osittain tunnistamisen mahdollistavia henkilöä koskevia tietoja. Suoria tunnisteita ovat puolestaan tutkittavan ääni, henkilötunnus tai nimi- ja osoitetiedot. Kaikissa tutkimuksissa on anonymisoinnin lisäksi kerrottava tutkimusaineiston käytöstä ja säilytyksestä. Informoimalla tutkittavia aineiston säilytyksestä huolehditaan heidän yksityisyyden suojasta. Aineiston jatkokäyttöä varten on esimerkiksi arkistoitavasta aineistosta karkeistettava tai poistettava suorat ja tietyt epäsuorat tunnisteet. (Kuula 2011, 210, 112, 110, 244.)

Tässä opinnäytetyössä aineistonhankinta toteutettiin sähköisenä kyselynä Webropol -työkalua käyttäen. Kyselylomake (liite 1) laadittiin sähköisesti, sillä se koettiin tehokkaimmaksi keinoksi, kun tutkimuksen otos on hyvin suuri ja hajallaan oleva. Webropol -työkalu oli tutkimuksen tekijälle jo ennestään tuttu opintojen ja työharjoittelun ajoilta, joten sillä toteutettu aineistonhankinta oli luonnollinen jatkumo.

Tutkimuksen perusjoukko rakentui FC Kuusysin, FC Reippaan ja FC Lahden juniorijalkapalloilijoista (n. 955). Tästä perusjoukkoa kuvaavaksi otokseksi valittiin kaikki 10–17-vuotiaat tyttö- ja poikapelaajat (n. 955). Kyselyn otos sisälsi niin esimurrosikäisiä, varhaisnuoria ja keskinuoria jalkapallojunioreita.

Tutkimuksen empiirinen osio aloitettiin aineistohankinnan teoriaan tutustumisella, jonka jälkeen kyselyn suunnittelu aloitettiin 1.6.2024. Kyselyn suunnittelussa valikoitiin teemat, kieli ja rakenne sekä suunniteltiin alustavat kysymykset. Kyselyn suunnittelussa päätettiin, että kysely toteutetaan suomen kielellä, koska suurin osa kohderyhmästä ovat äidinkieleltään suomenkielisiä. Lisäksi suunnittelussa päätettiin kyselyn anonymisoinnista ja suunniteltiin kyselystä irrallinen arvonta.

Kyselylomake sisälsi kansisivun, jossa kerrottiin tutkimuksen tarkoitus, vastausohjeet sekä tiedot kyselyn lopussa olevasta arvonnasta. Seuraavalla sivulla vastatavilta kysyttiin taustatietoina ikä ja sukupuoli. Kyselyn suunnitteluvaiheessa teoriakappaleista valikoitui kuusi tärkeimmäksi koettua teemaa, joista rakentui kyselyn ydin. Kyselyn teemat olivat pelaajan sosiaalinen, henkinen ja fyysinen hyvinvointi (1), turvallisuus

joukkueympäristössä (2), valmennus (3), epäasiallinen kohtelu (4), jalkapallon harrastaminen (5) sekä harjoitusympäristön kehittäminen (6). Kyselyn lopussa vastaajien oli mahdollista osallistua tutkimuksesta irralliseen vapaaehtoiseen pelipaita-arvontaan. Arvontaan osallistuminen vaati kyselyyn vastaamisen sekä yhteystiedoista etunimen, sukunimen ja sähköpostiosoitteen. Arvonta suoritettiin suojatussa ympäristössä, missä yhteystietoja ei voida yhdistää tutkimustuloksiin. Arvonnan avulla tavoiteltiin suurempaa vastausmäärää.

Kysely sisälsi yhteensä 18 kysymystä, jotka olivat pääasiallisesti suljettuja kysymyksiä. Kysely sisälsi myös avoimia lisäkysymyksiä teemoissa (2 ja 4) sekä kaksi koko teeman (5 ja 6) kattavaa avointa kysymystä. Kyselyssä käytettiin ”kyllä /ei”, ”kyllä, ei, en osaa sanoa” vaihtoehtojen kysymyksiä, vapaa tekstikenttä- ja avoin -kysymystyyppiä, sekä 6-portaista Likert-asteikkoa. Asteikossa arvot etenivät seuraavasti: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = en samaa enkä eri mieltä, 4 = osittain samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä ja 6 = en osaa sanoa.

Kyselylomakkeessa (teema 1) tutkittiin kokonaisvaltaisesti vastaajien hyvinvoinnin tilaa 6-portaisen Likert-asteikon avulla. Teema 2 tutkittiin harjoitusympäristön turvallisuutta kyllä/ei -vastausvaihtoehdon avulla. Jokaisen teeman 2 kysymyksen perässä oli lisätietoa keräävä lisäkysymys, joka ilmestyi vastaajan vastattaessa ”ei”. Teemassa 3 tutkittiin valmennusta 6-portaisen Likert-asteikon avulla. Teemassa 4 kysymystyyppi ”kyllä / en / en osaa- tai en halua vastata” tutkii epäasiallista kohtelua. Listauksessa oli erilaisia epäasiallisen kohtelun muotoja, ja listauksen jälkeen tutkittiin avun saantia sekä tietoisuutta epäasiallisen kohtelun jälkeen toimimisesta. Lisäksi kyselyn testaamisen jälkeen lisättiin toimeksiantajan määräyksestä yksi uusi kysymys (kysymys 14), jossa vastaajan oli mahdollista kertoa lisätietoa epäasiallisen kohtelun tilanteesta. Teemassa 5 tutkittiin junioripelaajien tuntemuksia kaudesta 2024, vapaa tekstikenttä -kysymystyyppin avulla. Teema 6 sisälsi yhden avoimen kysymyksen, jossa kysyttiin vastaajien toiveita ja tarpeita jalkapalloharrastuksen mukavuuden ja turvallisuuden kehittämiseksi.

Kyselylomakkeessa pakollisia kysymyksiä oli 12 kysymystä, kun lomakkeella oli yhteensä 18 kysymystä. Lomakkeen lisäkysymykset, jotka aukeavat

vastaajalle vain tietystä vaihtoehdosta, olivat vapaaehtoisia, sillä ne vievät enemmän aikaa sekä tukevat alustavaa kysymystä. Kaikki kysymykset laadittiin vastaajien ikätaso huomioiden helppolukuisiksi ja mahdollisimman yksinkertaisiksi. Kyselyn vastaamisen ja yksittäisten kysymysten ohjeet olivat myös hyvin yksityiskohtaiset. Kysymysten ymmärtämisen varmistamiseksi vastattavat saivat täyttää kyselylomakkeen yhdessä vanhempien kanssa. Kaikkiin kysymyksiin vastattiin kauden 2024 kokemusten pohjalta.

Kyselyn ensimmäinen versio lähetettiin testattavaksi 26.8.2024 FC Lahden 6 toimistotyöntekijälle sekä 1:lle 10-vuotiaalle juniorijalkapalloilijalle. Testaamisen avulla tarkistettiin lomakkeen selkeys, vastaamisen helppous sekä kyselyn sisältö. Viimeistely kysely lähetettiin saatekirjeen (liite 2) yhteydessä 2.9.2024 toimeksiantajan kautta FC Kuusysin ja FC Reippaan toimihenkilöille. Toimihenkilöt välittivät kyselyn joukkueenjohtajille, jotka lähettivät kyselyn tutkittaville pelaajille. Kysely lähetettiin yhteensä 955 pelaajalle.

Saatekirjeessä kerrottiin tutkimuksen tavoitteista ja tarkoituksesta, käytännön toteutuksesta sekä tutkimuseettisistä käytänteistä, kuten aineiston ja henkilötietojen luottamuksellisesta käsittelystä. Lisäksi saatekirjeessä korostettiin anonymiteettiä kyselyn arkaluontoisten kysymysten takia. Kyselyyn vastaamisajaksi ilmoitettiin noin 10 minuuttia. Tutkimuksen suunnittelu- ja toteutusaika oli suhteellisen pitkä, sillä kysely haluttiin viimeistellä yksityiskohtaiseksi ja selkeäksi, ja ajoittaa vastaamisen kannalta hyvin. Vastausmäärän kasvattamiseksi seurojen toimihenkilöille lähetettiin muistutuskirje (liite 3) 16.9.2024, jonka he välittivät vastattaville 18.9.2024. Muistutuskirjeen jälkeen vastausmäärä nousi 84 vastaajasta 108 vastaajaan.

Juniorijalkapalloilijoiden hyvinvointikyselyn lopullinen vastausmäärä oli (N=108), ja vastausprosentti oli (11,3 %). Tämä tarkoittaa, että tutkimuksen kato oli (88,7 %). Pieni vastausprosentti on mahdollisesti johtunut seuraavista syistä: Kysely ei ole tavoittanut kaikkia perusjoukon pelaajia, koska kysely lähetettiin usean toimijan kautta. Perillemenoa ei myöskään tarkistettu joukkueenjohtajilta. Lisäksi kysely on voinut olla nuorelle vastaajaryhmälle

liian pitkä. Kyselyn ilmoitettu vastausaika oli 2.9.2024–19.9.2024, mutta vastaajien vähäisen määrän takia pidennettiin vastausaikaa 20.9.2024 asti.

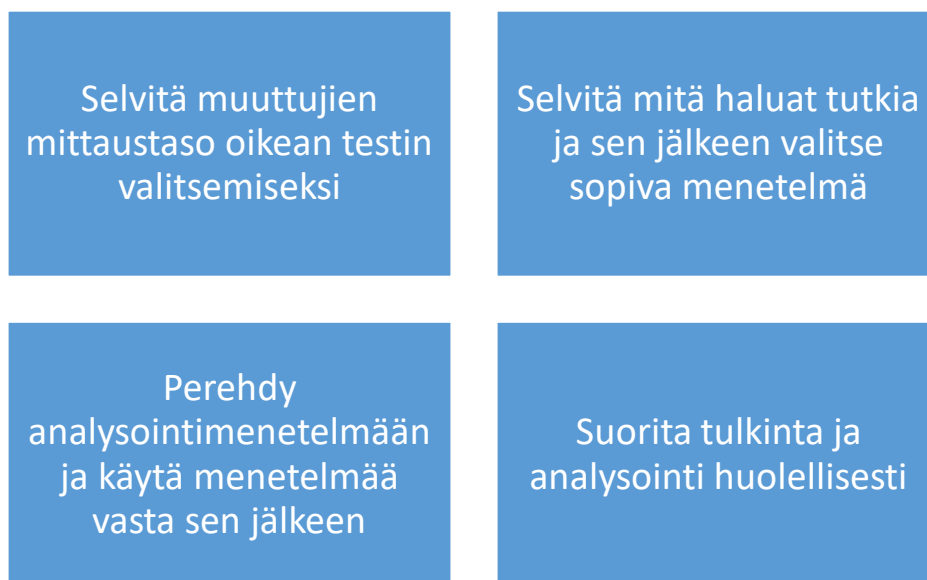
Kysely oli seuran ensimmäinen junioreille suunnattu laaja hyvinvointikysely. Kyselyn tavoitteena oli kerätä laaja, luotettava ja mahdollisimman virheetön aineisto, jota on mahdollista analysoida tilastollisia menetelmiä käyttäen. Tutkimusaineisto kerättiin vain tutkimukselliseen käyttöön, ja aineisto säilytetään opinnäytetyön tekijän tietokoneella salatussa kansiossa 12 kuukautta opinnäytetyön julkaisemisen jälkeen. Tämän jälkeen aineisto siirretään USB-tikulle, jonka sisältö hävitetään tuhoamalla muistitikku.

5.3 Analysointimenetelmät

Aineiston keräämisen ja tarkistamisen jälkeen aloitettiin tulosten analysointi. Tulosten analysointi on tutkimuksen kannalta oleellinen vaihe, sillä tilastolliset tulokset eivät vielä tarkoita tieteellistä tulosta, vaan tieteellinen tulos vaatii tulosten tarkastelun yhdessä teorian, ongelmanasettelun ja kysymysten kanssa (Seppola 2023, 39). Heikkilä (2014, 175) mainitsee kirjassaan, että analyysimenetelmien valintaa ennen on tiedettävä mittauksen tasot, jotta on mahdollista valita hyödylliset analyysimenetelmät.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa aloitetaan aineiston käsittely usein syöttämällä tiedot havaintomatriisin muotoon taulukkolaskentaohjelman taulukkoon tai tilasto-ohjelman datalomakkeelle. Havaintomatriisi on taulukko, jossa vaakarivit muodostuvat tilastoyksiköistä ja pystysarakkeet muuttujista. (Heikkilä 2014, 120.) Tilastoyksiköt ovat havaintoyksiköitä, joita ovat esimerkiksi ihminen, kaupunki tai tapahtuma (Vilka 2021, 85). Muuttujia ovat puolestaan tutkittavat asiat kuten sukupuoli ja ikä (Vilka 2007, 111). Kvantitatiivisessa internetkyselyssä ei tarvitse erikseen toteuttaa tietojen syöttöä, vaan vastaukset tallentuvat automaattisesti datatiedostoksi, mahdollistaen tulosten nopean siirron tilasto-ohjelmaan (Heikkilä 2014, 120). Vilka (2007, 117) muistuttaa, että ennen aineiston analysointia on tärkeä tarkistaa koko aineisto läpi.

Määrällisen tutkimuksen analysoinnissa on tutkimuksen toimivuuden ja luotettavuuden kannalta paljon huomioon otettavia asioita. Kuvassa 8 on muistilista analysoinnissa huomioitavista asioista.

Kuva 8. Testauksen ja analysoinnin muistilista (Heikkilä 2014, 189)

Määrällisessä tutkimuksessa analysoinnin suunnittelu kulkee koko prosessin läpi, sillä tutkimusongelmiin sopivat analyysimenetelmät pyritään ennakoimaan jo tutkimuksen suunnittelussa. Sopiva analyysimenetelmä kuitenkin löytyy testaamalla muuttujille soveltuvia eri menetelmiä. Tutkimuksessa voidaan tutkia esimerkiksi yhtä muuttujaa tai kahden tai jopa useamman muuttujan välisiä riippuvuuksia ja syy-seuraussuhteita. (Vilka 2007, 119.)

Määrällisen tutkimuksen perustason analyysissä yleinen analyysimenetelmä on tunnuslukujen selvittämien ja tarkemmin sijaintilukujen selvittäminen. Sijaintiluvuilla, joista yksi yleisimmistä on aritmeettinen keskiarvo, tarkoitetaan havaintoarvojen sijaintia kuvaavia tunnuslukuja. Sijaintilukuja käytetään, kun tavoitteena on tiedonkeruu yhden muuttujan jakaumasta. Aritmeettisen keskiarvon avulla kuvataan havaintoarvojen keskimääräistä suuruutta. Kun halutaan tutkia muuttujien välisiä riippuvuuksia, voidaan tämä toteuttaa ristiintaulukoinnin ja korrelaatiokertoimen avulla. (Vilka 2007, 119–122.)

Ristiintaulukoinnissa on mahdollista löytää muuttujien välisiä riippuvuuksia, jossa riippuvuus tarkoittaa, että muuttuja vaikuttaa toiseen muuttujaan. Ristiintaulukointia varten on suositeltavaa muuttaa havainnot prosenttiluvuiksi, jotta voidaan löytää toisensa selittäviä muuttujia. (Vilkkä 2007, 129.) Korrelaatiokertoimen avulla voidaan myös selvittää kahden muuttujan välinen riippuvuus. Korrelaatiokertoimen vaihteluväli on $-1-1$, jossa -1 tarkoittaa, ettei muuttujien välillä ole riippuvuutta ja 1 puolestaan tarkoittaa täydellistä positiivista riippuvuutta (Seppola 2023, 46). Korrelaation eli riippuvuussuhteen selvittämistä varten kannattaa luoda havaintokaavio. Molemmissa menetelmissä on otettava huomioon, että täysiä syy-seuraussuhde päätelmiä ei voida tehdä (Vilkkä 2007, 129–130.)

Tässä tutkimuksessa kvantitatiivisen aineiston analysointi toteutettiin Webropol -työkalulla sekä Excelillä. Analysointi aloitettiin 19.9.2024 järjestelemällä tulokset yhtäläiseksi havaintomatriisiksi Webropol -raportointityökalulla. Tulokset muutettiin henkilömäärä (n.) ja prosenttiosuus (%) -muotoon. Prosenttiosuudet pyöristettiin tasaluvuiksi. Aineiston analysointi toteutettiin kolmessa osassa, jossa ensimmäinen osa koostui koko otoksen hyvinvoinnin selvittämisestä. Toisessa osiossa tutkittiin sukupuolten ja ikäryhmien välisiä eroavaisuuksia. Kolmannessa osassa etsittiin muuttujien välisiä korrelaatioita.

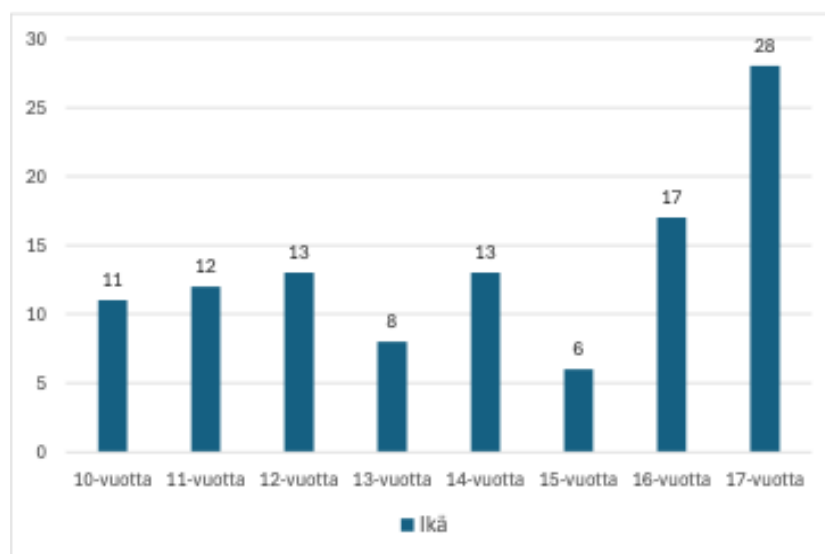
Ensimmäisessä osassa tulokset siirrettiin Exceliin, jossa tuloksista luotiin pylväskaaviot. Ensimmäisessä osassa selvitettiin myös suorien jakaumien lisäksi teemojen tulosten keskiarvot. Keskiarvoista pois luettiin vaihtoehto 6 = ”en osaa sanoa”. Toisessa osassa taustamuuttujien välinen vertailu toteutettiin Webropol insights -vertailutyökalulla. Vertailussa ikäryhmät jaettiin esimurrosikäisiin (10–12-vuotiaat), varhaisnuoriin (13–15-vuotiaat) ja keskinuoriin (16–17-vuotiaat). Vertailussa etsittiin keskiarvojen välisiä merkittäviä eroavaisuuksia. Kolmannessa osassa hyödynnettiin Webropol insights -tarkastelutyökalua, jonka avulla etsittiin merkittäviä muuttujien välisiä riippuvuuksia ristiintaulukoinnin ja korrelaatiokerrointaulukon kautta. Kyselyn avointen tekstikenttien tuloksista etsittiin eniten vastatut teemat sekä sanat Webropol text mining -työkalua hyödyntäen.

6 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa esitellään tutkimustulokset, jotka ovat jaettu kuuteen teemaan kyselyn teemojen mukaan. Ensimmäiseksi kerrotaan vastaajien taustatiedot, jonka jälkeen käydään tutkimustulokset teemoittain läpi seuraavassa järjestyksessä: pelaajien hyvinvointi, turvallisuus joukkueympäristössä, valmennus, epäasiallinen kohtelu, jalkapallon harrastaminen ja harjoitusympäristön kehittäminen. Jokaisessa alaluvussa esitellään ensimmäiseksi koko otoksen tulokset, jonka jälkeen esitellään ikäryhmien ja sukupuolten väliset merkittävimmät eroavaisuudet. Luvun lopussa on nähtävissä merkittävimmät muuttujien väliset korrelaatiot.

6.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselylomakkeen alussa tiedusteltiin vastaajien taustatiedot mahdollistaen niiden välillä tehdyt tulosten vertailut. Ensimmäiseksi taustatiedoista selvitettiin vastaajan ikä kysymyksessä 1 (kuva 9) ja sukupuoli kysymyksessä 2. Kysymyksen 1 vastausvaihtoehdot ilmenevät suoraan kuvasta 9, josta selviää vastaajien ikäjakauma kyselyn kokonaisvastausmäärästä (N=108). Kysymyksessä 2 selvitettiin vastaajan sukupuoli, jossa vastausvaihtoehtoina olivat: mies, nainen, joku muu ja en halua vastata. Kyselyn vastaajat jakautuivat vain miehiin ja naisiin. Kappaleessa lyhennetään sukupuolet seuraavilla lyhenteillä: M = Mies ja N = Nainen.

Kuva 9. Vastaajien ikäjakauma (N=108)

Kuvasta 9 nähdään, että kyselylomakkeeseen vastasi junioripelaajia kaikista ikäryhmistä. Eniten vastauksia saatiin 17-vuotiaiden ikäryhmästä. Ikäryhmien sisällä sukupuolet jakautuivat seuraavasti:

Esimurrosikäiset

- 10-vuotiaat (M=9, N=2)
 - 11-vuotiaat (M=12, N=0)
 - 12-vuotiaat (M=12, N=1)
- Yht. 36*

Varhaisnuoret

- 13-vuotiaat (M=7, N=1)
 - 14-vuotiaat (M=4, N=9)
 - 15-vuotiaat (M=2, N=4)
- Yht. 27*

Keskinuoret

- 16-vuotiaat (M=12, N=5)
 - 17-vuotiaat (M=23, N=5)
- Yht. 45*

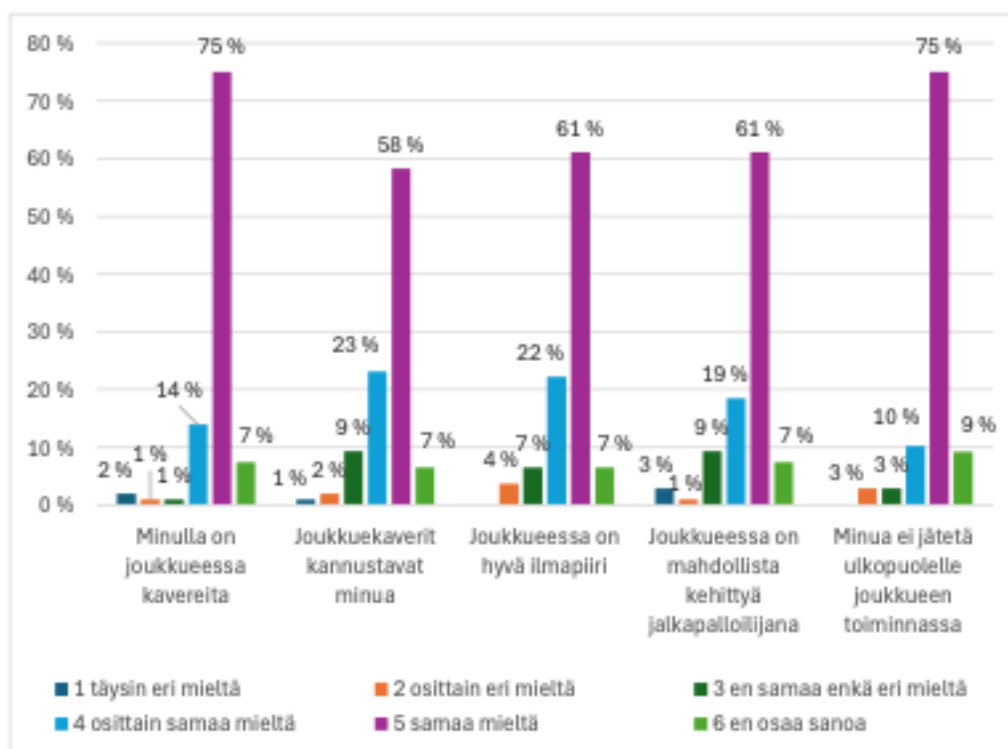
Kyselyn vastaajista suurin osa oli miehiä ja vähemmistö naisia. Miehiä oli 75 % vastaajista (n. 81) ja naisia oli 25 % (n. 27). Muihin vastausvaihtoehtoihin ei kertynyt vastauksia. Vastaajien sukupuolijakauma oli oletettu, sillä perusjoukko koostui suurimmaksi osaksi miehistä.

6.2 Teema 1. Pelaajien hyvinvointi

Teemassa 1 tutkittiin pelaajien hyvinvointia eri hyvinvoinnin osa-alueilla. Osa-alueet jaettiin sosiaaliseen, henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Teeman aineisto kerättiin 6-portaisella Likertin asteikolla. Ensimmäisenä tutkittiin pelaajien sosiaalista hyvinvointia, jonka jälkeen selvitettiin pelaajien henkisen hyvinvoinnin tila. Viimeisenä tutkittiin fyysisen hyvinvoinnin tilaa. Jokainen osa-alue sisälsi 5 erilaista väittämää.

Sosiaalinen hyvinvointi

Tutkimustulosten mukaan lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien sosiaalisen hyvinvoinnin tila on koko otos huomioiden hyvällä tasolla. Tämä ilmenee kuvasta 10, josta nähdään vastausten painottuvan vastausvaihtoehtoon 5. Toiseksi yleisin vastaus kaikki väittämät lukuunotettuina oli vaihtoehto 4. Loput vastausvaihtoehdot jakautuivat keskenään melko tasaisesti.

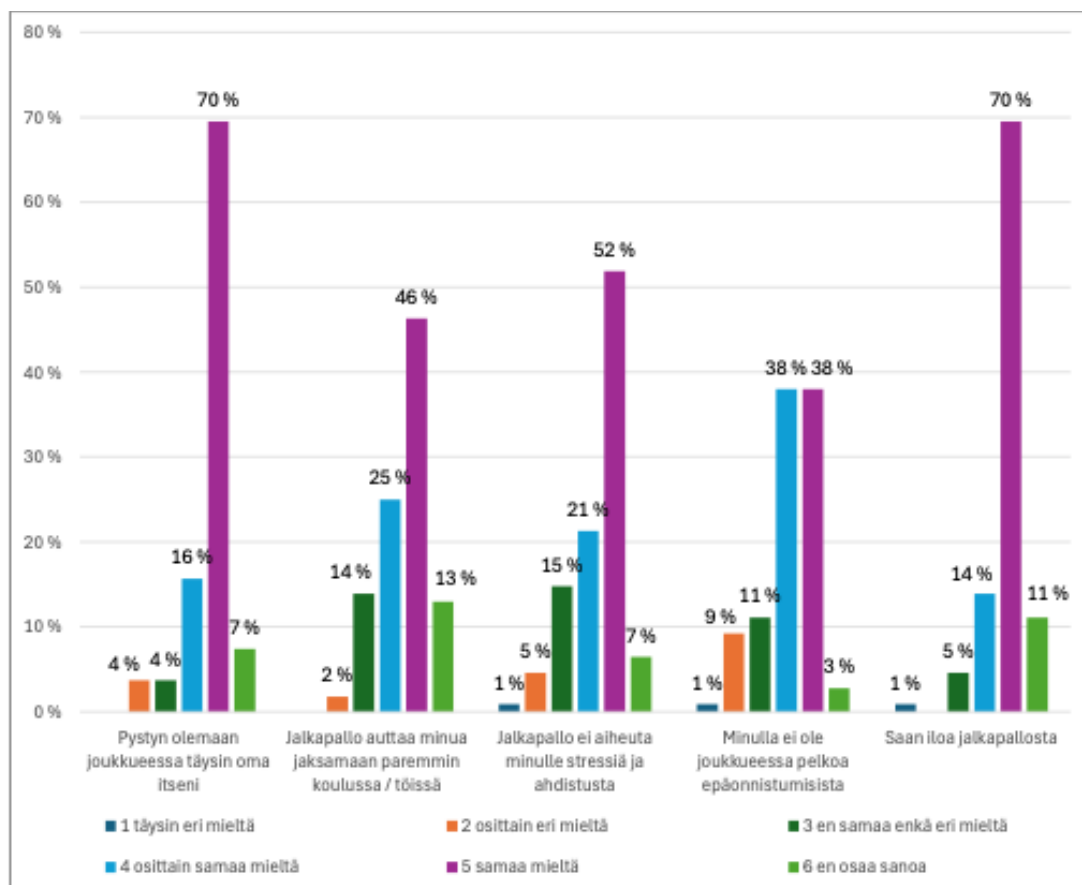

Kuva 10. Pelaajien sosiaalinen hyvinvointi (n.108)

Kuvan 10, ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, onko pelaajalla joukkueessa kavereita. Vastaajista suurin osa (75 %) vastasi täysin samaa mieltä. Seuraavaksi eniten (14 %) vastattiin osittain samaa mieltä. Teeman toisessa väittämässä yli puolet (58 %) vastasi olevan täysin samaa mieltä, että joukkuekaverit kannustavat. Vastaajista noin yksi neljäsosa (23 %) vastasi kysymykseen osittain samaa mieltä. ”Joukkueessa on hyvä ilmapiiri” väittämään vastasi puolestaan 61 % täysin samaa mieltä. Vastaajista 22 % oli osittain samaa mieltä. Myös neljännessä väittämässä 61 % vastasi täysin samaa mieltä, mutta pienempi määrä (19 %) oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Viimeisessä kysymyksessä selvitettiin pelaajien kokemuksia joukkueen ulkopuolelle jäämisestä. Vastaajista 75 % vastasi täysin samaa mieltä ja 10 % osittain samaa mieltä.

Henkinen hyvinvointi

Sosiaalisen hyvinvoinnin jälkeen selvitettiin henkisen hyvinvoinnin tila, josta voidaan kuvan 11 avulla tehdä seuraavia koko osa-alueen koskevia päätelmiä. Jalkapalloyhteisön junioreiden henkisen hyvinvoinnin tila on hyvä, mutta sosiaalista hyvinvointia heikompi. Kuvasta 11 nähdään, että vastaukset painottuivat eniten asteikon arvoon 5 ja toiseksi eniten arvoon 4.

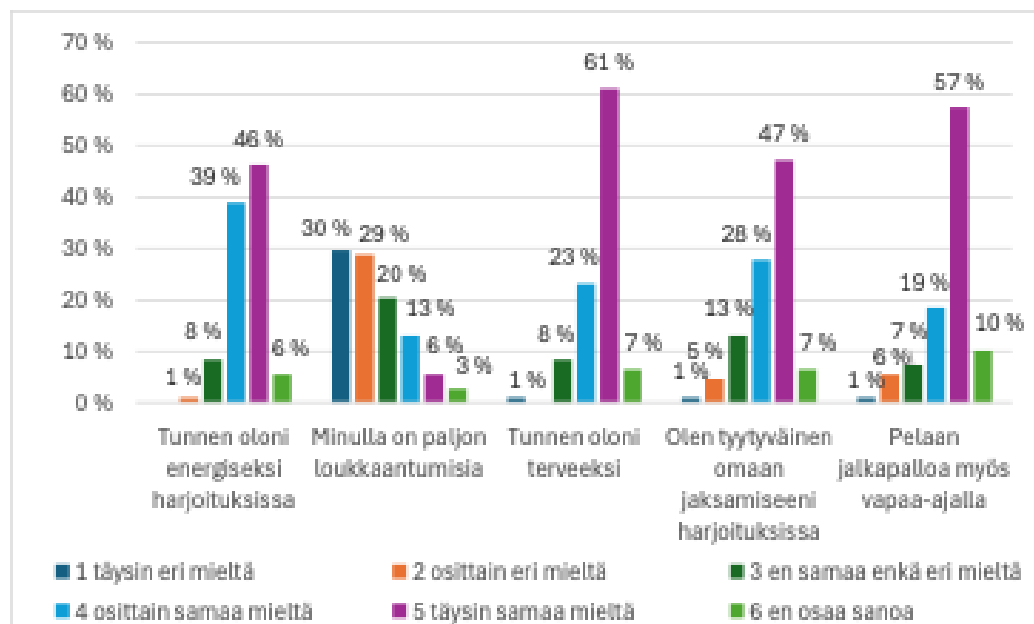
Kuva 11. Pelaajien henkinen hyvinvointi (n.108)

Kuvan 11 ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin, pystyvätkö pelaajat olemaan joukkueessa täysin omiana itsenään. Vastaajista 70 % vastasi täysin samaa mieltä ja 16 % vastaajista oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Toisessa väittämässä vastaajilta kysyttiin, auttaako jalkapallo heitä jaksamaan paremmin koulussa tai töissä. Muihin osa-alueen väittämiin verrattuna täysin samaa mieltä -vaihtoehtoa vastattiin toiseksi vähiten (46 %). Yksi neljäsosa pelaajista (25 %) vastasi osittain samaa mieltä. Kolmannessa kysymyksessä selvitettiin, aiheuttaako jalkapallo stressiä ja ahdistusta. Koko otoksesta noin puolet (52 %) vastasi, ettei jalkapallo aiheuta stressiä tai ahdistusta.

Neljännän kysymyksen kohdalla vastauksista kolme neljäsosaa jakautui vastauksiin täysin samaa mieltä (38 %) ja osittain samaa mieltä (38 %). Osa-alueen viimeisessä kysymyksessä kysyttiin, saavatko pelaajat iloa jalkapallosta. Tulokset osoittavat, että junioripelaajista suurin osa (70 %) saa jalkapallosta iloa. Kuitenkin noin yksi kolmasosa (30 %) pelaajista ei voi sanoa täysin varmaksi, että jalkapallo tuo heille iloa.

Fyysinen hyvinvointi

Junioripelaajien hyvinvoinnin osa-alueista fyysistä hyvinvointia tarkasteltiin pelaajien hyvinvointiin liittyen viimeiseksi. Kuvan 12 tulokset osoittavat, että fyysinen hyvinvointi on pelaajien oman kokemuksen pohjalta melko hyvä, mutta sosiaalista hyvinvointia heikempi. Vastaajien joukossa on yksittäisiä pelaajia, jotka kokevat fyysisen hyvinvoinnin heikoksi. Vastausvaihtoehto 5 sai kaikista eniten vastauksia, jonka jälkeen toiseksi eniten vastattiin vaihtoehtoon 4.

Kuva 12. Pelaajien fyysinen hyvinvointi (n.108)

Fyysisen hyvinvoinnin osa-alueesta, ensimmäisenä tarkasteltiin pelaajien energisyyttä harjoituksissa. Hieman vajaa puolet (46 %) vastasi olevansa energinen harjoituksissa. Pelaajista 39 % vastasi olevansa osittain samaa mieltä. Tutkittaessa väittämää 2, nähdään vastaajien jakautuvan huomattavasti tasaisemmin muihin väittämiin verrattuna. Täysin eri mieltä vastasivat 30 % ja osittain eri mieltä 29 %. Pelaajista 6 % koki, että itsellään

on paljon loukkaantumisia. Osa-alueessa selvitettiin myös yleisellä tasolla pelaajien terveyden kokemukset, ja yli puolet (61 %) vastaajista koki itsensä terveeksi. Vastaajissa 23 % olivat väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Pelaajien energisyyden tutkimisen lisäksi kysymyksen 4 avulla tutkittiin myös pelaajien jaksamista. Tulokset olivat kysymysten välillä hyvin yhteneväiset. Täysin samaa mieltä vastasi alle puolet (47 %) vastaajista ja osittain samaa mieltä vastattiin 28 % toimesta.

Hyvinvointiin liittyvät merkittävimmät erot sukupuolten ja ikäryhmien välillä

Sukupuolten väliset tulokset osoittivat, että sosiaalisen hyvinvoinnin osa-alueella merkittäviä eroavaisuuksia ei ole havaittavissa. Henkisen hyvinvoinnin osa-alueella merkittäviä eroavaisuuksia ilmeni väittämässä 3 ja 4. Tulokset osoittavat, että jalkapallo aiheuttaa naisille (ka. 3,7) enemmän stressiä ja ahdistusta kuin miehille (ka. 4,6). Väittämän 4 tuloksista ilmeni, että naisilla (ka. 3,7) on myös miehiä (ka. 4,3) enemmän pelkoa epäonnistumisista. Kaikista eniten sukupuolten välisiä eroavaisuuksia ilmeni fyysisessä hyvinvoinnissa. Fyysisen hyvinvoinnin osa-alueella naisten keskiarvo oli jokaisessa kysymyksessä pienempi kuin miesten. Esimerkiksi väittämässä 2 naisten vastausten keskiarvo oli 3,3 ja miesten keskiarvo 2,2. Väittämässä 3 naisten keskiarvo oli 4,1 ja miesten 4,8. Väittämässä 5 ilmeni, että naiset (ka. 3,7) eivät ole miehiin (ka. 4,6) nähden yhtä tyytyväisiä omaan jaksamiseensa. Viimeisen väittämän tulokset osoittivat, että naiset (ka. 4,0) pelaavat myös miehiä (ka. 4,8) vähemmän jalkapalloa vapaa-ajalla.

Ikäryhmien välisessä tarkastelussa ilmeni eroavaisuuksia jokaisella hyvinvoinnin alueella. Sosiaalisen hyvinvoinnin osa-alueella selkeä eroavaisuus ikäryhmien välillä oli havaittavissa väittämän 4 kohdalla. Väittämässä selvitettiin, onko heidän mielestään joukkueessa mahdollisuus kehittyä jalkapalloilijana. Esimurrosikäisten keskiarvo oli 4,9 ja varhaisnuorten keskiarvo 4,4. Keskinuorten keskiarvo oli 4,1. Henkisen hyvinvoinnin koko osa-alueella oli havaittavissa selkeä ilmiö. Esimurrosikäisten keskiarvot olivat jokaisen kysymyksen kohdalla korkeammat verrattuna kahteen muuhun ikäryhmään. Suurimmat eroavaisuudet olivat väittämässä 3 ja 4. Väittämässä 3

esimurrosikäisten vastaukset painottuivat vaihtoehtoon 5 keskiarvolla 4,8. Varhaistennuorten keskiarvo oli puolestaan 4,3 ja keskinuorten 4,1. Osa-alueen 4 väittämän tuloksissa ilmeni selkeästi, että vanhemmilla pelaajilla on joukkueessa enemmän pelkoa epäonnistumisista kuin nuoremmilla pelaajilla. Esimurrosikäisten keskiarvo oli väittämässä 4,6, ja varhaisnuorten ja keskinuorten keskiarvo oli 3,9. Fyysisen hyvinvoinnin alueella ilmeni eroavaisuus väittämässä 5, joka osoitti nuorimman ikäryhmän pelaavan vapaa-ajalla enemmän jalkapalloa kuin vanhemmat ikäryhmät. Esimurrosikäisten keskiarvo oli 4,7, varhaisnuorten 4,0 ja keskinuorten 4,2.

6.3 Teema 2. Turvallisuus joukkueympäristössä

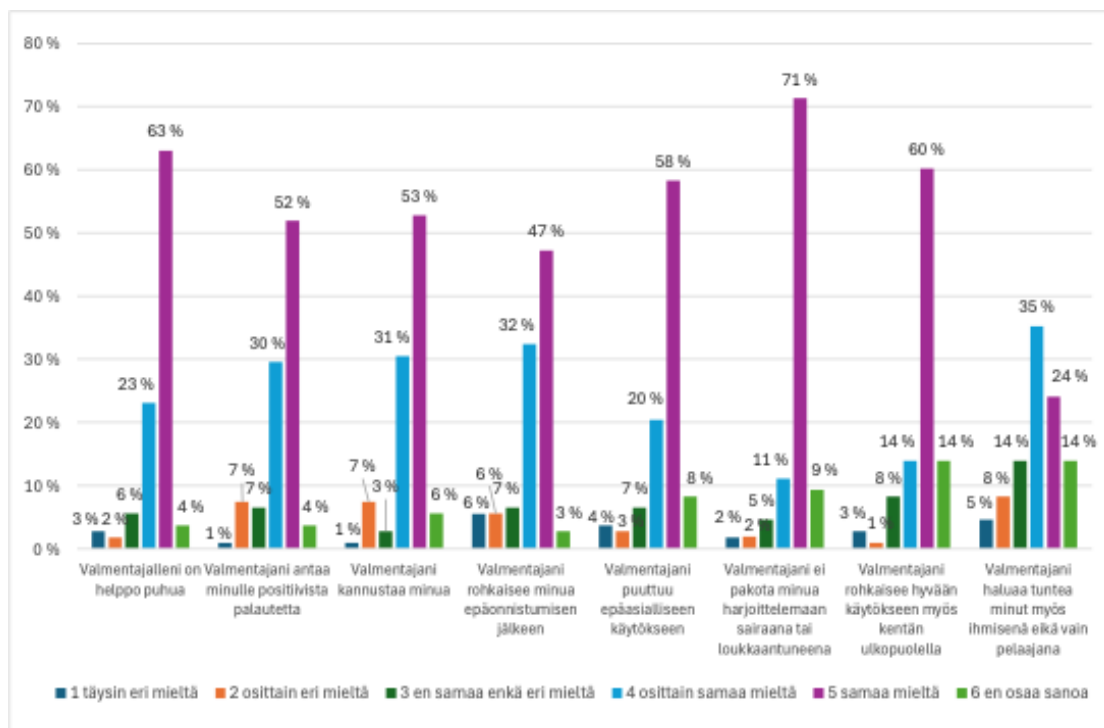
Joukkueympäristön turvallisuutta tutkittiin Turvaamon turvallisen toimintaympäristön osa-alueiden kautta (luku 3.2.) Tutkittaessa harjoitusympäristön turvallisuutta ”turvallista olla”, ”turvallista osallistua” ja ”turvallista oppia” osa-alueiden kautta, osoittavat tulokset, että pelaajat kokevat harjoitusympäristön turvalliseksi. Kokonaisvastausmäärästä (n. 108) vastasivat kaikki (100 %), että harjoituksissa on turvallista olla. Seuraavaksi pelaajilta kysyttiin, onko harjoituksissa turvallista osallistua. Myös tähän kysymykseen kaikki 108 vastaajaa vastasivat kyllä. Viimeisenä kysyttiin, onko harjoituksissa turvallista oppia. Lähes kaikki vastasivat kyllä (98 %) ja 2 pelaajaa (2 %) vastasivat ei.

Jokaisen kysymyksen jälkeen oli mahdollisuus kertoa ”miksi ei ole turvallista olla-, osallistua- tai oppia”. Ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä vastauksia ei tullut. Viimeisessä kysymyksessä nousi esille yksittäisen henkilön toimesta, että henkinen turvallisuus ja tasapaino saattaa horjua, mikäli joukkueen ilmapiiri ei mahdollista erilaisuutta tai hyväksi epäonnistumisia. Teeman tuloksissa ei esiintynyt merkittäviä eroavaisuuksia ikäryhmien ja sukupuolten välillä.

6.4 Teema 3. Valmennus

Kyselomakkeen kolmannessa teemassa tutkittiin kahdeksan väittämän avulla pelaajien kokemuksia valmennuksen toiminnasta ja heidän pedagogisista

taidoistaan. Tuloksia kokonaisvaltaisesti tarkastellen nähdään, että noin puolet pelaajista on vastannut kysymyksiin vaihtoehdon 5. Vaihtoehdon 4 on puolestaan vastannut noin yksi neljäsosa vastaajista.

Kuva 13. Valmennus (n.108)

Valmennusteeman ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin, onko valmentajalle helppo puhua. Vastaajista 63 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 23 % osittain samaa mieltä. Toisessa kysymyksessä kysyttiin, antaako valmentaja positiivista palautetta. Noin puolet vastaajista (52 %) vastasi täysin samaa mieltä ja 30 % vastaajista oli osittain samaa mieltä. Seuraavassa kysymyksessä pelaajilta kysyttiin, kannustavatko valmentajat heitä. Tulokset olivat edellisen väittämän tulosten kanssa lähes samat seuraavin tuloksin: täysin samaa mieltä (53 %) ja osittain samaa mieltä (31 %). Viimeisen väittämän kanssa heikoimmat tulokset sai väittämä 4, jossa kysyttiin valmentajien rohkaisemisesta epäonnistumisen jälkeen. Pelaajista täysin samaa mieltä oli alle puolet (47 %) ja osittain samaa mieltä 32 % vastaajista. Epäasialliseen käytökseen liittyen haluttiin selvittää valmentajien käytöstä epäasiallisen käytöksen tilanteissa. Yli puolet vastaajista (58 %) oli sitä mieltä, että valmentaja puuttuu epäasialliseen käytökseen. Alle neljäsosa (20 %) oli osittain samaa mieltä ja 4 % sitä mieltä, ettei valmentajat puutu epäasialliseen käytökseen.

Seuraavaksi osa-alueessa tutkittiin, pakottavatko valmentajat harjoittelemaan sairaana tai loukkaantuneena. Lähes kolme neljästä (71 %) vastasi, etteivät valmentajat pakota heitä. Pelaajista 11 % oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Muutama (2 %) pelaaja koki, että valmentajat pakottavat harjoittelemaan loukkaantuneena tai sairaana. Toiseksi viimeisessä kysymyksessä tutkittiin, rohkaisevatko valmentajat hyvään käytökseen myös kentän ulkopuolella. Vastaaajista 60 % vastasi täysin samaa mieltä ja 14 % osittain samaa mieltä. Muutama pelaaja (3 %) oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Viimeisessä kysymyksessä selvitettiin, että kokevatko pelaajat valmentajien haluavan tuntea heidät myös ihmisinä eikä vain pelaajina. Kysymyksen tulokset olivat muihin verrattuna heikoimmat, sillä täysin samaa mieltä vastasi vain 24 % pelaajista ja eniten vastauksia kertyi vaihtoehtoon 4 (35 %). Täysin eri mieltä oli 5 % vastaajista.

Valmennukseen liittyvät merkittävimmät erot sukupuolten ja ikäryhmien välillä

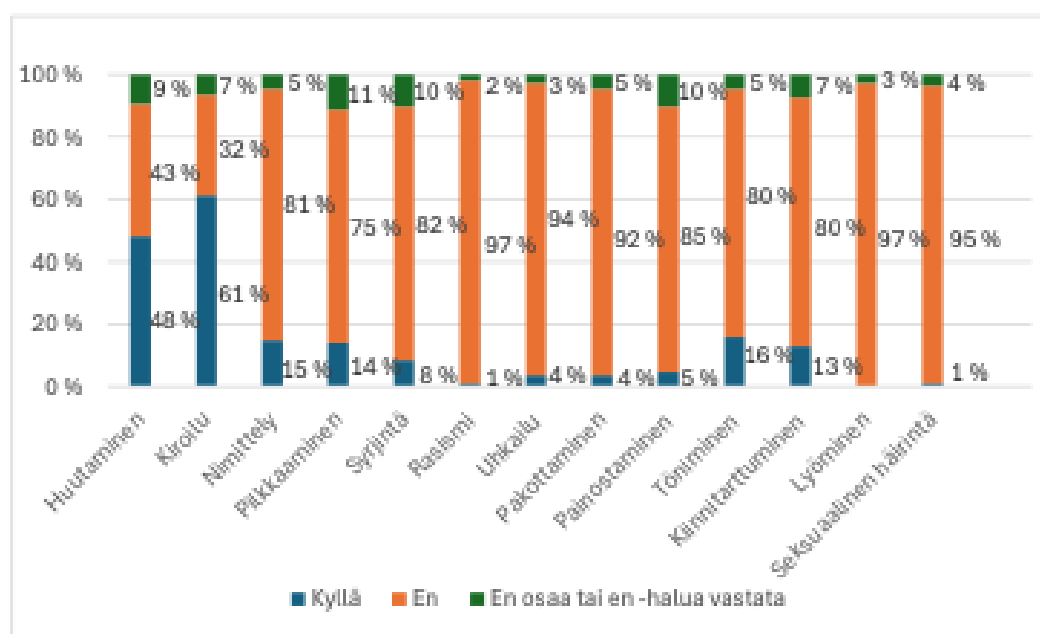
Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tilan selvittämisen jälkeen tarkasteltiin sukupuolten välisiä eroavaisuuksia, jonka avulla nousi esille merkittävä ilmiö. Viimeistä väittämää lukuun ottamatta jokaisen yksittäisen kysymyksen kohdalla naisten keskiarvot olivat miesten keskiarvoja pienemmät. Suurimmat erot esiintyvät ”valmentajalle on helppo puhua” -väittämässä, jossa naisten keskiarvo oli 4,1 ja miesten keskiarvo 4,6, sekä väittämässä 2, jossa tutkittiin valmennuksen palautteenantoa. Kysymyksessä naisten keskiarvo oli 3,9 ja miesten keskiarvo puolestaan 4,4.

Ikäryhmien välisessä vertailussa puolestaan ilmeni, että esimurrosikäiset ovat vastanneet ikäryhmien välillä kaikista eniten vastausvaihtoehtoihin 5 ja 4, kaikkiin muihin väittämiin paitsi osa-alueen viimeiseen väittämään. Varhaisnuoruuden ikäryhmä vastasi viimeisessä väittämässä 5 ja 4 vaihtoehtoihin vähemmän kuin esimurrosikäiset, mutta enemmän kuin keskinuoret. Suurimmat erot esimurrosikäisten ja keskinuorten välillä oli väittämässä 3 ja 4. Eroavaisuudet osoittavat, että nuoremassa ikäryhmässä

valmennus kannustaa enemmän sekä rohkaisee epäonnistumisten jälkeen enemmän.

6.5 Teema 4. Epäasiallinen kohtelu

Epäasiallisen kohtelun osa-alueessa vastaajilta kysyttiin, ovatko he kokeneet viimeisen kauden aikana kuvan 14 osoittamia epäasiallisen kohtelun muotoja. Epäasiallisen kohtelun muotoja oli 13, jonka jälkeen vastaajalla oli mahdollisuus kertoa mahdollisesta muusta epäasiallisen kohtelun muodosta.

Kuva 14. Epäasiallinen kohtelu (n. 108)

Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin, ovatko vastaajat kokeneet huutamista. Lähes puolet (48 %) vastaajista kertoi kokeneensa huutamista, kun taas 43 % ilmoitti, ettei ole kohdannut huutamista. Toisessa kysymyksessä kysyttiin kiroilusta. Vastaajista 61 % kertoi kokeneensa kiroilua, ja 32 % ei ollut kohdannut epäasiallista kiroilua. Kolmannessa väittämässä tutkittiin, ovatko pelaajat kokeneet nimittelyä. Vain 15 % vastaajista ilmoitti kokeneensa nimittelyä, kun taas selvä enemmistö, 81 %, ei ollut kohdannut sitä. Seuraavaksi selvitettiin, kuinka moni oli kokenut pilkkaamista. Vastaajista 14 % oli kokenut kauden aikana pilkkaamista. Yli kolme neljäsosaa (75 %) junioripelaajista ilmoittivat, etteivät olleet sitä kohdannut. Vastaajista 11 % vastasi en osaa sanoa tai en halua vastata -vaihtoehdon. Kysymyksessä 5 tutkittiin syrjinnän kokemuksia ja tulokset osoittavat, että 8 % kertoi

kokeneensa syrjintää. Vastaajista 82 % ei ollut kohdannut syrjintää. Rasismia koskevassa kysymyksessä lähes kaikki (97 %) ilmoitti, ettei ole kohdannut rasismia. Vastaajien joukossa oli yksittäinen pelaaja, joka oli kokenut rasismia. Uhkailuun liittyvässä kysymyksessä 4 % vastaajista ilmoitti kokeneensa uhkailua, kun taas 94 % ei ollut kohdannut sitä.

Tämän jälkeen tutkittiin, ovatko pelaajat kokeneet pakottamista ja painostamista. Tuloksista nähdään, että 4 % vastaajista on kokenut pakottamista. Painostamista oli puolestaan kokenut 5 % vastaajista. Kuvasta 14 nähdään, että 16 % vastaajista kertoo kokeneensa tönimistä. Osa-alueen lopussa selvitettiin, ovatko pelaajat kokeneet harjoitusympäristössä kiinni tarttumista. Pelaajista 13 % vastasi kyllä, ja lyömistä koskevassa kysymyksessä kukaan ei vastannut kyllä. Pelaajista lähes kaikki (97 %) vastasivat, etteivät ole joutuneet lyömisen kohteeksi ja loput eivät osanneet tai halunneet vastata kysymykseen. Viimeisenä aiheena oli seksuaalinen häirintä, jossa yksittäinen pelaaja (1 %) ilmoitti kokeneensa seksuaalista häirintää ja 4 % ei halunnut tai osannut vastata.

Toimeksiantajan toiveesta, lisättiin edeltävän kysymyksen jälkeen avoin tekstikenttä, jossa pelaajat pystyivät antamaan lisätietoja mahdolliseen epäasiallisen kohteluun liittyen. Tulosten analysoinnin kannalta merkittäviä vastauksia kertyi 1. Alla nähtävissä kyseinen vastaus:

- *”pakottaminen = pakotetaan tekemään harjoitteita ja esim. juoksemaan (ei siis mitään vakavaa) töniminen, kiinnitarttuminen = pelitilanteissa pelaajien kesken (kuuluu lajiin, ei vakavaa)”*

Epäasiallisen kohtelun osa-alueessa pelaajilta, jotka vastasivat kuvan 14 listaukseen ”kyllä”, kysyttiin myös seuraava vapaaehtoinen kysymys: ”Kun olet kokenut epäasiallista kohtelua, oletko saanut mielestäni tarvittavaa tukea”? Tulosten mukaan 71 pelaajasta alle puolet (n. 34) ilmoitti, että on saanut epäasiallisen kohtelun jälkeen tarvittavaa tukea. Huomioitavaa on, että vastaajista kuusi vastasi ”en” ja lähes puolet vastasi (n. 31) ”en osaa sanoa”. Tuen saannin lisäksi tutkittiin vielä, tietävätkö pelaajat mitä tehdä, jos kokevat epäasiallista kohtelua. Kysymyksen tuloksissa ilmeni, että suurin osa pelaajista (n. 100) kuitenkin tietää, mitä tehdä epäasiallisen kohtelun jälkeen.

Yksi pelaaja vastasi, ettei tiedä miten toimia. Seitsemän pelaajaa vastasi kysymykseen ”en osaa sanoa”.

Epäasialliseen kohteluun liittyvät merkittävimmät erot sukupuolten ja ikäryhmien välillä

Sukupuolten väliset tulokset osoittavat, että naiset kokevat miehiä enemmän epäasiallista kohtelua. Suurimmat eroavaisuudet olivat syrjinnässä, jossa miehistä 5 % vastasi ”kyllä” ja naisista puolestaan 19 %. Miehistä kukaan ei kokenut rasismia, ja naisista 4 % ilmoitti kokeneensa. Miehistä uhkailua oli kokenut 1 % ja naisista 11 %. Seksuaalista häirintää oli koettu vain naisten keskuudessa (4 %). Ikäryhmien välisessä vertailussa puolestaan ilmeni, että varhaisnuorten ja keskinuorten keskuudessa esiintyy kokonaisvaltaisesti enemmän epäasiallista kohtelua kuin esimurrosikäisten keskuudessa. Muita merkittäviä eroavaisuuksia ei ollut nähtävissä kyseisessä teemassa.

6.6 Teema 5. Jalkapallon harrastaminen

Teemassa 5 tutkittiin junioripelaajien tuntemuksia kaudesta 2024. Pelaajilta toivottiin vastausta seuraavaan kysymykseen: ”Kuvaile kolmella sanalla, miltä jalkapallon harrastaminen on tuntunut (esim. kivaa, hauskaa, tylsää, stressaavaa ym.)”. Kysymyksessä oli kolme avointa vastauskenttää, johon ensimmäiseen kirjoitetaan parhaiten kuvaava sana, toiseen toiseksi parhaiten kuvaava sana ja viimeiseen kolmanneksi parhaiten kuvaava sana. Alla yleisimmin esiintyvät sanat, kun tarkastellaan kaikkia kolmea vastauskenttää:

- ”Kivaa”
- ”Hauskaa”
- ”Parasta”
- ”Mukavaa”.

Tulokset osoittavat, että suurin osa junioripelaajista on kokenut jalkapallon harrastamisen kaudella 2024 positiiviseksi. Jalkapallon harrastaminen on myös koettu positiivisuus otsikon sisällä monella eri tavalla. Lisäksi vastaajissa on pelaajia, jotka ovat kokeneet vuoden negatiivisemmin. Alla yhteenveto jokaisen vastauskentän tuloksista teemoittain:

Vastauskenttä 1. (n. 108)

- Positiiviset kokemukset (n. 78)
- Kehittyminen ja haasteet (n. 6)
- Stressi, paineet ja raskasta (n. 6)

Vastauskenttä 2. (n. 107)

- Positiiviset kokemukset (n. 63)
- Kehittyminen (n. 8)
- Intohimo (n. 8)
- Stressi ja turhautuminen (n. 6)
- Fyysisesti raskasta (n. 5)
- Kaverit (n. 5)
- Motivaatio (n. 5)

Vastauskenttä 3. (n. 106)

- Positiiviset kokemukset (n. 31)
- Fyysisesti ja henkisesti rankkaa (n. 12)
- Kehittyminen (n. 10)
- Elämäntapa ja monipuolisuus (n. 9)
- Motivaatio (n. 7)
- Sosiaalisuus ja joukkuehenki (n. 7)

Yhteenvedosta nähdään, että ensimmäiseen vastauskenttään on suurimmaksi osaksi (n. 78) vastattu hauskaa, mukavaa ja esimerkiksi ihanaa. Kuusi vastaaja on puolestaan kokenut kauden esimerkiksi haastavaksi ja kehittäväksi. Osalla (n. 6) pelaajista kausi on ollut fyysisesti rankka tai stressaava. Vastauskenttä 1 osoittaa, että päällimmäinen tuntemus kaudesta on pääsääntöisesti hyvä.

Toisesta vastauskentässä nähdään, että positiivisiin kokemuksiin lukeutuvat sanat hauskaa ja mukavaa, olivat myös yleisimpiä vastauksia (n. 63). Lisäksi pelaajista kahdeksan on kokenut kauden myös kehittäväksi ja toiset kahdeksan kuvailivat kautta intohimoiseksi. Osa (n. 6) on kokenut myös stressiä ja turhautumista, ja osalle (n. 5) motivoituneisuutta on myös esiintynyt kauden aikana. Toiseksi parhaiten kuvaava sana on viidellä vastaajalla liittynyt kavereiden kanssa olemiseen.

Kolmanneksi parhaiten kuvaava sana on myös suurella osalla (n. 31) ollut positiivinen. Vastaajista 12 on kokenut kauden aikana henkistä ja fyysistä vaativuutta, kuten stressiä, paineita ja turhautumista. Kehittyminen (n. 10) oli myös usein esiintyvä sana kolmannen vastauskentän vastauksissa.

Sosiaalisuuteen liittyen (n. 7) pelaajaa vastasi esimerkiksi joukkuehenki ja kannustavaa.

Avoimen kysymyksen tulokset osoittavat, että vastaajissa on paljon pelaajia, joille jalkapallon harrastaminen on tuonut kauden aikana positiivisia ja negatiivisia tunteita. Kauden aikana yksittäinen pelaaja on esimerkiksi kokenut kauden olevan ”raskas”, ”hauska” ja ”vaikea”. Toinen yksittäinen pelaaja on puolestaan kuvannut vuotta seuraavin sanoin: ”elämäntapa”, ”hauskaa” ja ”stressaavaa”.

Jalkapallon harrastamiseen liittyvät merkittävimmät erot sukupuolten ja ikäryhmien välillä

Jalkapallon harrastaminen koettiin kokonaisvaltaisesti hauskaksi ja kivaksi, mutta perehdyttyä tarkemmin ensimmäisen vastauskentän sukupuolten välisiin negatiivisempiin tunteisiin, nousi esille muutamia eroavaisuuksia. Miesten vastauksissa korostui enemmän kilpailullisuus ja fyysinen rasitus, ja naisten vastauksissa korostui puolestaan emotionaaliset haasteet, kuten stressi. Miehillä korostui myös vahvemmin kehittyminen ja naisilla puolestaan rentoutuminen.

Sukupuolten välisten eroavaisuuksien lisäksi ikäryhmien välillä oli havaittavissa seuraavanlaisia eroavaisuuksia. Esimurrosikäiset korostivat hauskuutta, hyvää ilmapiiriä ja kavereita. Varhaisnuorten vastauksissa nähdään jo esimurrosikäisiä vahvempi sitoutuminen lajiin. Keskinuorten vastauksissa nousi todella vahvasti esille lajin olevan elämäntapa ja rakkaus. Varhaisnuorten ja keskinuorten ikäryhmissä korostui esimurrosikäisiin verrattuna enemmän harjoitusten fyysisyys ja stressaavuus. Keskinuorissa tavoitteellisuus näkyy nuorempiin ikäryhmiin verrattuna vahvemmin.

6.7 Teema 6. Harjoitusympäristön kehittäminen

Teemassa 6 käsiteltiin aihetta harjoitusympäristön kehittäminen. Osa-alue sisälsi vapaaehtoisen avoimen kysymyksen, jossa selvitettiin mitä kehitysehdotuksia pelaajilla on, jotka mahdollistaisivat turvallisemman ja

kivemman jalkapallon harrastamisen. Vastauksissa nousi esille paljon eri teemoja, joista selvästi yleisin oli harjoitusolosuhteiden parantaminen. Toiseksi eniten vastauksia tuli liittyen palautteen antoon ja kannustavaan ilmapiiriin. Kolmanneksi eniten kehitysehdotuksia annettiin harjoituksen sisältöön ja kuormitukseen liittyen. Valmennukseen liittyen vastattiin kaikista vähiten. Osa pelaajista vastasi, ettei ole mitään kehitettävää. Vastauksia kertyi yhteensä 69. Alla esimerkkivastauksia teemoittain:

Harjoitusolosuhteiden parantaminen

- "Kentät kunnostettaisiin"
- "Fasiliteettien uusiminen ja remontoiminen"
- "Hyvät kentät, joissa treenata ympäri vuoden"
- "Uudistettaisiin kisapuisto"

Palautteen anto ja kannustus

- "Lisää positiivista palautetta"
- "Panostettaisiin joukkuehenkeen"
- "Enemmän positiivisempi ympäristö ja ymmärrys, jos haluaa vain harrastaa jalkapalloa urheilun ja kavereiden takia"

Harjoituksen sisältö ja kuormitus

- "Joskus saisi päättää, mitä treeneissä tehdään"
- "Olisi kivempaa, jos kehiteltäisiin taitoja kokeilemalla muita lajeja"
- "Ei olisi koko ajan niin raskasta tekemistä, että välillä voisi pitää vain hauskaa"
- "Treenattaisiin kovempaa"

Valmennus

- "Se olisi hyvää, jos valmentaja ymmärtäisi, että kaikki pelaajat eivät ole samanlaisia. Valmentajan myös pitää antaa pelaajan pelata omalla tyylillä"
- "Valmentajilla pitäisi olla enemmän sääntöjä ja heidän tekemisiins pitäisi puuttua vakavammin"
- "Toivoisin, että valmentajat puuttuisivat matalammalla kynnyksellä epäasialliseen ja häiritsevään käytökseen"

Avoimista vastauksista nähdään, että harjoitusympäristöstä voidaan tehdä pelaajille turvallisempi ja mukavampi ympäristö monin eri keinoin.

Vastauksista nähdään, että jokainen yksilö kokee jalkapallon harrastamisen eri tavoin; osa haluaa vain pitää hauskaa ja osa harjoitella tavoitteellisemmin.

Suurelle osalle vastaajista harjoitusolosuhteiden kunto on erittäin tärkeä tekijä,

ja osalle vastaajista puolestaan valmennuksen toiminta. Yleisimpien teemojen lisäksi nousi myös esille harjoitusten myöhäinen aika sekä joukkueiden yhteyttäminen joukkuepäivillä.

Harjoitusympäristön kehittämiseen liittyvät merkittävimmät erot sukupuolten ja ikäryhmien välillä

Tarkastellessaan vastauksia sukupuolten välillä ei tuloksista ilmennyt merkittäviä eroavaisuuksia. Kumpikin sukupuoli nosti esille asioita jokaisesta teemasta. Ikäryhmien välisessä tarkastelussa puolestaan nousi enemmän eroavaisuuksia. Esimurrosikäisten ikäryhmässä pelaajat toivoivat, että harjoituksissa pelattaisiin enemmän ja pelaajien välistä ystävällistä käytöstä korostettaisiin. Varhaisnuoruuden ikäryhmässä puolestaan toivottiin monipuolisempaa harjoittelua ja kuormitusta. Keskinuorten vastauksissa nousi esille seuraavia asioita: valmentajien tiukempi puuttuminen epäasialliseen käytökseen, ja valmennuksen toimintaan puuttuminen. Lisäksi toivottiin kannustavampaa ilmapiiriä. Tässä ikäryhmässä nousi muihin ikäryhmiin verrattuna eniten esille toive kenttien uusimisesta.

6.8 Merkittävimmät korrelaatiot

Tutkimustuloksista selvitettiin seuraavaksi muuttujien välisiä tilastollisesti merkittäviä korrelaatioita. Korrelaatioita etsittiin Webropol insights -tarkastelutyökalun avulla ja tavoitteena oli löytää teemojen sekä teemojen osa-alueiden väliset merkittävimmät korrelaatiot. Asiayhteyksien tutkimisessa valittiin ensimmäiseksi muuttujaksi kyselyn ensimmäinen kysymys, ja mahdollisia riippuvuuksia etsittiin käymällä jokainen kysymys eli vertailumuuttuja läpi. Tämä toistettiin jokaisen kysymyksen kohdalla, ja vahvimmat riippuvuudet merkittiin ylös. Korrelaatiot ovat esitelty taulukossa 1, josta ilmenee riippuvuuksien muuttujat sekä riippuvuuden voimakkuutta kuvaava korrelaatiokerroin (R).

Taulukko 1. Tilastollisesti merkittävimmät korrelaatiot muuttujien välillä

Kahden muuttujan välinen korrelaatio	Korrelaatiokerroin (R)

"Minua ei jätetä ulkopuolelle joukkueen toiminnassa" "Pystyn olemaan joukkueessa täysin oma itseni"	R=0,68
"Saan iloa jalkapallosta" "Jalkapallo auttaa minua jaksamaan paremmin koulussa"	R=0,67
"Valmentajani kannustaa minua" "Joukkueessa on mahdollista kehittyä jalkapalloilijana"	R=0,61
"Valmentajani puuttuu epäasialliseen käytökseen" "Pystyn olemaan joukkueessa täysin oma itseni"	R=0,60
"Tunnen oloni terveeksi" "Jalkapallo ei aiheuta minulle stressiä ja ahdistusta"	R=0,60

Taulukosta 1 nähdään, että tuloksista löytyi merkittäviä korrelaatioita, ja kyseisten riippuvuuksien lisäksi myös noin $R=0,50$ vahvuuden riippuvuuksia löytyi hyvin paljon. Tulokset osoittavat, että merkittävimmät korrelaatiot löytyivät hyvinvoinnin osa-alueiden välillä, sekä hyvinvoinnin ja valmennuksen välillä. Tilastollisesti merkittävintä korrelaatiota ilmeni "minua ei jätetä ulkopuolelle joukkueen toiminnassa" ja "pystyn olemaan joukkueessa täysin oma itseni" välillä ($R=0,68$). Hyvinvoinnin osa-alueiden välillä löytyi myös vahva korrelaatio "saan iloa jalkapallosta" ja "jalkapallo auttaa minua jaksamaan paremmin koulussa" välillä ($R=0,67$). Taulukon kahdessa seuraavassa korrelaatiossa korrelaatiokerroin oli toisiinsa verrattuna lähes sama, ja kummassakin korrelaatiot löytyivät valmennuksen ja hyvinvoinnin väliltä. Taulukon viimeinen rivi, osoittaa riippuvuutta olevan myös "tunnen oloni terveeksi" ja "jalkapallo ei aiheuta minulle stressiä ja ahdistusta" väittämien välillä ($R=0,60$).

7 POHDINTA

Tämän työn tarkoituksena oli tutkia FC Lahden sosiaalisen vastuullisuuden nykytilaa selvittämällä lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin tila. Tämä tarkoitti käytännössä koko perusjoukon hyvinvoinnin

tilan selvittämistä sekä sukupuolten ja ikäryhmien välisten eroavaisuuksien tutkimista. Nykytilan selvittämisen lisäksi työssä tutkittiin myös hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Lisäksi kuulemalla pelaajien kokemuksia ja mielipiteitä pystytään seurassa kehittämään sosiaalista vastuullisuutta pelaajalähtöisesti. Työn tavoitteena oli löytää FC Lahden sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvät vahvuudet ja kehityskohteet.

7.1 Johtopäätökset

Tutkimuksen perusjoukko eli lahtelainen juniorijalkapalloyhteisö koostuu suurimmaksi osaksi miehistä, ja tämä ilmeni myös selkeästi tutkimukseen vastanneiden taustatiedoista. Tutkimukseen vastanneesta 108 pelaajasta selkeä enemmistö oli miehiä. Vastaajat jakautuivat esimurrosikäisten, varhaisnuorten ja keskinuorten kesken melko tasaisesti, mutta ikäryhmien sisällä vastaajat eivät jakautuneet tasaisesti sukupuolten välillä. Tämä heikensi eroavaisuuksiin liittyvien tulosten luotettavuutta.

Lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajien hyvinvoinnin nykytila

Työterveyslaitoksen (s.a.) julkaisussa tiivistettiin hyvinvointi kokonaisuudeksi, joka voidaan jakaa fyysiseen-, sosiaaliseen- ja psyykkiseen hyvinvointiin. Julkaisussa korostettiin, että kyseessä on kokonaisuus, jossa osa-alueet ovat toisiinsa kytköksissä (Työterveyslaitos s.a.). Tutkimustulokset osoittivat teorian todeksi, sillä tuloksissa oli muun muassa nähtävissä lineaarinen yhteys eli korrelaatio fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin välillä. Tuloksissa ilmeni, että pelaajan koettaessa itsensä fyysisesti terveeksi, jalkapallo ei todennäköisemmin aiheuta hänelle stressiä tai ahdistusta.

Hyvinvoinnin osa-alueilla selkeä enemmistö oli väittämien kanssa täysin tai osittain samaa mieltä. Hyvinvoinnin nykytilaa kokonaisvaltaisesti tarkastellen tämä voidaan tulkita positiiviseksi tulokseksi. On kuitenkin huomioitava, että jokaisen kysymyksen kohdalla yksittäiset pelaajat kokivat kyseisen hyvinvoinnin osa-alueen heikoksi. Aihealueen kysymykset tarkastelivat Työterveyslaitoksen (s.a.) mainitsemia ihmisen perustarpeita, kuten hyviä ihmissuhteita, terveyttä, terveellisiä elämäntapoja ja harrastamista. Puolitaival

ym. (2022) toteavat hyvinvoinnin olevan ihmisen elämisen ja toimimisen peruslähtökohta, mikä nousee yksittäistenkin pelaajien vastauksen korkeampaan arvoon. Hyvinvoinnin osa-alueiden välillä ei ilmennyt merkittäviä eroavaisuuksia, mutta osa-alueiden syvemmissä tarkastelussa nousi esille kehityskohteita.

Jalonen ym. (2017, 349) totesivat arvonaluonnin pelikirjassa, että urheilu toimii suomalaisessa kulttuurissa lasten ja nuorten sosiaalistajana. Lasten ja nuorten sosiaalistajana yhteisössä on onnistuttu hyvin, sillä sosiaalisen hyvinvoinnin tulosten mukaan suurimmalla osalla pelaajista on joukkueessa kavereita. Tämä on hyvin positiivinen asia, sillä Korhonen (2021) muistuttaa, että nuoruuden ikävaiheessa vanhemmista irtautumisen, vastoinikäymisten ja mahdollisten mieliala-, uni-, ja sosiaalsiin tilanteisiin liittyvien ongelmien aikana kaverisuhteiden merkitys on suuri. Tulosten mukaan yhteisössä pidetään myös hyvin huolta, ettei kukaan jää ulkopuolelle joukkueen toiminnasta.

Sosiaalisen hyvinvoinnin alueella ei ilmene selkeitä kehityskohteita, mutta kolmen kysymyksen kohdalla tulokset voisivat olla paremmat. Ensinnäkin pelaajille olisi tärkeä korostaa joukkuekavereiden kannustamisen tärkeyttä, sillä vain noin puolet pelaajista kokee joukkuekavereiden kannustavan heitä. Tulos olisi hyvä nostaa tarkasteluun, koska kannustaminen on yksi FC Lahden vuoden 2022 pelisäännöistä (Halttunen 2022). Osa-alueen tuloksissa nousi myös esille, että vain hieman yli puolet vastanneista kokee, että joukkueessa on mahdollista kehittyä jalkapalloilijana. Valmentajan kannustamattomuudella näyttäisi tulosten mukaan olevan yhteys jalkapalloilijana kehittymiseen. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (2023a) mukaan ihmisen tuntiessa mahdollisuutta kehittyä, on tuntemuksella vaikutusta myös mielen hyvinvointiin.

Kun tarkastellaan syvemmin hyvinvoinnin osa-alueista henkistä hyvinvointia, on hyvä nostaa ensimmäiseksi esille, koko globaalin jalkapalloyhteisö Uefan tavoite. UEFA:n presidentti Ceferin (UEFA s.a., 4) mainitsi FSR-strategian esipuheessa, että tärkeimpänä on luoda jokaiselle mahdollisuus ja oikeus pelata jalkapalloa omana itsenään. Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat,

että lahtelaisessa juniorijalkapalloyhteisössä suurin osa pelaajista pystyy olemaan joukkueessa täysin oma itsensä. Aiheen ollessa koko globaalin jalkapalloyhteisön päätavoite, on tarkasteltava tulosta kuitenkin kriittisesti. Vaikka suurin osa pystyy olemaan täysin oma itsensä, myös vähemmistön pitäisi pystyä olemaan joukkueessa oma itsensä. Tuloksista löytyi myös merkittäviä yhteyksiä kaksi. Tulokset osoittavat, että vähemmistön henkilöt eivät pysty olemaan täysin omana itsenään, jos heidät jätetään ulkopuolelle joukkueen toiminnassa. Myös valmentajan puuttuessa heikosti epäasialliseen käytökseen eivät pelaajat pysty olemaan täysin omana itsenään. Omana itsenään olemisen lisäksi yhteisössä olisi tärkeää ottaa jatkotarkasteluun pelaajien epäonnistumisen pelot, sillä selvästi alle puolet pelaajista koki, ettei heillä ole pelkoa epäonnistumisista. Merkittävää pelkoja selittävää asiayhteyttä ei löytynyt, joten epäonnistumisen pelot voivat johtua monesta eri tekijästä.

Tutkimuksessa selvitettiin, myös aiheuttaako jalkapallo pelaajille stressiä tai ahdistusta. Tulosten mukaan noin puolet pelaajista kokee, ettei jalkapallo aiheuta stressiä tai ahdistusta. Vaikka puolet vastaajista ei pysty täysin sanomaan, ettei jalkapallo aiheuta edeltäviä tunteita, tulosta ei voida pitää hälyttävänä, sillä Korhosen (2021) mukaan esimerkiksi esimurrosiässä lapset saattavat kokea juuri ahdistuneisuutta. Muita merkittäviä tuloksia ei ilmennyt henkisen hyvinvoinnin tilassa. Mielen ja kehon terveys on yksi FC Lahden vaikuttamisen painopisteistä (Vastuullisuuden painopisteet 2023). Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta yhteisön pelaajien henkisen hyvinvoinnin olevan kohtuullisen hyvä.

Fyysisen hyvinvoinnin alueella olisi seurayhteisössä puolestaan kiinnitettävä huomiota loukkaantumisten määrään, sillä tutkimuksen mukaan pieni vähemmistö totesi, ettei ole kärsinyt paljon loukkaantumisista kaudella 2024. Tutkimuksessa ei perehdytty syvemmin loukkaantumisiin, mutta kyseinen ilmiö on hyvä tiedostaa. Tutkimuksessa tutkittiin myös pelaajien energisyyttä harjoituksissa sekä tyytyväisyyttä omaan jaksamiseen. Vaikka kysymysten kohdalla oli yksittäisiä täysin eri mieltä vastauksia, suurin osa kuitenkin kokee tyytyväisyyttä omaan jaksamiseen sekä tuntee itsensä energiseksi.

Suomen Palloliiton vastuullisuusohjelmassa yhtenä päälinjauksena on terveys. Vastuullisuusohjelman tavoitteena on, että suomalainen jalkapallo luo mahdollisuuksia terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi jalkapalloharrastuksen avulla. (Sosiaalinen vastuu s.a.) Tutkimustulosten perusteella lahtelaisen jalkapalloyhteisön junioripelaajat kokevat itsensä terveeksi.

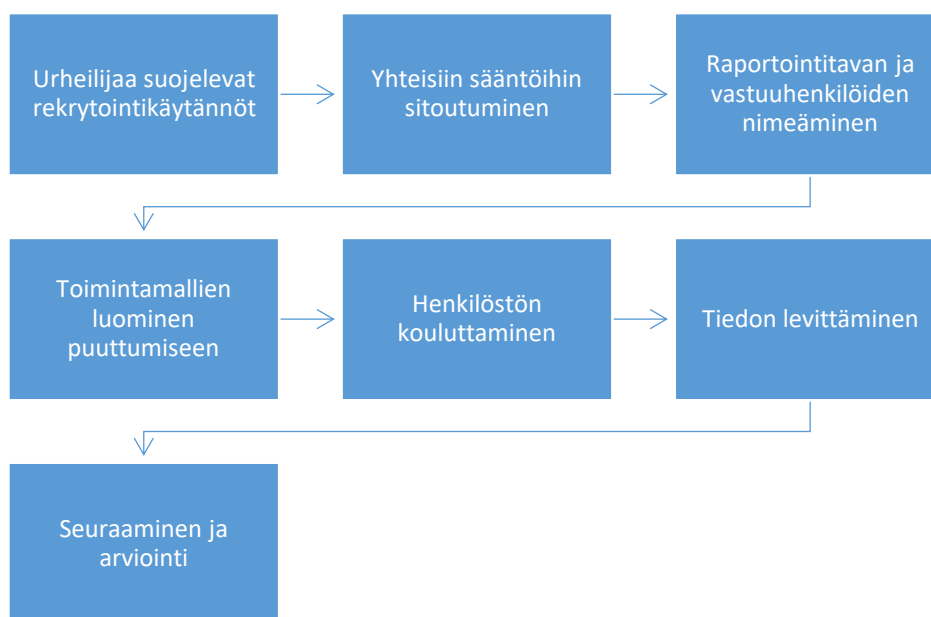
Lahtelaisen juniorijalkapalloyhteisön hyvinvoinnin tuloksia tarkastellessa, on muistettava Kuritun ja Rankasen (2023, 248) ilmaisu, jossa mainitaan ihmisten hyvinvoinnin perustuvan tilastojen lisäksi myös tuntemuksiin. Teemassa 5 pelaajilla oli mahdollisuus kertoa omin sanoin, miltä jalkapallon harrastaminen kaudella 2024 on tuntunut. Eniten vastatut sanat olivat ”kivaa”, ”hauskaa”, ”parasta” ja ”mukavaa”. Tulokset osoittavat, että junioripelaajat ovat nauttineet jalkapallon pelaamisesta lahtelaisessa jalkapalloyhteisössä. Kyseinen tulos saa vahvistusta myös ”saan iloa jalkapallosta” -väittämän tuloksista, jonka mukaan selkeä enemmistö saa iloa jalkapallosta. Kyseisen aiheen tuloksissa nousi myös vahvasti esille, että yksittäinen pelaaja voi kokea kauden aikana paljon erilaisia tuntemuksia, kuten ”elämäntapa”, ”hauskaa” ja ”stressaavaa”. Tunteiden ailahtelut olivat hyvin odotettuja, sillä teoriassa Korhonen (2021) mainitsi, että esimurrosiässä tunteiden ailahtelut yleistyvät, varhaisnuoruudessa nuoret kokevat voimakkaita tunteiden muutoksia ja keskinuoruudessa nuori voi kokea omaa identiteettiään muodostaessa mielialojen vaihtelua.

Tutkimuksessa haluttiin selvittää, pelaavatko junioripelaajat jalkapalloa myös vapaa-ajalla, sillä jalkapallon pelaaminen vapaa-ajalla tarkoittaa toisin sanoen myös lisää arkiliikuntaa. Suomen Olympiakomitean (s.a.) julkaisussa mainitaan, että liikkuminen tukee yksilön oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä. Huolestuttavaa on, että tutkimustulos mahdollisesti tukee Suomen Palloliiton (2022b) huomiota, että tulevaisuuden sukupolvien liikunta on vähentynyt. Vain noin puolet vastaajista vastasi ”pelaan jalkapalloa myös vapaa-ajalla” väittämään täysin samaa mieltä. Koko perusjoukkoa kuvaavaa yleistystä ei kuitenkaan, voida tehdä yhden kysymyksen pohjalta.

Tutkimuksen mukaan yhteisön pelaajista kaikki kokevat, että harjoitusympäristössä on turvallista olla sekä osallistua. Lähes kaikki pelaajat kokivat, että harjoitusympäristössä on myös turvallista oppia. Pelaajistossa oli kaksi pelaajaa, jotka kokivat, ettei harjoitusympäristössä ole turvallista oppia. Toinen pelaajista kertoi avoimessa vastauskentässä, että henkinen turvallisuus ja tasapaino saattaa horjua, mikäli joukkueen ilmapiiri ei mahdollista erilaisuutta tai hyväksi epäonnistumisia. Kyseinen kommentti tukee aiemmin mainittua heikkoa tulosta epäonnistumisten pelkoon liittyvässä väittämässä. Aihealueen kysymysten ollessa melko laajoja saattaa positiivinen tulos olla hieman harhaanjohtava. Tämä on pääteltävissä muun muassa huolestuttavista epäasiallisen kohtelun tuloksista. Turvallisuus on aiheena hyvin tärkeä, sillä urheilussa turvallinen toimintaympäristö on edellytys positiivisille kokemuksille (Sosiaalinen vastuu s.a.).

Epäasiallisen kohtelun kohdalla tuloksia tarkasteltiin tutkimuksessa hyvin tarkasti ja yksittäisetkin kommentit otettiin tarkasteluun seuraavien syiden takia. Ensinnäkin FC Lahdessa sosiaalisen vastuullisuuden teemoja ovat syrjäytymisen ehkäisy, rasismien torjunta ja kaikinpuolinen yhdenvertaisuus (Vastuullisuuden painopisteet 2023). Lisäksi Ihmisoikeusliitto (2024) kehottaa urheiluseuroja panostamaan seksuaalisen häirinnän, lasten kaltoinkohtelun sekä rasismien ja syrjinnän ehkäisemiseen. Vuoden 2016 LIITU-tutkimus myös osoitti, että liikunta- ja urheiluharrastukset ovat kolmanneksi yleisin paikka, jossa lapset ja nuoret kokevat syrjintää ja kiusaamista. Junioripelaajien hyvinvointikyselyn tulokset osoittavat valitettavasti edeltävät teorianoitot todeksi. Yhteisössä on ilmennyt nimittelyä, pilkkaamista, syrjintää, painostamista, uhkailua, pakottamista, rasismia sekä seksuaalista häirintää. Huutamista, kiroilua, tönimistä ja kiinni tarttumista on myös esiintynyt, mutta tuloksesta ei voida tehdä johtopäätöksiä tapahtumien ollessa hyvin yleisiä jalkapallossa. Tulosten mukaan noin puolet pelaajista kokee, ettei ole saanut epäasiallisen kohtelun jälkeen tarvittavaa tukea. Tuloksissa kuitenkin ilmenee, että pelaajista lähes kaikki tietävät, mitä tehdä, jos kokee epäasiallista kohtelua. Edeltävien tulosten perusteella voidaan päätellä, että yhteisössä ei ole keskusteltu tarpeeksi epäasiallisesta kohtelusta, ja lapset ja nuoret eivät luultavimmin uskalla kertoa epäasiallisesta kohtelusta. Tutkimuksen läpikäynnin jälkeen yhteisössä olisi suositeltavaa käydä seuraava Väestöliiton

(s.a.) julkaisema epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisy 7 portainen listaus yksityiskohtaisesti läpi. (kuva 15)

Kuva 15. Epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisy urheiluseuroissa askel askeleelta (Väestöliitto s.a.)

Tutkimuksessa selvitettiin myös pelaajien mielipiteitä ja kokemuksia valmennukseen liittyen. Niemistö ym. (2022, 36) toteavat, että valmennuksen tärkeyttä lasten ja nuorten kasvatuksessa ei voida liikaa korostaa. Tulosten mukaan osa-alueen heikoimmat tulokset olivat palautteen antoon, kannustamiseen, epäonnistumisten jälkeiseen rohkaisuun liittyvissä kysymyksissä sekä kysymyksessä, joka tutki valmentajien halukkuutta tuntea pelaajat ihmisenä eikä vain pelaajana. Tulosten mukaan noin puolet pelaajista kokee, että palautteen anto, kannustaminen ja epäonnistumisten jälkeinen rohkaisu voisi olla parempaa. Tuloksista voidaan myös päätellä, että valmentajien on puututtava paremmin epäasialliseen käytökseen. Yhteisön valmentajat ovat onnistuneet luomaan avoimen ilmapiirin, sillä pelaajien mielestä valmentajille on helppo puhua. Tulokset osoittavat, että valmentajat myös rohkaisevat pelaajia hyvään käytökseen kentän ulkopuolella.

Tulosten ja johtopäätösten perusteella voidaan todeta seuran sosiaalisen vastuun olevan hyvällä tasolla. Huomioimalla kehitystarpeet ja vahvuudet, sekä toteuttamalla tarpeisiin luodut toimenpiteet, on seurassa mahdollista kehittää sosiaalisen vastuun toimia entisestään.

Ikäryhmien ja sukupuolten välisten eroavaisuuksien huomioiminen

Seuraavaksi perehdyttiin tarkemmin sukupuolten sekä esimurrosikäisten, varhaisnuorten ja keskinuorten välisiin tuloksiin. Eroavaisuuksien tutkimisen merkitystä korostetaan Koskelan (2023) julkaisussa, jossa kerrotaan, että valmennuksen on huomioitava lasten ja nuorten kehitysvaiheet ja kyettävä suhteuttamaan eri kehitysvaiheiden lapset ja nuoret toisiinsa.

Jalkapalloseurat, kuten muutkin seurat, ovat vastuussa liikunnan ja harrastamisen mahdollistamisesta kaiken tasoisille pelaajille (Valmentajalle s.a). Tutkimuksen taustatiedot osoittavat, että miesvastaajia oli merkittävästi enemmän kuin naispuolisia vastaajia, joten seuraavissa tutkimuksissa olisi hyvä keskittyä tarkemmin sukupuolten välisiin eroihin luotettavamman tiedon keräämiseksi. Tutkimuksen eroavaisuuksissa ilmeni merkittäviä ja kohtuullisia eroja niin sukupuolten kuin myös ikäryhmien välillä.

Ensimmäisenä tarkasteltiin sukupuolten välisiä eroavaisuuksia ja tuloksista laskettujen keskiarvojen perusteella löytyi eroavaisuuksia henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin osa-alueella, valmennuksessa, epäasiallisessa kohtelussa sekä jalkapallon harrastamisessa. Tutkimuksen mukaan naisten keskiarvo oli jokaisessa fyysisen hyvinvoinnin väittämässä pienempi. Tämä viittaisi naisten fyysisen hyvinvoinnin tilan olevan miehiä heikompi, mutta suoraa päätelmää ei voida tehdä 27 pelaajan vastausten perusteella. Naiset kokevat oman jaksamisensa heikommaksi miehiin verrattuna. Naisten subjektiivinen terveys on myös miehiä heikompi. Johtopäätösten alussa mainittiin hyvinvoinnin osa-alueiden yhteys toisiinsa, ja naisten miehiä heikommat henkisen hyvinvoinnin tuloksetkin, viittaisivat henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin yhteyteen. Tulosten mukaan naiset kokevat miehiä enemmän stressiä ja ahdistusta. Lisäksi kyselylomakkeen ”jalkapallon harrastaminen” -osiossa ilmeni, että sukupuolten välillä naiset kokevat enemmän emotionaalisia haasteita, kuten stressiä, kun puolestaan miehet kokevat fyysistä rasitusta. Osion tulokset myös osoittavat miesten keskittyvän jalkapallossa vahvemmin kehittymisen tunteisiin ja naiset rentoutumiseen. Tämä mahdollisesti selittää tulokset, josta ilmenee miesten pelaavan vapaa-ajalla naisia enemmän jalkapalloa.

Tutkimuksella selvitettiin myös sukupuolten mielipiteitä ja kokemuksia joukkueiden valmennuksesta. Aiheeseen liittyen Suomen Palloliiton (Valmentajalle s.a.) julkaisussa kerrottiin Palloliiton yhtenä tavoitteena olevan valmennusosaamisen kehittäminen, jotta jokaisella yksilöllä on mahdollisuus koulutettuun valmentajaan. Valmennuksessa ilmeni, että naiset kokevat valmennuksen miehiin verrattuna heikommaksi. Tämä hieman vahvistaa kehityksen tarvetta naisten joukkueiden valmennuksessa.

Epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyssä ollaan yhteisössä, ja varsinkin naisten keskuudessa, onnistuttu heikosti. Naiset kokevat huomattavasti miehiä enemmän epäasiallista kohtelua. Seksuaalista häirintää esiintyi vain naisten keskuudessa. Seksuaalista häirintää oli kokenut yksittäinen pelaaja. Tulosten mukaan naiset kokevat myös miehiä merkittävästi enemmän syrjintää ja uhkailua sekä hieman enemmän rasismia. Sukupuolten välillä ei ilmennyt eroavaisuuksia epäasiallisen kohtelun jälkeisessä tuen saannissa, joten koko yhteisössä olisi kannattavaa kertoa ”Et ole yksin” -palvelusta. Kyseessä on palvelu, joka tarjoaa keskustelutukea erilaisiin häirintätapauksiin liittyen (Suomen Palloliitto 2022a 6, 12).

Sukupuolten välisen vertailun jälkeen selvitettiin, löytyykö esimurrosikäisten, varhaisnuorten ja keskinuorten välillä merkittäviä eroavaisuuksia hyvinvoinnin tilassa. Tutkimustuloksista löytyi eroavaisuuksia hyvinvoinnin, valmennuksen, epäasiallisen kohtelun, jalkapallon harrastamisen sekä harjoitusympäristön kehittämisen osa-alueilla. Eroavaisuuksien selvittäminen mahdollistaa yksityiskohtaisemman sosiaalisen vastuun kehittämisen. Tutkimustulosten perusteella voidaan sanoa eroavaisuuksien tuovan tukea muun muassa yhteisön valmentajille sekä heidän toimintansa kehittämiseksi. Valmentajien tarvitsemaa tukea nimittäin korostetaan Mehiläisen (2022) lehdistötiedotteessa, jossa mainitaan urheiluseurojen valmentajien tarvitsevan tukea henkisessä valmennuksessa, valmennuskulttuurien muututtua enemmän ihmisten valmentamiseksi. Ihmisten valmennuksessa onkin huomioitava Korhosen (2021) kertoma lapsen ja nuoren kasvupolku.

Hyvinvoinnin osa-alueista merkittävimmät eroavaisuudet ilmenivät henkisessä hyvinvoinnissa. Tulosten mukaan yhteisön esimurrosikäisten pelaajien

henkinen hyvinvointi on muiden ikäryhmien pelaajiin verrattuna huomattavasti parempi. Tämä ilmeni jokaisen väittämän kohdalla. Syvemmissä tarkastelussa selvisi, että keskinuorilla on enemmän stressiä ja ahdistusta sekä enemmän pelkoa epäonnistumisista kuin nuoremmilla ikäryhmillä. Tulokset osoittavat, että mitä vanhemmasta pelaajasta on kyse, sitä heikompi henkisen hyvinvoinnin tila on.

Sosiaalisen hyvinvoinnin osa-alueella puolestaan nousi esille erittäin merkittävä eroavaisuus. Tulosten mukaan lähes kaikki esimurrosikäiset pelaajat kokevat pystyvänsä kehittymään joukkueessa jalkapalloilijana. Varhaisnuoruudessa tulos olikin jo selvästi heikompi ja keskinuoruudessa tätäkin heikompi. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (2023a) julkaisussa mainittiin, että ihmisen tuntiessa mahdollisuutta kehittyä, on sillä positiivinen vaikutus henkiseen hyvinvointiin. Tutkimustulokset viittaisivat, että ilmiö toteutuu negatiivisesti lahtelaisessa jalkapalloyhteisössä.

Fyysinen hyvinvoinnin osa-alueen viimeinen kysymys selvitti, kuinka paljon junioripelaajat pelaavat vapaa-ajalla jalkapalloa. Tulokset osoittivat, että esimurrosikäiset pelaavat vapaa-ajalla enemmän jalkapalloa kuin varhaisnuoret tai keskinuoret. Tätä tulosta mahdollisesti selittää jalkapallon harrastaminen -osa-alueen tulos, jonka mukaan varhaisnuoret ja keskinuoret ovat kokeneet kauden esimurrosikäisiä fyysisemmäksi ja stressaavammaksi, mikä voisi viitata suurempaan levon tarpeeseen. Ristiriitaa tuloksen kanssa kuitenkin aiheuttaa se, että varhaisnuoret ja keskinuoret kokevat jalkapallon olevan jo elämäntapa ja rakkaus, jolloin vapaa-ajalla pelaamista luulisi olevan enemmän. Teoriassa nostettiin esille, että lapsuusvaiheen tärkein tavoite on saada lapset rakastumaan lajiin ja innostumaan liikunnasta (Tulehmo 2022). Esimurrosikäisten kohdalla tässä on onnistuttu todella hyvin ja tulos on erittäin positiivinen, sillä teoriassa mainittiin juuri 11–13 ikävuosien olevan ikä, jolloin poikkeuksellisen moni pelaaja lopettaa ohjatun harrastamisen (Niemistö ym. 2022, 34).

Ikäryhmien välisessä valmennukseen liittyvässä vertailussa ilmeni, että esimurrosikäisten kokemukset valmennuksesta ovat varhaisnuoria ja keskinuoria paremmat. Kysymyskohtaisessa tarkastelussa ilmeni, että

esimurrosikäiset ovat keskinuoria tyytyväisempiä valmennuksen kannustamiseen sekä epäonnistumisten jälkeiseen rohkaisuun. Tulos viittaisi siihen, että keskinuorten mielestä Mehiläisen (2022) julkaisun mainitsema ”ihmisten valmentaminen” voisi toteutua paremmin. Päätelmää tukevat myös keskinuorten kehitysehdotukset, joissa nousi esille valmennuksen toimintaan puuttuminen sekä valmennuksen puuttuminen epäasiallisen kohtelun tapauksiin. Koskela (2023) muistuttaa aiheeseen liittyen, että lasten ja nuorten vaihe-erot niin kasvussa kuin kehityksessäkin, luovat valmennukselle haasteita väliaikaisen eriarvoisen aseman myötä. Kalenteri-ikä ja biologisen iän välillä 4-vuoden vaihtelu samana vuonna syntyneiden välillä on hyvin yleinen ilmiö (Koskela 2023). Tämä on hyvä huomioida yhteisön valmennuksen kehittämisessä.

Tutkimuksessa selvitettiin myös, onko yhteisössä tietty ikäryhmä, jossa epäasiallista kohtelua ilmenee eniten. Tulosten mukaan epäasiallista kohtelua esiintyy kokonaisvaltaisesti enemmän varhaisnuorten ja keskinuorten keskuudessa. Tulos oli odotettavissa sillä, Kananen ja Toivonen (2023, 93–94.) mainitsivat artikkelissaan esille, että juuri 16-vuotiaat ja sitä vanhemmat kuuluvat kiusaamisen, väkivallan ja epäasiallisen kohtelun riskiryhmään. Edeltävät tulokset korostavat entisestään tarvetta keskittyä yhteisössä epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn, varsinkin varhaisnuorten ja keskinuorten joukkueissa. Tuen saannissa ja tietoisuudessa epäasiallisen kohtelun jälkeisistä toimista, ei ilmennyt merkittäviä ikäryhmien välisiä eroavaisuuksia.

Lopuksi selvitettiin, onko ikäryhmien välillä eroavaisuuksia harjoitusympäristön kehittämiseen liittyen. Keskinuorten keskuudessa nousi muihin ryhmiin verrattuna eniten esille toive kenttien uusimisesta. Lisäksi aiemmin mainittujen valmennuksen toimintaan puuttumisen lisäksi toivottiin ikäryhmässä kannustavampaa ilmapiiriä. Varhaisnuorten ikäryhmässä nousi eniten esille monipuolisempi harjoittelu ja kuormitus. Tulosten mukaan esimurrosikäisissä toivotaan enemmän pelaamista sekä ystävällisempää käytöstä pelaajien välillä. Aihealueen tuloksista ei kuitenkaan voida tehdä merkittäviä päätelmiä, sillä vastauksia kertyi vain 69 pelaajalta.

Pelaajien kehitysehdotukset harjoitusympäristön parantamiseksi

Tutkimuksen pelaajilta selvitettiin, mitä parannuksia harjoitusympäristössä voitaisiin tehdä, jotta jalkapallon harrastaminen olisi entistä kivempaa ja turvallisempaa. Tutkimuksen tulosten sekä pelaajien kommenttien avulla luotiin seuralle toimenpidesuosituksen, ja siten vastattiin tutkimuksen kolmanteen tutkimusongelmaan. Tutkimuksen teoriaosuudessa nostettiin aiheeseen liittyen esille, että ihmisen positiivinen mielenterveys rakentuu muun muassa oman elämän vaikuttamismahdollisuuksista (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2023a). Pelaajien kehitysehdotukset jakautuivat neljään eri teemaan, jotka olivat harjoitusolosuhteiden parantaminen, palautteen anto ja kannustus, harjoitusten sisältö ja kuormitus sekä valmennus.

Tutkimuksen mukaan selkeästi eniten toivotaan harjoitusolosuhteiden parantamista. Tuloksen perusteella jalkapalloyhteisössä kentät ovat huonossa kunnossa, ja harjoitusympäristöt eivät ole niin viihtyisät kuin ne voisivat olla. Tutkimus osoitti, että moni pelaaja toivoo myös kannustavampaa ilmapiiriä sekä parempaa palautteen antoa. Kannustamisen lisääminen olisi jatkossa tärkeää, sillä Halttunen (2022), mainitsi tutkimuksen teoriassa kannustamisen olevan yksi FC Lahden pelisäännöistä.

Tuloksissa ilmeni muutamia kehitysehdotuksia valmennukseen liittyen. Yksi pelaajista toivoi, että valmentajien toimintaan pitäisi puuttua vakavammin ja heillä pitäisi olla enemmän sääntöjä. Toinen pelaaja toivoi, että valmentajat puuttuisivat matalammalla kynnyksellä epäasialliseen ja häiritsevään käytökseen. Tämä tulos tukee valmennus osion tulosta, jossa pelaajat toivoivat valmentajien puuttuvan paremmin epäasialliseen käytökseen. Epäasiallisen kohtelu on tämän myötä entistä vahvemmin kehittämisen tarpeessa. Osa pelaajista toivoi, että valmentajat huomioisivat harjoituksen sisältöön ja kuormitukseen liittyen seuraavat asiat: monipuolisempaa harjoittelua, kuten erilaisia lajikokeiluja sekä ylipäättään vaikutusvaltaa harjoituksen sisältöön.

Kehitysehdotuksista voidaan kokonaisuudessaan päätellä, että kenttien uusiminen toisi turvaa ja iloa jalkapalloyhteisöön. Vastausten

monipuolisuudesta voidaan puolestaan päätellä, että jokaisella yksilöllä on omat tarpeensa. Lisäksi monipuolisuus korostaa, että harjoitusympäristö on laaja kokonaisuus, jota voidaan kehittää monin eri tavoin. Yksittäisten pelaajien vastauksia ei voida luokitella koko perusjoukon mielipiteiksi. Kokkonen (2024) korostaa teoriassa, että pelaajien kehitysehdotusten rooli sosiaalisen vastuun kehittämisessä on merkittävä. Yhteisiä pelisääntöjä suunniteltaessa on tärkeää osallistuttaa lapset ja nuoret, sillä tämä luo ympäristön, jossa pelaajat uskaltavat puolustaa oikeuksiaan sekä kertoa huolistaan (Väestöliitto s.a.).

7.2 Toimenpidesuosituksukset

Tässä luvussa avataan tutkimustulosten perusteella luodut toimenpidesuosituksukset FC Lahden sosiaalisen vastuun kehittämiseksi. Luvussa käydään läpi koko perusjoukolle suunnittelut kehitysehdotukset. Tutkimustulosten perusteella yhteisössä selkeästi eniten kehitettävää on epäasiallisen kohtelun osa-alueella, niin ennaltaehkäisyssä kuin myös tuen saannissa. Tuloksista nousi myös esille tarve valmentajien pedagogisten taitojen kehittämiseksi. Tämän lisäksi hyvinvoinnin osa-alueilla oli yksittäisiä, mutta merkittäviä kehittämistä vaativia aiheita.

Epäasiallinen kohtelun osa-alueen tuloksista ilmeni, että lahtelaisessa juniorijalkapalloyhteisössä on ilmennyt epäasiallista kohtelua. Ikäryhmien ja sukupuolten välisessä tarkastelussa nousi esille, että epäasiallista kohtelua on esiintynyt selkeästi enemmän naisten joukkueissa sekä varhaisnuorten ja keskinuorten keskuudessa. Lisäksi pelaajien epäasiallisen kohtelun jälkeinen tuen saanti vaatii kehitystä. Tutkimustuloksen pohjalta yhteisössä pitäisi ensimmäiseksi luoda selkeä nollatoleranssipolitiikka epäasialliselle käytökselle, ja tämän jälkeen informoida sekä myöhemmin vielä muistuttaa koko yhteisöä kyseisestä linjauksesta. Informoinnissa olisi tärkeä esitellä Väestöliiton ”Et ole yksin” -palvelu, joka tarjoaa keskustelutukea häirintätapauksiin. (Suomen Palloliitto 2022a 7, 12). Kun tutkitaan lapsia ja nuoria, olisi myös erittäin tärkeä informoida linjauksesta kaikille vanhemmille, sillä he ovat ihmisiä, joille pelaajat luultavimmin uskaltavat kertoa epäasiallisesta kohtelusta. Epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisy

takaamiseksi, olisi yhteisön päättäjien tärkeä käydä yksityiskohtaisesti läpi myös Väestöliiton (s.a.) seitsemän portainen epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyportaikko. Epäasiallisen kohtelun tapaukset olisi hyvä käydä yhteisössä avoimesti läpi avoimuuden ollessa yksi FC Lahden arvoista.

Epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyn ollessa yhteisön suurin kehityskohde sekä yksittäisten pelaajien toivovan valmentajilta parempaa puuttumista epäasialliseen kohteluun, olisi tärkeä koota kaikki valmentajat yhteiseen koulutukseen. Koulutuksessa käytäisiin läpi, mitä on epäasiallinen kohtelu, miten valmentaja voi ennaltaehkäistä epäasiallista kohtelua ja miten valmentaja voi luoda pelaajien kanssa avoimen ilmapiirin, jossa pelaajat uskaltavat kertoa mahdollisista tapauksista. Tämä olisi yksi keino tuen saannin parantamiseksi.

Tutkimustulosten mukaan pelaajat toivovat valmentajilta myös parempaa palautteenantoa, kannustamista sekä epäonnistumisen jälkeistä rohkaisua. Kannustamiseen liittyen pelaajat toivovat myös toisiltaan enemmän kannustamista. Valmentajien pedagogisia taitoja voitaisiin lähteä kehittämään koulutuksen avulla. Koulutuksessa käytäisiin läpi Mehiläisen (2022) julkaisun sisältävä -käsite ”henkinen pelikenttä”. Koulutuksessa kerrottaisiin, miten luoda joukkueen sisäistä kannustamisen kulttuuria, miten palautetta annetaan koko ryhmälle ja yksilöille ja mitä tarkoittaa ratkaisukeskeinen palautteenanto.

Kokonaisvaltaisesti pelaajien hyvinvoinnin tilaa tarkastellen voidaan sanoa junioripelaajien hyvinvoinnin olevan kohtuullisen hyvällä tasolla.

Tutkimustuloksissa nousi kuitenkin esille kehityskohteita yksittäisissä osaluokissa. Tulosten mukaan kaikki yhteisön pelaajat eivät pysty olemaan joukkueessa täysin oma itsensä. Tuloksissa ilmeni asiayhteys ”minua ei jätetä ulkopuolelle joukkueen toiminnassa” ja ” pystyn olemaan joukkueessa täysin oma itseni” välillä. Tämä huomioiden joukkueiden valmentajien olisi seuraavalla kaudella tärkeä seurata, ettei yksikään pelaaja jää joukkueessa yksin. Tämän lisäksi yhteisössä ilmeni hieman stressiä ja ahdistusta. Pelaajille olisi hyvä jakaa paperisena tai sähköisenä lyhyt esite stressinhallinnan keinoista.

Tutkimuksen mukaan lahtelaisessa juniorijalkapalloyhteisössä pelataan vapaa-ajalla liian vähän jalkapalloa. Lisäämällä vapaa-ajalla pelaamisen määrää, lisääntyy arkiliikunnan määrä ja pelaajat kehittyvät jalkapalloilijoina. Ensinnäkin FC Lahti voisi esimerkiksi ottaa seuraavan kauden teemaksi ”jalkapallo osaksi arkea”, ja toteuttaa erilaisia haasteita ja kampanjoita sen ympärillä. Tämä toivon mukaan innostaisi junioreita ketkä eivät harrastusten lisäksi pelaa vapaa-ajalla jalkapalloa.

Sukupuolten välisen vertailun perusteella, naisten yhteisössä on jatkossa syytä panostaa epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn, vapaa-ajalla pelaamisen lisäämiseen, epäonnistumisten jälkeiseen rohkaisuun sekä stressin hallinnan opettamiseen. Miesten joukkueissa on keskityttävä kaikista eniten epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn. Muita merkittäviä kehityskohteita ei noussut esille miesten keskuudessa.

7.3 Luotettavuuden arviointi

Tutkimuksen arviointi ei ole vain osa tutkimuksen viimeistelyä, vaan arviointia tehdään koko tutkimusprosessin ajan suunnitteluvaiheesta kirjoittamisvaiheeseen asti. Tutkimuksen tekijä on itse vastuussa tutkimusprosessin aikaisista ratkaisuksistaan. Kun kyseessä on määrällinen tutkimus, arvioidaan tutkimuksen kokonaisluotettavuutta pätevyys (validiteetti) ja luotettavuus (reliabiliteetti) käsitteiden avulla. (Vilka 2021, 149–152.)

Tutkimuksen arvioinnissa pätevyys kertoo, onko tutkimus mitannut juuri sitä, mitä tutkimuksessa haluttiin mitata. Kun tutkimus luokitellaan päteväksi, tutkimus ei sisällä systemaattisia virheitä, kuten väärin ymmärrettyjä kysymyksiä. Mikäli vastaaja ymmärtää tutkijan kanssa kysymyksen eri tavoin, aiheuttaa tämä harhaanjohtavia tuloksia. Pätevyuden huomiointi alkaa jo suunnitteluvaiheesta, käsitteiden, perusjoukon, muuttujien määrittelyn sekä aineiston keräämisen suunnittelulla. (Vilka 2021, 152–153.)

Luotettavuudella puolestaan tarkoitetaan tulosten tarkkuutta. Luotettavassa tutkimuksessa mittarit eivät tuota sattumanvaraisia tuloksia, vaan tulokset ovat

toistettavissa. Tämä tarkoittaa, että sama tutkittava vastaa täysin samat vastaukset tutkijasta riippumatta. (Vilkkä 2021, 153.)

Tutkimuksen suunnittelusta lähtien tutkimuksen tavoite ja tarkoitus olivat hyvin selkeät. Tutkimusongelmat puolestaan muodostuivat täysin vasta tutkimuksen teoriaosuuden aikana. Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa perehdyttiin todella tarkasti tutkimuksen aiheeseen lukemalla monia eri lähteitä, mutta rajauksen ja tutkimusongelmien ollessa hieman epäselvät vielä teoriaosuudenkin aikana, teorian syvyys kärsi. Tutkimuksen tekijä ja toimeksiantaja olivat tutkimuksen suunnittelusta lähtien aktiivisesti yhteydessä, mikä mahdollisti sen, että tutkimus tuotti toimeksiantajalle juuri heidän kaipaamaa uutta tietoa.

Tutkimuksen toteutusvaiheessa saatekirje tehtiin huolellisesti ja siinä mainittiin selkeästi tutkimuksen aihe, tarkoitus, tavoite, vastausaika sekä pelipaita-arvonta. Kirjeessä korostettiin tutkimuksen sekä pelipaita-arvonnan anonymiteettiä ja tietojen luottamuksellista käsittelyä. Saatekirjeen ja muistutuskirjeen kulku toimeksiantajan kautta joukkueen toimihenkilöille ja heidän kautta joukkueenjohtajille, jotka puolestaan välittivät saatekirjeen pelaajille, oli liian monimutkainen. Opinnäytetyön tekijän olisi pitänyt tarkistaa suoraan joukkueenjohtajilta, kuinka moni oikeasti välitti kyselyn pelaajille. Lisäksi muistutuskirje lähti toiselta toimihenkilöltä kaksi päivää myöhässä, ja näin muistutuskirje lähetettiin kaksi päivää ennen kyselyn päättymistä. Työn tekijän olisi myös pitänyt asettaa tarkka aika päivästä, milloin kyselyt lähetetään. Kaikki edeltävät seikat vaikuttivat negatiivisesti vastausprosenttiin.

Kyselomake tehtiin huolellisesti ja se luotiin tarkasti teorian pohjalta. Kyselyn teemat olivat selkeät ja jokaisen kysymyksen kohdalla pohdittiin, mitä vastaajat voisivat vastata, ja antavatko ne vastauksia tutkimusongelmaan. Kyselyn ohjeet olivat yksityiskohtaiset ja selkeät. Vastaajien ikä olisi voitu huomioida paremmin luomalla entistä selkeämmät kysymykset. Esimerkiksi turvallisuus teema antoi luultavimmin harhaanjohtavaa tietoa, sillä teemassa ei avattu, mitä turvallisuuden osa-aluetta tutkitaan. Myös epäasiallisen kohtelun teemassa olisi pitänyt korostaa, että osiossa tutkitaan vain häiritsevää käytöstä, ei esimerkiksi yleisesti kiroilua ja tönimistä. Tämä heikensi tutkimuksen validiutta. Kysely testattiin toimeksiantaja yrityksen

henkilökunnalla ja yhdellä junioripelaajalla, ja tämän avulla kyselystä saatiin enemmän lapsille suunnattu. Kysely tehtiin vain suomen kielellä, jonka takia ulkomaalaiset junioripelaajat jättivät luultavimmin vastaamatta. Yhteenvetona, kyselyn validius on melko hyvä, sillä kaikki loput lomakkeen kysymykset mittasivat juuri sitä, mitä haluttiin mitata.

Kyselyyn vastasi 955 pelaajasta vain 108 eli vastausprosentti jäi pieneksi (11,3 %). Luultavimmin kysely oli vastaajien ikä huomioiden liian pitkä. Tutkimusaineisto analysoitiin todella yksityiskohtaisesti ja luottamuksellisesti. Vastausprosentin perusteella tutkimustuloksista ei voida tehdä täysin luotettavia perusjoukkoa kuvaavia yleistyksiä. Vastaajat jakautuivat sukupuolten ja ikäryhmien välillä epätasaisesti, mikä vaikuttaa myös heikentävästi eroavaisuusosioiden tulosten yleistettävyyteen. Mikäli seuraavaksi tehtäisiin toistomittaus toteutuneella otoksella, tulokset olisivat luultavimmin keskenään yhtenäiset. Esimerkiksi tarkat kysymyskohtaiset ohjeet mahdollistivat, että vastaaja muisti Likertin asteikon arvot. Tämän myötä tuloksia voidaan pitää tarkkoina eli tutkimuksen reliabelius toteutuu hyvin.

Yhteenvetona, tutkimuksen tulokset kuvastavat yhteisön yleistä hyvinvoinnin tilaa kohtuullisen hyvin. Eroavaisuuksien kohdalla tulokset ovat mahdollisesti hieman harhaanjohtavia. Tutkimuksen kokonaisluotettavuus on täten melko hyvä.

8 LOPUKSI

Tässä luvussa käydään ensimmäiseksi läpi jatkotutkimusaiheita, jotka ovat suunniteltu johtopäätökset ja kehitysehdotukset huomioiden. Tämän jälkeen toisessa alaluvussa pohditaan työn onnistumisia ja kehityskohteita. Lisäksi alaluvussa avataan työn hyötyjä toimeksiantajalle sekä työn tekijälle itselleen.

8.1 Jatkotutkimusaiheita

Toimeksiantaja yrityksessä vastuullisuus ja sen integroiminen seuran palvelukokonaisuuteen on vasta alussa, mikä tarkoittaa, että erilaisille vastuullisuutta koskeville tutkimuksille on suuri tarve. Opinnäytetyön kaltaista

tutkimusta ei seurassa ole ennen tehty, minkä vuoksi tutkimuksessa selvitettiin laajasti junioripelaajien hyvinvoinnin nykytila, mahdollistaen aiheen pohjalle tehdyt spesifimmät jatkotutkimukset. Vastuullisuus on aiheena hyvin laaja, joten toimeksiantajan tarpeen mukaan aiheesta on mahdollista toteuttaa paljon erilaisia tutkimuksia. Mikäli kehitysehdotuksia toteutetaan, yksi kannattava jatkotutkimus olisi toteutettujen toimenpiteiden kannattavuuden selvittäminen. Tämän avulla nähtäisiin konkreettisesti, onko tutkimus sekä toimenpiteet tuoneet seuralle lisäarvoa.

Toiseksi opinnäytetyön tutkimus kannattaisi toteuttaa pitkittäistutkimuksena, jossa lasten ja nuorten hyvinvointia tutkitaan vuosittain saman kyselyn avulla. Tämä olisi erittäin tärkeä tutkimus, sillä ensinnäkin tutkimukset (Liitu ja Move) osoittivat, että lasten ja nuorten hyvinvointi ja liikunnallisuus on heikentynyt, ja junioripelaajien hyvinvointikysely osoitti tarvetta kehitykselle muun muassa epäasiallisen kohtelun, valmennuksen ja henkisen sekä fyysisen hyvinvoinnin osalta. FC Lahdessa halutaan varmistaa, että pelaajat ovat hyvinvoivia, saavat laadukasta valmennusta ja liikkuvat myös vapaa-ajalla. Tutkimuksen avulla valmennus ja muut toimihenkilöt olisivat tietoisia pelaajien hyvinvoinnin mahdollisista muutoksista. Tutkimuksessa olisi tärkeä sisällyttää yhtä lailla teemojen väliset korrelaatiot tarkempien syy-seuraussuhteiden löytämiseksi.

Kolmanneksi seurassa voitaisiin tutkia tarkemmin valmentajien pedagogisia taitoja, kuten palautteen antoa, kannustamista ja epäonnistumisen jälkeistä rohkaisua. Tutkimuksen avulla nähtäisiin, onko valmennuksen toiminta kehittynyt kaudesta 2024. Tutkimuksella saattaisi olla hyvinkin positiivinen vaikutus yhteisön pelaajien hyvinvointiin, sillä opinnäytetyön tutkimustulokset osoittivat yhteyden valmennuksen ja pelaajien hyvinvoinnin välillä.

8.2 Tutkimustyön onnistumiset ja kehityskohteet

Opinnäytetyö oli noin vuoden mittainen projekti (tammikuu 2024–joulukuu 2024), joka osoittautui odotettua rankemmaksi. Opinnäytetyö toteutettiin työn ohella ja tämä näkyikin tutkimusprosessin kestossa. Vaikka tutkimus oli tekijän ensimmäinen pidempi tieteellinen tutkimus, toimeksiantajayrityksessä työskentely, 15-vuoden jalkapalloura sekä uuden aiheen kiehtovuus, piti

mielenkiinnon yllä koko tutkimusprosessin ajan. Tieteellisen tutkimuksen tekeminen vaati myös paljon opettelua. Mitä pidemmälle prosessi eteni, alkoivat opit kuitenkin konkretisoitumaan työssä. Tieteellinen kirjoittaminen kehittyi myös työn edetessä.

Koko tutkimusprosessi opetti työntekijää todella paljon, muun muassa mielenhallintaan sekä tavoitteiden asetteluun. Työn alussa välitavoitteet olisivat voineet olla selkeämmät, sillä työ ei edennyt odotetulla tavalla. Prosessi opetti myös kärsivällisyyttä sekä ajanhallintaa. Täydellisyysajattelu oli yksi hidastava tekijä, varsinkin teoriaosuuden aikana. Tutkimuksen kautta vastuullisuusajattelu tuli myös osaksi tekijän arkea.

Tutkimuksen pääaiheena oli vastuullisuus, ja se olikin työntekijälle hieman tuntematon aihealue. Aiheeseen perehtyminen vei paljon aikaa, sillä opittavaa oli paljon. Mikäli aikataulut ja ajanhallinta olisi ollut jo alusta lähtien parempaa, olisi jäänyt enemmän aikaa kehitysehdotusten suunnittelulle. Tämä oli nimittäin työn tekijän mielestä yksi työn mukavimmista osuuksista. Työssä tarkasteltiin hyvin laajasti junioripelaajien hyvinvoinnin nykytilaa, ja näin jälkeenpäin ajateltuna olisi ollut hyvä rajata aihetta vielä tarkemmin. Jo pelkästään sosiaalisen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tutkiminen olisi ollut riittävä. Tutkimusaineisto oli hyvin laaja, ja tämän analysointiin olisi voinut käyttää vieläkin enemmän aikaa.

Tutkija on tyytyväinen, että tutkimus tuotti seuralle tärkeää tietoa koko junioripelaajien yhteisön hyvinvoinnin tilasta, mutta ikäryhmien ja sukupuolen välillä tulosten yleistettävyyttä ei toteutunut halutulla tavalla.

Kokonaisuudessaan tutkija on tyytyväinen tutkimuksen lopputulokseen eli vahvuuksien ja kehityskohteiden löytämiseen, omaan työskentelyyn sekä kehittymiseen niin ihmisenä kuin myös tutkijana. Tieteellinen kirjoittaminen, tulosten analysointi, suuremman vastausmäärän saavuttaminen sekä tutkimuksen luotettavuuden arviointi ovat eniten kehityksen tarpeessa.

LÄHTEET

- Carrol, B. A. 2016. Carroll's pyramid of CSR: taking another look. *International Journal of Corporate Social Responsibility* 1. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://jcsr.springeropen.com/articles/10.1186/s40991-016-0004-6> [viitattu 12.5.2024].
- Chung, J. 2018. Social Responsibility in Sports: A Call for a Systematic Approach. *Journal of Legal Aspects of Sport* 2, 138–150. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://doi.org/10.18060/22568> [viitattu 15.5.2024].
- Delhez, G. & Robert, J. 2015. The Social Responsibility of Football Clubs: The Shared Value as a Process of Value Creation? PDF-dokumentti. Saatavissa: [https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/211742/1/The Social Responsibility of Football clubs.pdf](https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/211742/1/The_Social_Responsibility_of_Football_clubs.pdf) [viitattu 15.5.2024].
- Elinkeinoelämän keskusliitto s.a. Vastuullisuus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ek.fi/tavoitteemme/vastuullisuus/> [viitattu 22.4.2024].
- European Club Association. 2016. CSR in European Club Football. Verkkojulkaisu. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ecaeurope.com/media/4134/csr-in-european-club-football-2016.pdf> [viitattu 3.5.2024].
- FIFA 2022. Social Responsibility & Education. Vuosiraportti 2022. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://publications.fifa.com/en/annual-report-2022/around-fifa-2022/social-responsibility-and-education/> [viitattu 15.5.2024].
- FIFPRO s.a. Football should be a safe and supportive environment for young players. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://fifpro.org/en/supporting-players/safe-working-environments/youth-protection-and-development> [viitattu 22.5.2024].
- Goldsmith, W. 2024. Responsibility for Performance in Professional Football: Where the Buck Stops! WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://wgcoaching.com/responsibility-football/> [viitattu 18.5.2024].
- Government of Western Australia. s.a. The law and sport – junior sport policy. Kirjanen. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.dlgsc.wa.gov.au/docs/default-source/sport-and-recreation/the-law-and-sport.pdf?sfvrsn=a509e149_1 [viitattu 11.6.2024].
- Halttunen, M. 2022. FC Lahden uudet pelisäännöt julki – Kannattajakatsomo avataan. FC Lahti. WWW-dokumentti. Julkaistu 1.4.2022. Saatavissa: <https://fclahti.fi/uutiset/fc-lahden-uudet-pelisaannot-julki-kannattajakatsomo-avataan/> [viitattu 2.5.2024].
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita. E-kirja. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/978-951-37-6495-1> [viitattu 16.9.2024].
- Hellström, E. & Parkkonen, P. 2022. Vastuullisuuden tulevaisuus. Sitran selvityksiä sarjajulkaisu 214. Helsinki: Sitra. E-kirja. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/julkaisut/vastuullisuuden-tulevaisuus/> [viitattu 22.4.2024].
- Historia s.a. FC Lahti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://fclahti.fi/historia/> [viitattu 5.4.2024].

HJK s.a. Yhteiskuntavastuu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.hjk.fi/seura/yhteiskuntavastuu/> [viitattu 18.5.2024].

Ihmisoikeusliitto. 2024. Allekirjoita vetoamus: Ihmisoikeudet kuuluvat urheilun ytimeen. WWW-dokumentti. Julkaistu 13.5.2024. Saatavissa: <https://ihmisoikeusliitto.fi/allekirjoita-vetoamus-ihmisoikeudet-kuuluvat-urheilun-ytimeen/> [viitattu 18.5.2024].

Ihmisoikeusliitto s.a. Ihmisoikeudet kuuluvat jokaiselle ihmiselle. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeudet/> [viitattu 12.5.2024].

Ilomäki, A. 2021. Yhteinen arvонуonti suomalaisten huippu-urheiluseurojen sponsoroinnissa. Turun Yliopisto. Liiketaloustiede. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021060835073> [viitattu 18.5.2024].

Itik Genera s.a. Corporte Social Responsibility in sports organizations. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.itik.cat/uploads/files/Corporate_Social_Responsibility_sports_organizations.pdf [viitattu 18.5.2024].

Jalkapalloon sijoitetun sosiaalisen pääoman tuotto s.a. Suomen Palloliitto. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www-assets.palloliitto.fi/62562/1654767959-sroi_palloliitto_kesakuu2022.pdf [viitattu 25.3.2024].

Jalonen, H., Haltia, J., Tuominen, S. & Ryömä, A. 2017. Arvonluonnin pelikirja urheilun ja liiketoiminnan rajapintaan. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. E-Kirja. Saatavissa: <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/166078/Arvonluonnin%20pelikirja%20urheilun%20ja%20liiketoiminnan%20rajapintaan.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 18.5.2024].

Kaukinen, R. 2023. Turvallisemman tilan toimintatapa opiskeluhuvinvoinnin tukena. PDF-dokumentti. Julkaistu 14.3.2024. Saatavissa: [https://bin.yhdistysavain.fi/1604689/iuOstUQeCfB3B6exnHIY0aUR4e/Sosiaali_pedagogiikan_päivät_2024_Ruut_Kaukinen_\(ID_12303\).pdf](https://bin.yhdistysavain.fi/1604689/iuOstUQeCfB3B6exnHIY0aUR4e/Sosiaali_pedagogiikan_päivät_2024_Ruut_Kaukinen_(ID_12303).pdf) [viitattu 11.6.2024].

Ketola, T. 2005. Vastuullinen liiketoiminta. Sanoista teoksi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Kokko, S. & Mehtälä, A. 2016. Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen suomessa. LIITU-tutkimuksen tuloksia 2016. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2016:4. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2019/09/LIITU_2016.pdf [viitattu 30.5.2024].

Kokkonen, S. 2024. Myyntipäällikkö. Suullinen tiedonanto 9.4.2024. FC Lahti Oy.

Korhonen, L. 2021. Kasvu ja kehitys eri-ikäkausina. Terveyskirjasto Duodecim. WWW-dokumentti. Julkaistu 26.11.2021. Saatavissa: <https://www.terveyskirjasto.fi/pla00018> [viitattu 11.6.2024].

- Koskela, J. 2023. Nuoren kasvu ja kehitys. Terveurheilija. WWW-dokumentti. Päivitetty 13.9.2023. Saatavissa: <https://terveurheilija.fi/harjoittelu/nuori-urheilija/> [viitattu 10.6.2024].
- Kurittu, K. 2022. ”Tehtäishän me, jos olisi resursseja!”. Vaasan yliopisto. Markkinoinnin johtamisen koulutusohjelma. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021113058035> [viitattu 16.5.2024].
- Kurittu, K. & Rankinen, L. 2023. Menesty Kestävästi! Vastuullisuus johdon ja hallituksen agendalla. Helsinki: Alma Talent. E-Kirja. Saatavissa: <https://bisneskirjasto-almatalent-fi.ezproxy.xamk.fi/teos/23bi450099> [viitattu 12.5.2024].
- Kuula, A. 2011. Tutkimusetiikka. Tampere: Vastapaino. E-kirja. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/978-951-768-310-4> [viitattu 15.9.2024].
- Lapsistrategia s.a. Mikä kansallinen lapsistrategia on? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://lapsistrategia.fi/lapsistrategia/mika-kansallinen-lapsistrategia-on/> [viitattu 28.6.2024].
- Lehto, S. 2018. Osallistava pedagogiikka liikuntakasvatuksessa: Tapauksena koulun liikuntakerhot. *Sosiaalipedagogiikka* 19, 58–82. Verkkolehti. Julkaistu 28.12.2018. Saatavissa: <https://doi.org/10.30675/sa.70187> [viitattu 6.6.2024].
- Luoto, R. 2009. Kyselytutkimuksen suunnittelu. *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim*. Artikkelinä. Saatavissa: <https://www.duodecimlehti.fi/duo98221> [viitattu 28.8.2024].
- Matarma, T. 2012. Mitä on liikunta? Laadullinen tutkimus 6,- ja 9,- luokkalaisten liikuntakäsityksistä ja suhteesta liikuntaan. Turun yliopisto. Turun lapsi- ja nuorisotutkimuskeskuksen julkaisuja 5/2012. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/87786/Matarma_Mitä%20on%20Liik%20unta.pdf?sequence=1 [viitattu 10.6.2024].
- Matthew, W. & Kent, A s.a. Corporate Social Responsibility (CSR) in Sport. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.easm.net/download/2008/24bf4ce07b2b54fc4412ac5b0d91a944.pdf> [viitattu 15.5.2024].
- McGowan, R. & Mahon, J s.a. Corporate Social Responsibility in Professional Sports: An Analysis on the NBA, NFL, and MLB. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ship.edu/contentassets/569211b0c6f243808c3c64f54e816cd2/v1/mcgowanp45-p82.pdf> [viitattu 15.5.2024].
- Mehiläinen. 2022. Urheiluvalmentajilla huolia lasten ja nuorten henkisestä jaksamisesta urheiluharrastuksissa – tukea kaivataan valmennustyöhön. Lehdistötiedote. Julkaistu 8.9.2022. Saatavissa: <https://news.cision.com/fi/mehilainen-oy/r/urheiluvalmentajilla-huolia-lasten-ja-nuorten-henkisesta-jaksamisesta-urheiluharrastuksissa---tukea-,c3627751> [viitattu 6.6.2024].
- Mellin, I. 2006. Tilastolliset menetelmät: Johdanto. Aalto-yliopisto. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://math.aalto.fi/opetus/sovtoda/oppikirja/Johdanto.pdf> [viitattu 4.9.2024].

Missio, Visio, brändi ja arvot s.a. FC Lahti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://fclahiti.fi/brandi-visio-ja-arvot/> [viitattu 11.4.2024].

Niemistö, D., Luukkainen, N. & Sääkslahti, A. 2022. Erilaiset liikkujapolut huomioitava lapsilähtöisesti. *Liikunta ja tiede* 3, 2–106. Verkko-lehti. Saatavissa: https://www.lts.fi/media/liikunta-tiede-lehden-artikkelit/3_2022/lt_3_2022.pdf [viitattu 28.5.2024].

Nordea. 2023. Mikä on ESG? WWW-dokumentti. Julkaistu 16.10.2023. Saatavissa: <https://www.nordea.com/fi/uutiset/mika-on-esg> [viitattu 12.5.2024].

Osuuspankki s.a. Sosiaalinen vastuu ja vastuullisuus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrittajan-talousvalmennus/vastuullisuusopas/sosiaalinen-vastuu/sosiaalinen-vastuu-yrityksessa> [viitattu 12.5.2024].

Pelipassidata s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/seurakehitys/ideoita-seurakehittamiseen/seuratoiminnan-tyokalut/pelipassidata> [viitattu 7.5.2024].

Pentikäinen, M. 2020. Ihmiset ja ihmisoikeudet yritysvastuun ytimessä. Blogi. Julkaistu 17.3.2020. Saatavissa: <https://www.globalcompact.fi/kaikki-blogit/merja-pentikainen-ihmiset-ja-ihmisoikeudet-yritysvastuun-ytimessa> [viitattu 12.5.2024].

Puolitaival, S., Porthén, A. & Salmela, M. Opas vapaaehtoisten hyvinvointiin. Kansalaisareenan julkaisuja 2/2022. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kansalaisareena.fi/opas-vapaaehtoisten-hyvinvointiin/mita-on-hyvinvointi/> [viitattu 6.6.2024].

Ramboll s.a. Sosiaalisen arvon arviointi. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ramboll.com/fi-fi/yhteiskuntavastuu-ja-sosiaalinen-oikeudenmukaisuus/sosiaalisen-arvon-arviointi> [viitattu 18.5.2024].

Reijo, J. 2023. Lastenvalmentajaklubi -vierasblogi: Mielen hyvinvointi on osa jalkapallovalmennusta. Suomen Palloliitto. Blogi. Julkaistu 4.12.2023. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/ajankohtaista/lastenvalmentajaklubi-vierasblogi-mielen-hyvinvointi-on-osa-jalkapallovalmennusta> [viitattu 5.6.2024].

Schwery, R., Cade, D. & Mariola, C. 2011. UEFA's Social Responsibility – Strategy Review. Biel/Bienne: Schwery Consulting. E-kirja. Päivitetty 11.2011. Saatavissa: https://actingresponsibly.com/wp-content/uploads/2016/01/uefa_social_responsibility_eng_4_5_2012.pdf [viitattu 12.5.2024].

Seppola, R. 2023. Liiketalous- ja yhteiskuntatieteen tutkimusstrategiat ja -menetelmät: opas pro gradu -tutkielmalle. Helsinki: Books on Demand. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.230591?sid=4763312993> [viitattu 6.8.2024]

Seurojen yhteiskunnallinen merkitys s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/seurojen-yhteiskunnallinen-merkitys> [viitattu 26.4.2024].

Sosiaalinen vastuu s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/palloliitto/vastuullisuus/sosiaalinen-vastuu> [viitattu 10.5.2024].

STTInfo. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sttinfo.fi/uutishuone/69819199/suomen-palloliitto/r> [viitattu 26.4.2024].

Suomen Olympiakomitea s.a. Vastuullinen seura. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2021/04/4001d0ca-tietopaketti-liikunnan-ja-urheilun-yhteiskunnallisesta-perustelusta.pdf> [viitattu 2.5.2024].

Suomen Olympiakomitea. 2020. Urheillaan ihmisiksi. PDF-dokumentti. Päivitetty 4.2.2020. Saatavissa: <https://olympiakomitea.kuvat.fi/kuvat/Materiaalipankki/Jasenjarjestoille/Vastuullisuus+ja+hyva+hallinto/Urheiluyhteison+vastuullisuusohjelma.pdf> [viitattu 12.5.2024].

Suomen Olympiakomitea. 2024. 36 lajiliiton ja Olympiakomitean vetoamus: Lasten urheiluun yhteinen suunnanmuutos! WWW-dokumentti. Julkaistu 19.6.2024. Saatavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/ajankohtaista/uutiset/36-lajiliiton-ja-olympiakomitean-vetoamus-lasten-urheiluun-yhteinen-suunnanmuutos/> [viitattu 26.6.2024].

Suomalaisen jalkapallon historia s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/suomalaisen-jalkapallon-historia> [viitattu 9.4.2024].

Suomen Palloliitto. 2022a. Joukkueenjohtajaopas. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www-assets.palloliitto.fi/62562/1653574091-joukkueenjohtajaopas.pdf> [viitattu 20.5.2024].

Suomen Palloliitto. 2022b. Urheiluseuroilla on merkittävä rooli lasten ja nuorten liikuttajina. WWW-dokumentti. Julkaistu 20.12.2022. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/ajankohtaista/urheiluseuroilla-on-merkittava-rooli-lasten-ja-nuorten-liikuttajina> [viitattu 7.5.2024].

Suomen Palloliitto. 2023. 160 129 jalkapallon ja futsalin harrastajaa! Artikkel. Julkaistu 12.12.2023. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/ajankohtaista/160-129-jalkapallon-ja-futsalin-harrastajaa> [viitattu 4.5.2024].

Suomen Taitoluisteluliitto s.a. Materiaaleja hyvään hallintoon. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.stll.fi/seurat/vastuullisuus-taitoluistelussa/valmentajalle/materiaaleja-vastuulliseen-seuratoimintaan/> [viitattu 10.6.2024].

Suomen YK-Liitto. Kestävän kehityksen tavoitteet. WWW-dokumentti saatavissa: <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys> [viitattu 22.4.2024].

Suomen YK-Liitto s.a. Yritysvastuun sanasto. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/yritysvastuun_sanakirja.pdf [viitattu 8.5.2024].

Tchiki, D. 2024. What is well-being? Definition, types and wellbeing skills. Artikkel. Päivitetty 21.5.2024. Saatavissa:

<https://www.psychologytoday.com/intl/blog/click-here-for-happiness/201901/what-is-well-being-definition-types-and-well-being-skills> [viitattu 6.6.2024].

Telama, R., Välimäki, I., Nupponen, H., Numminen, P., Sääkslahti, A. & Raitakari, O. 2001. Suomalaisten lasten ja nuorten liikunta tänään. *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim*. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.duodecimlehti.fi/duo92364> [viitattu 30.5.2024].

Terveurheilija. 2023. Eettisyys ja pelisäännöt. WWW-dokumentti. Päivitetty 13.9.2023. Saatavissa: <https://terveurheilija.fi/harjoittelu/eettisyys-ja-pelisaannot/> [viitattu 7.5.2024].

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023a. Positiivinen mielenterveys eli mielenhyvinvointi. WWW-dokumentti. Päivitetty 5.12.2023. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/mielenterveys/mielenterveyden-edistaminen/positiivinen-mielenterveys-eli-mielen-hyvinvointi> [viitattu 10.6.2024].

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023b. Kouluterveyskysely 2023: lapsia ja nuoria kuormittavat monet tekijät – selkeät arkirutiinit ja ajoissa saatu apu on tärkeä. Tiedote. Päivitetty 21.9.2023. Saatavissa: <https://thl.fi/-/kouluterveyskysely-2023-lapsia-ja-nuoria-kuormittavat-monet-tekijat-selkeat-arkirutiinit-ja-ajoissa-saatu-apu-on-tarkeaa> [viitattu 2.6.2024]

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2024. Fyysinen kunto ja terveys. WWW-dokumentti. Päivitetty 4.3.2024. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/elintavat-ja-ravitsemus/liikunta/fyysinen-kunto-ja-terveys> [viitattu 10.6.2024].

Toivonen, V. & Kananen, M. 2023. Epäasiallinen kohtelu urheilussa. Kokko, S & Martin, L. (toim.) Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2023, 93–98. Saatavissa: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2023/03/Lasten-ja-nuorten-liikuntakayttaytyminen-Suomessa-2022-2.pdf> [viitattu 7.7.2024].

Tulehmo, J. 2022. Innostamisen taidot korostuvat lasten valmennuksessa. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Päivitetty 29.8.2022. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/ajankohtaista/innostamisen-aidot-korostuvat-lasten-valmennuksessa> [viitattu 22.5.2024].

Työ- ja elinkeinoministeriö s.a. Yhteiskuntavastuu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tem.fi/yhteiskuntavastuu> [viitattu 20.5.2024].

Työterveyslaitos. 2020. Sosiaalista hyvinvointia ei osata vielä tunnistaa. Uutinen. Julkaistu 27.11.2020. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/ajankohtaista/uutinen/sosiaalista-hyvinvointia-ei-osata-viela-tunnistaa> [viitattu 10.6.2024].

Työterveyslaitos s.a. Muutospolulla kohti mielen hyvinvointia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/yrittajan-tyokirja-hyvaan-elamaan/muutospolulla-kohti-mielen-hyvinvointia> [viitattu 10.6.2024].

UEFA s.a. Football Sustainability Strategy 2030. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://editorial.uefa.com/resources/0270-13f888ffa3e5-931c597968cb-1000/uefa_football_sustainability_strategy.pdf [viitattu 26.6.2024].

UKK-instituutti. 2024. Liikunta vaikuttaa lapsen ja nuoren kehitykseen. WWW-dokumentti. Päivitetty 29.5.2024. Saatavissa:

<https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-vaikutukset/liikunta-ja-lapsen-ja-nuoren-kehittyminen/> [viitattu 10.6.2024].

Valmentajalle s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavilla: <https://www.palloliitto.fi/valmentajalle?tab=yleist> [viitattu 5.6.2024].

Vanhala, A. & Ristaniemi, M. 2022. Yritysvastuu ja oikeus. Helsinki: Kauppakamari. E-Kirja. Saatavissa: <https://ezproxy.xamk.fi/login?url=https%3A%2F%2Fezproxy.xamk.fi%2Flogin%3Furl=https%3A%2F%2Fkauppakamaritieto.fi%2Fammattikirjasto%2Fteos%2Fyritysvastuu-ja-oikeus-2022> [viitattu 12.5.2024].

Vastuullisuus s.a. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/vastuullisuus> [viitattu 8.5.2024].

Vastuullisuus s.a. FC Lahti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://fclah.fi/vastuullisuus/> [viitattu 25.3.2024].

Vastuullisuuden painopisteet. 2023. FC Lahti. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://fclah.fi/wp-content/uploads/2023/11/FC-Lahti-vastuullisuusohjelma-28.11.2023-1.pdf> [viitattu 25.3.2024].

Vainio, O. 2022. Webinaari "Lasten valmentajan vuorovaikutusosaaminen" järjestetään 13.12. Suomen Palloliitto. WWW-dokumentti. Päivitetty 2.12.2022. Saatavissa: <https://www.palloliitto.fi/ajankohtaista/webinaari-lasten-valmentajan-vuorovaikutusosaaminen-jarjestetaan-13-12> [viitattu 18.5.2024].

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura. E-kirja. Saatavissa: <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/bc1c2c8a-0eb8-4881-ba8f-510ce386b810/content> [viitattu 12.5.2024].

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Tampere: Tammi. E-Kirja. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0099-9> [viitattu 12.9.2024].

Vilka, H. 2021. Tutki ja kehitä. 5. painos. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.227023?sid=4763316824> [viitattu 12.5.2024].

Väestöliitto s.a. Kiusaamiseen ja syrjintään pitää aina puuttua. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.etoleyksin.fi/epaasiällisen-kaytoksen-ennaltaehkaisy/> [viitattu 27.6.2024].

Ympäristöministeriö. 2023. Mitä on kestävä kehitys? WWW-dokumentti. Päivitetty 15.3.2023. Saatavissa: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys> [viitattu 4.5.2024].

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Juniorijalkapalloilijoiden hyvinvointikysely

Tämä kysely on osa Erik Heinosen opinnäytetyötä, joka käsittelee FC Lahden sosiaalista vastuullisuutta, ja lasten ja nuorten hyvinvointia. Kyselyn avulla selvitetään lahtelaisen jalkapalloyhteisön 10–17-vuotiaiden junioripelaajien hyvinvoinnin nykytila.

Ohjeet vastaajalle:

Kyselyyn vastaaminen kestää n. 10 min. Kysely toteutetaan täysin anonymisti ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Luethan kysymysten yläpuolella olevat ohjeet ennen kysymyksiin vastaamista. Mikäli tarvitset apua, tee kysely vanhempiesi kanssa tai ole yhteydessä opinnäytetyön tekijään.

Kyselyn lopussa on arvonta, josta voit voittaa FC Lahden pelipaidan haluamasi pelaajan nimellä ja numerolla. Arvonnan yhteystietoja ei yhdistetä tutkimustuloksiin.

Erik Heinonen

Puh. xxx

erik5.heinonen@outlook.com

Henkilötiedot

1. Ikä *

- 10-vuotta
- 11-vuotta
- 12-vuotta
- 13-vuotta
- 14-vuotta
- 15-vuotta
- 16-vuotta
- 17-vuotta

2. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen
- Joku muu
- En halua vastata

Pelaajan hyvinvointi

Arvio oman kokemuksen pohjalta seuraavat hyvinvointiisi liittyvät väittämät asteikolla 1–6.

Asteikko 1–6, jossa:

1 = täysin eri mieltä

2 = osittain eri mieltä

3 = en samaa enkä eri mieltä

4 = osittain samaa mieltä

5 = täysin samaa mieltä

6 = en osaa sanoa

Vastaa kysymykseen tämän vuoden (2024) kokemusten perusteella.

Turvallisuus joukkueympäristössä

Alla on kolme turvallisuuteen liittyvää kysymystä ja kysymyksen kohdalla valitse vain yksi vaihtoehto.

Vaihtoehdot: Kyllä / Ei

Vastaa kysymyksiin tämän vuoden (2024) kokemusten perusteella.

6. Harjoituksissa on aina turvallista olla? *

Kyllä

Ei

7. Miksi harjoituksissa ei ole turvallista olla?

8. Harjoituksissa on aina turvallista osallistua? *

Kyllä

Ei

9. Miksi harjoituksissa ei ole turvallista osallistua?

10. Harjoituksissa on aina turvallista oppia? *

Valmentajani ei pakota minua harjoittelemaan sairaana tai loukkaantuneena	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Valmentajani rohkaisee hyvään käytökseen myös kentän ulkopuolella	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Valmentajani haluaa tuntea minut myös ihmisenä eikä vain pelaajana	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Epäasiallinen kohtelu

Alla olevassa luettelossa on erilaisia epäasiallisen kohtelun muotoja ja jokaisen kohdalla valitse vaihtoehdoista vain yksi.

Vaihtoehdot: Kyllä / En / En osaa- tai en halua vastata

Vastaa kysymyksiin tämän vuoden (2024) kokemusten perusteella.

13. Oletko kokenut seuraavia epäasiallisen kohtelun muotoja harjoitusympäristössä? *

	Kyllä	En	En osaa tai en -halua vastata
Huutaminen	☐	☐	☐
Kiroilu	☐	☐	☐
Nimittely	☐	☐	☐
Pilkkaaminen	☐	☐	☐
Syrjintä	☐	☐	☐
Rasismi	☐	☐	☐
Uhkailu	☐	☐	☐
Pakottaminen	☐	☐	☐
Painostaminen	☐	☐	☐
Töniminen	☐	☐	☐
Kiinnitarttuminen	☐	☐	☐
Lyöminen	☐	☐	☐

Seksuaalinen häirintä	☐	☐	☐
Joku muu, mikä?	☐	☐	☐

14. Halutessasi voit kirjoittaa tekstikenttään lisätietoja epäasialliseen kohteluun liittyen.

15. Kun olet kokenut epäasiallista kohtelua, oletko saanut mielestäsi tarvittavaa tukea?

- Kyllä
 En
 En osaa sanoa

16. Tiedätkö mitä tehdä, jos koet epäasiallista kohtelua? *

- Kyllä
 En
 En osaa sanoa

Jalkapallon harrastaminen

Kuvaile kolmella sanalla miltä jalkapallon harrastaminen on tuntunut tänä vuonna (2024), ja laita sanat tärkeysjärjestykseen.

Vastaa kysymykseen tämän vuoden (2024) kokemusten perusteella.

17. Kuvaile kolmella sanalla, miltä jalkapallon harrastaminen on tuntunut. (esim. kivaa, hauskaa, tylsää, stressaavaa ym.)

1. Parhaiten kuvaava sana * _____
2. Toiseksi parhaiten kuvaava sana _____
3. Kolmanneksi parhaiten kuvaava _____

Harjoitusympäristön kehittäminen

Alla on vapaaehtoinen kysymys, johon voit kertoa mitä sinun mielestäsi harjoitusympäristössä voitaisiin muuttaa, lopettaa tai lisätä. Kaikki vastaukset ovat erittäin arvokkaita.

Vastaa kysymykseen tämän vuoden (2024) kokemusten perusteella.

18. Mitä toivoisit, että harjoitusympäristössä tehtäisiin, jotta jalkapallon harrastaminen olisi vielä kivempaa ja turvallisempaa?

Liite 2. Saatekirje

Saatekirje

Hei,

Suoritan parhaillaan Kaakkois-suomen ammattikorkeakoulun hyvinvointiliiketoiminnan johtamisen -opintojen viimeistä vuotta ja siihen kuuluvaa opinnäytetyötä. Opinnäytetyössä tutkin FC Lahden sosiaalista vastuullisuutta ja seuraan lasten ja nuorten kasvattajana. Opinnäytetyön tutkimusosiossa on tarkoituksena selvittää kyselyn kautta lahtelaisen jalkapalloyhdistyksen 10–17-vuotiaiden jalkapallojunioreiden hyvinvoinnin nykytila. Tulosten avulla on mahdollista kehittää lahtelaisesta jalkapalloyhdistyksestä harrastusympäristö, jossa jokainen saa tukea, turvaa ja laadukasta kasvatusta. Opinnäytetyö julkaistaan marraskuussa 2024.

Opinnäytetyön tutkimus toteutetaan kyselytutkimuksena, jossa jokaisen vastaus on arvokas. Kyselyyn osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja luottamuksellista. Kyseessä on anonyymi kysely, jossa ei kerätä arkaluontoisia henkilötietoja ja aineistoa käsitellään luottamuksellisesti. Kyselyyn voi vastata 2.9.2024–19.9.2024. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10 minuuttia.

Viemällä sinulta 10 minuuttia arvokasta aikaa, sinulla on mahdollisuus voittaa FC Lahden pelipaita haluamasi pelaajan nimellä ja numerolla, osallistumalla kyselyn lopussa olevaan arvontaan. Alla olevasta linkistä pääset vastaamaan kyselyyn. Muistathan lukea ohjeet ja kysymykset huolellisesti läpi.

Linkki kyselyyn: <https://link.webpolsurveys.com/S/04F11D14605D0FE0>

Jos sinulla herää kysymyksiä tutkimukseen tai kyselyyn liittyen, voit olla minuun matalalla kynnyksellä yhteydessä alla olevien yhteistietojen kautta. Mikäli koet kyselyyn vastaamisen haastavaksi, voit käyttää apunasi vanhempiasi.

Suuresti kiittäen,

Erik Heinonen
erik5.heinonen@outlook.com
puh. xxx

Liite 3. Muistutuskirje

Muistutuskirje

Hei,

Muistuttaisin vielä tutkimukseeni liittyvästä kyselystä ja toivoisin suuresti, että kävisit vastaamassa jalkapalloseuran sosiaalista vastuullisuutta ja juniorijalkapalloilijoiden hyvinvointia käsittelevään kyselyyn. Kyselyyn jo vastanneiden ei tarvitse vastata uudelleen. Viimeinen vastauspäivä on 19.9.2024.

Viemällä sinulta 10 minuuttia arvokasta aikaa, sinulla on mahdollisuus voittaa FC Lahden pelipaita haluamasi pelaajan nimellä ja numerolla osallistumalla kyselyn lopussa olevaan arvontaan. Alla olevasta linkistä pääset vastaamaan kyselyyn. Muistathan lukea ohjeet ja kysymykset huolellisesti läpi.

Linkki kyselyyn: <https://link.webpolsurveys.com/S/04F11D14605D0FE0>

Jos sinulla herää kysymyksiä tutkimukseen tai kyselyyn liittyen, voit olla minuun matalalla kynnyksellä yhteydessä alla olevien yhteistietojen kautta. Mikäli koet kyselyyn vastaamisen haastavaksi, voit käyttää apunasi vanhempiasi.

Ystävällisesti,

Erik Heinonen
erik5.heinonen@outlook.com
puh. xxx

Liite 4. Tietosuojalomake

Tietosuojailmoitus sovellettavaksi opiskelijoiden opinnäytetöihin

(Tietosuojalaki 2018/1050, EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Pyydämme sinua osallistumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) opintoihin sisältyvään opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Tämä tietosuojailmoitus kuvaa, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voit myös halutessasi keskeyttää osallistumisesi koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen käsitellä henkilötietojasi, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan anonymisoituna käyttää osana tutkimusaineistoa.

1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä

Erik Heinonen
erik5.heinonen@outlook.com
puh. xxx

2. Opinnäytetyön aihe, kesto ja suorittajat

Jalkapalloseuran sosiaalinen vastuullisuus – FC Lahti Oy.

Opinnäytetyön toteutusaika 1.2.2024 – 4.12.2024

Opinnäytetyön suorittaja: Erik Heinonen

3. Mihin tarkoitukseen henkilötietojani kerätään ja käsitellään?

Henkilötietoja kerätään opinnäytetyön tutkimusosiota varten, mahdollistaen tutkimustulosten erittelyn henkilötietojen mukaan. Henkilötietoja käsittelee vain opinnäytetyön tekijä.

4. Millä perusteella henkilötietojani käsitellään opinnäytetyössä?

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella: tutkittavan suostumus

<Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste tulee tietosuoja-asetuksesta. Amk-tason opinnäytetyössä, niin alemmissa kuin ylemmissä, käsittelyperusteena on lähes poikkeuksetta tutkittavan suostumus. Käsittelyperuste voi olla myös yleisen edun

mukainen tieteellinen tutkimus, jos tutkimus täyttää tieteellisen tutkimuksen määritelmän.>

5. Mitä tietoja minusta käsitellään?

Opinnäytetyön tutkimusosiota varten kerätään seuraavat henkilötiedot: ikä ja sukupuoli. Kyselyssä ei kerätä arkaluontoisia henkilötietoja tai muita tunnistamisen mahdollistavia tietoja.

Kyselyn lopussa on tutkimuksesta irrallinen vapaaehtoinen arvonta, jonka avulla pyritään lisäämään vastausmäärää. Arvonnan yhteistiedot eivät liity millään tavalla tutkimukseen ja niitä käsitellään luottamuksellisesti. Yhteistiedot poistetaan heti arvonnin päätyttyä.

7. Mistä lähteistä tietoni kerätään?

Henkilötiedot kerätään itse kyselyn vastaajalta tutkimusosioon liittyvän kyselyn alussa sekä kyselyn lopun arvonnassa.

8. Luovutetaanko henkilötietojani kolmansille osapuolille?

Henkilötietoja ei luovuteta kolmansille osapuolille.

9. Käsitelläänkö tietojani EU:n tai ETA:n ulkopuolella?

Ei käsitellä.

Xamkissa käytetään tallennustilana pilvipalveluita (Teams ja OneDrive). Microsoft saattaa siirtää näihin palveluihin tallennettua tietoa tai niiden varmuuskopioita EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Microsoftin tietosuojalauseke on luettavissa osoitteesta: <https://privacy.microsoft.com/fi-FI/privacystatement>

10. Kuinka kauan henkilötietojani säilytetään?

Tutkimuksen henkilötietoja säilytetään opinnäytetyön julkaisemisesta 6 kuukauden ajan.

Arvonnan yhteistiedot poistetaan heti arvonnin päätyttyä.

11. Miten henkilötietoni säilytetään ja suojataan?

Henkilötietoja säilytetään opinnäytetyön tekijän tietokoneella salatussa kansiossa, johon kolmansilla osapuolilla ei ole pääsyä.

12. Miten voin käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiani?

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on: Erik Heinonen

- a) Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)
Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.
- b) Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)
Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.
- c) Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)
Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.
- d) Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)
Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa.
- e) Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)
Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.
- f) Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)
Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

13. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Xamkin tietosuojavastaava on Markus Häkkinen. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuojavastaava@xamk.fi

Liite. 5 Jakaumataulukot

Taulukko 1. Vastaajien ikäjakauma

	n	Prosentti
10-vuotta	11	10,2%
11-vuotta	12	11,1%
12-vuotta	13	12,0%
13-vuotta	8	7,4%
14-vuotta	13	12,0%
15-vuotta	6	5,6%
16-vuotta	17	15,8%
17-vuotta	28	25,9%

Taulukko 2. Vastaajien sukupuoli

	n	Prosentti
Mies	81	75,0%
Nainen	27	25,0%
Joku muu	0	0,0%
En halua vastata	0	0,0%

Taulukko 3. Sosiaalinen hyvinvointi

	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
Minulla on joukkueessa kavereita	1,9%	0,9%	0,9%	13,9%	75,0%	7,4%	4,7	5,0
Joukkuekaverit kannustavat minua	0,9%	1,9%	9,3%	23,1%	58,3%	6,5%	4,5	5,0
Joukkueessa on hyvä ilmapiiri	0,0%	3,7%	6,5%	22,2%	61,1%	6,5%	4,5	5,0
Joukkueessa on mahdollista kehittyä jalkapalloilijana	2,8%	0,9%	9,3%	18,5%	61,1%	7,4%	4,5	5,0
Minua ei jätetä ulkopuolelle joukkueen toiminnassa	0,0%	2,8%	2,8%	10,2%	75,0%	9,2%	4,7	5,0
Yhteensä	1,1%	2,0%	5,8%	17,6%	66,1%	7,4%	4,6	5,0

Taulukko 4. Henkinen hyvinvointi

	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
Pystyn olemaan joukkueessa täysin oma itseni	0,0%	3,7%	3,7%	15,7%	69,5%	7,4%	4,6	5,0
Jalkapallo auttaa minua jaksamaan paremmin koulussa / töissä	0,0%	1,8%	13,9%	25,0%	46,3%	13,0%	4,3	5,0
Jalkapallo ei aiheuta minulle stressiä ja ahdistusta	0,9%	4,6%	14,8%	21,3%	51,9%	6,5%	4,3	5,0
Minulla ei ole joukkueessa pelkoa epäonnistumisista	0,9%	9,2%	11,1%	38,0%	38,0%	2,8%	4,1	4,0
Saan iloa jalkapallosta	0,9%	0,0%	4,6%	13,9%	69,5%	11,1%	4,7	5,0
Yhteensä	0,5%	3,9%	9,6%	22,8%	55,0%	8,2%	4,4	5,0

Taulukko 5. Fyysinen hyvinvointi

	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
Tunnen oloni energiseksi harjoituksissa	0,0%	0,9%	8,3%	38,9%	46,3%	5,6%	4,4	4,0
Minulla on paljon loukkaantumisia	29,6%	28,7%	20,4%	13,0%	5,5%	2,8%	2,3	2,0
Tunnen oloni terveeksi	0,9%	0,0%	8,3%	23,2%	61,1%	6,5%	4,5	5,0
Olen tyytyväinen omaan jaksamiseen harjoituksissa	0,9%	4,6%	13,0%	27,8%	47,2%	6,5%	4,2	5,0
Pelaan jalkapalloa myös vapaa-ajalla	0,9%	5,6%	7,4%	18,5%	57,4%	10,2%	4,4	5,0
Yhteensä	6,5%	8,0%	11,5%	24,3%	43,5%	6,3%	4,0	4,0

Taulukko 6. Harjoituksissa on turvallista olla

	n	Prosentti
Kyllä	108	100,0%
Ei	0	0,0%

Taulukko 7. Harjoituksissa on turvallista osallistua

	n	Prosentti
Kyllä	108	100,0%
Ei	0	0,0%

Taulukko 8. Harjoituksissa on turvallista oppia

	n	Prosentti
Kyllä	106	98,1%
Ei	2	1,9%

Taulukko 9. Valmennus

	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
Valmentajalleni on helppo puhua	2,8%	1,8%	5,6%	23,1%	63,0%	3,7%	4,5	5,0
Valmentajani antaa minulle positiivista palautetta	0,9%	7,4%	6,5%	29,6%	51,9%	3,7%	4,3	5,0
Valmentajani kannustaa minua	0,9%	7,4%	2,8%	30,5%	52,8%	5,6%	4,3	5,0
Valmentajani rohkaisee minua epäonnistumisen jälkeen	5,5%	5,6%	6,5%	32,4%	47,2%	2,8%	4,1	4,0
Valmentajani puuttuu epäasialliseen käytökseen	3,7%	2,8%	6,5%	20,4%	58,3%	8,3%	4,4	5,0
Valmentajani ei pakota minua harjoittelemaan sairaana tai loukkaantuneena	1,8%	1,9%	4,6%	11,1%	71,3%	9,3%	4,6	5,0
Valmentajani rohkaisee hyvään käytökseen myös kentän ulkopuolella	2,8%	0,9%	8,3%	13,9%	60,2%	13,9%	4,5	5,0
Valmentajani haluaa tuntea minut myös ihmisenä eikä vain pelaajana	4,6%	8,3%	13,9%	35,2%	24,1%	13,9%	3,8	4,0
Yhteensä	2,9%	4,5%	6,8%	24,5%	53,6%	7,7%	4,3	5,0

Taulukko 10. Epäasiallinen kohtelu

	Kyllä	En	En osaa tai en -halua vastata	Keskiarvo	Mediaani
Huutaminen	48,1%	42,6%	9,3%	1,5	1,0
Kiroilu	61,1%	32,4%	6,5%	1,3	1,0
Nimittely	14,8%	80,6%	4,6%	1,8	2,0
Pilkkaaminen	13,9%	75,0%	11,1%	1,8	2,0
Syrjintä	8,3%	81,5%	10,2%	1,9	2,0
Rasismi	0,9%	97,2%	1,9%	2,0	2,0
Uhkailu	3,7%	93,5%	2,8%	2,0	2,0
Pakottaminen	3,7%	91,7%	4,6%	2,0	2,0
Painostaminen	4,6%	85,2%	10,2%	1,9	2,0
Töniminen	15,8%	79,6%	4,6%	1,8	2,0
Kiinnitarttuminen	13,0%	79,6%	7,4%	1,9	2,0
Lyöminen	0,0%	97,2%	2,8%	2,0	2,0
Seksuaalinen häirintä	0,9%	95,4%	3,7%	2,0	2,0
Joku muu, mikä?	-	-	-	-	-
Yhteensä	13,5%	73,7%	5,7%	1,8	2,0

Taulukko 11. Tuen saanti

	n	Prosentti
Kyllä	34	47,9%
En	6	8,4%
En osaa sanoa	31	43,7%

Taulukko 12. Tietoisuus epäasiallisen kohtelun jälkeen toimimisesta

	n	Prosentti
Kyllä	100	92,6%
En	1	0,9%
En osaa sanoa	7	6,5%